

RECEȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____

_____ 2022

AVIZAT

Secția AȘM _____

_____ 2022

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL 2022

**privind implementarea proiectului din cadrul Programului de Stat (2020–2023)
20.80009.0807.38 „Evaluarea multidimensională și dezvoltarea ecosistemului
antreprenorial la nivel național și regional în vederea impulsării sectorului
IMM în Republica Moldova”**

Prioritatea Strategică

IV. PROVOCĂRI SOCIETALE

Directorul organizației

_____ GAGAUZ Olga _____

Consiliul științific

_____ GAGAUZ Olga _____

Conducătorul proiectului

_____ VINOGRADOVA Natalia _____

Chișinău 2022

1. Scopul etapei anuale conform proiectului depus la concurs (obligatoriu)

INCE:

Identificarea specificului ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional în Republica Moldova cu accent pe analiza componentelor cheie ale acestuia.

USM:

Evaluarea impactului incubatoarelor de afaceri amplasate în universități asupra dezvoltării abilităților și competențelor antreprenoriale ale tinerilor (în baza chestionării).

2. Obiectivele etapei anuale (obligatoriu)

INCE:

1. Monitorizarea indicatorilor dezvoltării sectorului IMM.
2. Evaluarea specificului principalelor componente ale ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional.
3. Monitorizarea politicilor de stat, care reflectă ecosistemul antreprenorial
4. Realizarea celei de-a doua chestionări a antreprenorilor, prelucrarea, analiza și generalizarea rezultatelor acestei chestionări.

USM:

1. Realizarea chestionării privind evaluarea rezultatelor în dezvoltarea abilităților și competențelor obținute în cadrul educației antreprenoriale.
2. Analiza rezultatelor obținute în baza sondajului;
3. Argumentarea necesității activității incubatorului universitar în cadrul educației antreprenoriale în vederea formării abilităților și competențelor viitorilor antreprenori.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei anuale (obligatoriu)

INCE:

1. A monitoriza indicatorii dezvoltării sectorului IMM:
  - indicatorii privind înregistrarea și radierea întreprinderilor;
  - indicatorii privind demografia întreprinderilor;
  - indicatorii privind numărul agenților economici, declarați în stare de insolvabilitate;
  - indicatorii dezvoltării IMM-urilor după mărimea întreprinderilor;
  - indicatorii dezvoltării IMM-urilor pe genuri de activitate;
  - indicatorii dezvoltării IMM-urilor pe regiuni economice;
  - indicatorii privind patentele de întreprinzător
2. A elabora prognoza principalilor indicatori ai sectorului IMM pe termen mediu în Republica Moldova pentru anii 2022-2025.
3. A evalua specificul principalelor componente ale ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional:
  - analiza calitativă și cantitativă aprofundată a inovațiilor,

- analiza calitativă și cantitativă aprofundată a capitalului uman și a culturii antreprenoriale,
- analiza calitativă și cantitativă aprofundată a instituțiilor de susținere a antreprenoriatului,
- analiza calitativă și cantitativă aprofundată a condițiilor de piață și rețelelor de afaceri, inclusiv evaluarea performanței exporturilor moldovenești,
- analiza calitativă și cantitativă aprofundată a accesului la finanțare.

4. A monitoriza politicile de stat, care reflectă ecosistemul antreprenorial.

5. A realiza cea de-a doua chestionare a antreprenorilor:

- a modifica chestionarul elaborat,
- a realiza chestionarea,
- a elabora și prelucra baza de date, creată în baza chestionării,
- a analiza și generaliza rezultatele chestionării antreprenorilor.

USM:

1. A elabora metodologia realizării chestionării studenților și cadrelor didactice (studiu de caz în cadrul USM);
2. A organiza procesul aplicării și realizării chestionarului pentru evaluarea rezultatelor în dezvoltarea abilităților și competențelor obținute în cadrul educației antreprenoriale;
3. A realiza procesul aplicării chestionarului pentru cuantificarea percepției profesorilor din învățământul superior privind crearea incubatorului universitar și percepția privind creșterea competențelor antreprenoriale ale studenților în cadrul incubatorului universitar;
4. A prelucra (tehnic) rezultatele obținute din cadrul chestionarelor elaborate pentru studenții și cadrele didactice din cadrul USM;
5. A analiza rezultatele obținute în baza sondajului și a elabora concluziile și recomandările, orientate spre necesitatea activității incubatorului universitar în vederea formării/ dezvoltării abilităților și competențelor antreprenoriale ale tinerilor antreprenori.

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale (obligatoriu)

INCE:

1. Au fost calculați și monitorizați principalii indicatori ai dezvoltării sectorului IMM în Republica Moldova în contextul dezvoltării antreprenoriatului:
  - 1.1. Au fost monitorizați indicatorii privind înregistrarea și radierea întreprinderilor (conform datelor Camerei Înregistrării de Stat).
  - 1.2. Au fost monitorizați indicatorii privind demografia întreprinderilor.
  - 1.3. Au fost monitorizați indicatorii privind numărul agenților economici, declarați în stare de insolabilitate (conform datelor Serviciului Fiscal de Stat).
  - 1.4. Au fost monitorizați indicatorii dezvoltării IMM-urilor (numărul întreprinderilor, numărul de salariați, volumul veniturilor din vânzări, rezultatul financiar până la impozitare) după mărimea întreprinderilor.
  - 1.5. Au fost monitorizați indicatorii dezvoltării IMM-urilor (numărul întreprinderilor, numărul de salariați, volumul veniturilor din vânzări, rezultatul financiar până la impozitare) pe

genuri de activitate.

1.6. Au fost monitorizați indicatorii dezvoltării IMM-urilor (numărul întreprinderilor, numărul de salariați, volumul veniturilor din vânzări, rezultatul financiar până la impozitare) pe regiuni economice.

1.7. Au fost monitorizați indicatorii privind patentele de întreprinzător.

2. A fost elaborat un nou bloc „Credite IMM” pentru modelul de prognoze pe termen mediu a principalilor indicatori ai sectorului IMM în Republica Moldova. A fost elaborată prognoza principalilor indicatori ai sectorului IMM pe termen mediu în Republica Moldova pentru anii 2022-2025.

3. A fost evaluat specificul principalelor componente ale ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional:

3.1. A fost efectuată analiza calitativă și cantitativă aprofundată a inovațiilor.

3.2. A fost efectuată analiza calitativă și cantitativă aprofundată a capitalului uman și a culturii antreprenoriale.

3.3. A fost efectuată analiza calitativă și cantitativă aprofundată a instituțiilor de susținere a antreprenoriatului.

3.4. A fost efectuată analiza calitativă și cantitativă aprofundată a condițiilor de piață și rețelelor de afaceri.

3.5. A fost efectuată analiza calitativă și cantitativă aprofundată a accesului la finanțare.

3.6. A fost efectuată evaluarea performanței exporturilor moldovenești.

4. A fost efectuată analiza politicilor de stat, care reflectă ecosistemul antreprenorial, precum și evaluarea impactului cadrului normativ asupra dezvoltării antreprenoriatului în Republica Moldova (în baza chestionării antreprenorilor).

5. A fost perfecționată metodologia realizării chestionării antreprenorilor (a fost modificat chestionarul) în scopul evaluării componentelor ecosistemului antreprenorial din Republica Moldova.

6. A fost realizată a doua chestionare a 204 antreprenori din 25 de raioane ale Republicii Moldova.

7. A fost elaborată și prelucrată baza de date, creată în baza chestionării.

8. Au fost analizate și generalizate rezultatele celei de-a doua chestionări a antreprenorilor în scopul evaluării componentelor ecosistemului antreprenorial din Republica Moldova.

USM:

1. A fost elaborată metodologia realizării chestionării studenților și metodologia realizării chestionării cadrelor didactice (studiu de caz în cadrul USM).

2. A fost organizat procesul aplicării și realizării chestionarului pentru evaluarea rezultatelor în dezvoltarea abilităților și competențelor obținute în cadrul educației antreprenoriale și a chestionarului pentru cuantificarea percepției profesorilor din învățământul superior privind

crearea incubatorului universitar și percepția privind creșterea competențelor antreprenoriale ale studenților în cadrul incubatorului universitar, în cadrul: Facultății Științe Economice, Facultății Litere; Facultății Psihologie și Științe ale Educației, Sociologie și Asistență Socială; Facultății de Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative, Facultății de Matematică și Informatică a USM.

3. Au fost prelucrate (tehnic) și analizate rezultatele obținute din cadrul chestionarelor aplicate pentru studenții și cadrele didactice din cadrul USM.

4. Au fost analizate rezultatele privind percepția profesorilor din învățământul superior privind crearea incubatoarelor din mediul universitar și percepția privind creșterea competențelor antreprenoriale ale studenților în cadrul acestora (în baza rezultatelor chestionarelor platforma moodle.usm); elaborate concluziile și recomandările, orientate spre necesitatea activității incubatorului universitar în vederea formării viitorilor antreprenori.

5. A fost efectuată evaluarea nivelului de formare a abilităților și competențelor, obținute în cadrul educației antreprenoriale și necesității activității incubatorului universitar în cadrul educației antreprenoriale în vederea formării abilităților și competențelor viitorilor antreprenori (în baza rezultatelor chestionarelor platforma moodle.usm).

6. Au fost elaborate Recomandările cu privire la necesitatea adaptării cadrului legislativ lucrativ specific, orientat spre reglementarea activității incubatoarelor din mediul universitar și expediate Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare (scrisoarea oficială a USM nr 01/2132 din 20.09.2022).

7. A fost elaborat și prezentat Dosarul pentru drept de autor AGEPI asupra operei științifice cu denumirea “Metodologia de determinare a Indicelui integral consolidat de evaluare și monitorizare a activității Incubatoarelor Universitare (Incubatoarelor de inovare amplasate în mediul universitar)” (Certificat de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, Seria O nr.7267 din 10.05.2022 - Anexa 7).

8. A fost organizat și desfășurat Seminarul Științific “Produce financiare moderne în dezvoltarea economiei”, Secțiunea II Incubatoarele de afaceri: element de îmbunătățire a competențelor antreprenoriale ale tinerilor, USM-INCE (27.05.2022).

9. În proces de organizare și desfășurare Masa Rotundă cu participare internațională „Dezvoltarea ecosistemului antreprenorial în Republica Moldova și România: tendințe și provocări” (25.11.2022), în cadrul căreia vor fi prezentate rezultatele evaluării ecosistemului antreprenorial (echipa INCE) și chestionării cadrelor didactice / studenților și recomandările, orientate spre necesitatea activității incubatorului universitar în vederea formării viitorilor antreprenori (echipa USM).

5. Rezultatele obținute (descriere narativă 3-5 pagini) (obligatoriu)

În anul 2022 proiectul 20.80009.0807.38 „Evaluarea multidimensională și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional în vederea impulsivării sectorului IMM în Republica Moldova” s-a axat pe identificarea specificului ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional în Republica Moldova. Rezultatele obținute includ:

Monitorizarea indicatorilor dezvoltării sectorului IMM.

Pentru identificarea tendințelor în dezvoltarea sectorului IMM și identificarea factorilor, care îl stimulează sau a principalelor constrângeri în activitatea micilor antreprenori din Republica Moldova a fost realizată calcularea, monitorizarea și analiza principalilor indicatori ai dezvoltării sectorului IMM în profilul unor grupuri de întreprinderi (de diferite mărimi, genuri de activitate, pe regiuni economice). Au fost monitorizați indicatorii privind înregistrarea și radierea întreprinderilor, demografia întreprinderilor, precum și indicatorii privind numărul agenților economici, declarați în stare de insolabilitate.

În special, analiza a arătat că: În anul 2020 numărul întreprinderilor raportate a constituit 50,5 mii întreprinderi (din secțiunile B-N al CAEM, rev.2), din care numărul întreprinderilor active a constituit 36,5 mii întreprinderi și reprezintă circa 72,3% din numărul total de întreprinderi raportate. În anul 2020 comparativ cu anul 2016, cea mai mare creștere a ratelor de creare a întreprinderilor s-a produs în sectorul industrial, o creștere de 4,2 p.p. (de la 14,7% la 18,9%). În această perioadă sectoarele comerț, construcții și servicii au marcat o diminuare a ratelor de creare a întreprinderilor (cu -0,9 p.p., -1,0, respectiv -2,3 p.p.). În anul 2020, rata de desființare a constituit 28,7%, semnificând faptul că în anul de referință la 100 de întreprinderi active au fost desființate cca 29 de întreprinderi, atingând un nivel maxim în perioada analizată. În dinamică, se remarcă o tendință negativă a procesului de desființare a întreprinderilor, rata întreprinderilor desființate marcând o creștere semnificativă de 18,1 p.p. (de la 10,6% la 28,7%). În medie, în perioada 2016-2020, la 100 de întreprinderi active, au fost desființate cca 22 de întreprinderi. Cele mai înalte rate de desființare au fost atinse în sectorul comerț, atingând maxima de 42,1%. Ratele de supraviețuire a întreprinderilor din Republica Moldova sunt mult sub media țărilor OCDE și constituie doar 45,9% pentru întreprinderile create în anul 2019 și care au supraviețuit în anul 2020 (1 an), respectiv 44,3% pentru întreprinderile nou create în anul 2018 și care și-au continuat activitatea și în anul 2020 (2 ani). Astfel, per total economie, între 54% și 56% de întreprinderi nou create au suportat un eșec în primul an, respectiv al doilea an de activitate antreprenorială.

În anul 2021 numărul agenților economici declarați în stare de insolabilitate a cotinuat tendința de creștere, înregistrată în ultimii patru ani, atingând maxima înregistrată în perioada analizată de 11507 de agenți economici. Având în vedere, că în medie la o întreprindere din Republica Moldova în anul 2021 activau 8,8 persoane, lichidarea întreprinderilor declarate în stare de insolabilitate doar în anul 2021 ar duce la reducerea a 101262 locuri de muncă, ceea ce constituie 19% din numărul mediu de persoane angajate în întreprinderile raportate la BNS.

Evoluția întreprinderilor noi înregistrare pe parcursul ultimilor 7 ani (2015-2021) se caracterizează, în mare parte, prin tendințe anuale de diminuare a numărului de înregistrări (anii 2015, 2016, 2018, 2020), cât și creșteri a numărului de întreprinderi înregistrate față de perioada similară a anului precedent (anii 2017, 2019 și 2021). Numărul întreprinderilor înregistrate în anul 2021 a marcat o creștere semnificativă de 15,9% comparativ cu anul precedent. În perioada 2015-2021 numărul de întreprinderi radiate a marcat tendințe anuale de creștere (cu excepția anului 2021). Spre deosebire de anii precedenți, potrivit datelor ASP, în anul 2021 numărul întreprinderilor radiate a marcat o descreștere semnificativă cu 44,6% în descreștere față de anul 2020.

Elaborarea prognozei principalilor indicatori ai sectorului IMM pe termen mediu în Republica Moldova pentru anii 2022-2025.

Pentru prognozarea principalilor indicatori ai IMM aa.2022-2025, a fost ajustat modelul econometric elaborat în baza datelor statistice pentru perioada anilor 2009-2021. La indicatorul

„numărul de întreprinderi” s-a produs reducerea ratelor de creștere în a.2019 și a.2020. Conform prognozelor în anii 2022-2025 se va menține creșterea numărului de întreprinderi, însă ratele de creștere se vor diminua. Pandemia Covid-19 a provocat reducerea numărului de salariați în anii 2020 și 2021 în cadrul întreprinderilor de toate mărimile. Prognoza indică o viitoare încetinire a ratei de creștere a acestui indicator, în special în sectorul IMM. De asemenea, criza, provocată de pandemie a dus la reducerea bruscă a veniturilor din vânzări ale întreprinderilor în a.2020. Potrivit prognozei, în anii 2022-2025 veniturile din vânzări ale întreprinderilor vor crește, însă ratele de creștere în cadrul întreprinderilor mari vor fi mai înalte, decât în cadrul întreprinderilor de mărimi mai mici. La indicatorul „Profit/pierderi până la impozitare”, necătând la majorarea bruscă în a.2021, în a.2022 se prognozează reducerea acestuia până la nivelul a.2019, iar apoi, în anii 2023-2025 - o creștere, care se va caracteriza printr-o rată de creștere mai scăzută în sectorul IMM.

A fost elaborat un nou bloc „Credite IMM” pentru modelul de prognoze pe termen mediu a principalilor indicatori ai sectorului IMM în Republica Moldova. Cercetările au arătat că accesul IMM-urilor la credite este influențat de rata inflației și de volumul de răscumpărare a titlurilor de stat la scadență. În plus, numărul de credite acordate este afectat negativ de variabile precum rata de bază și creditele neperformante. Modelele regresiei liniare multiple demonstrează că accesul IMM-urilor la credite depinde în mod semnificativ de deciziile de politică monetară ale Băncii Naționale și de rata anticipată a inflației.

Evaluarea specificului principalelor componente ale ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional.

A fost efectuată analiza calitativă și cantitativă a următoarelor componente ale ecosistemului antreprenorial: i) accesul la finanțare, ii) capitalul uman, iii) infrastructura și instituțiile de susținere a afacerilor, iv) cultura antreprenorială; v) activitatea de inovare; vi) condițiile de piață și rețelele de afaceri. La analiza fiecărei componente a ecosistemului antreprenorial s-a pus accent pe identificarea specificului la nivel național și pe regiuni de dezvoltare. De asemenea, la fiecare componentă au fost acumulați sau calculați indicatorii din schema ”cadru” pentru analiza sectorului IMM în contextul dezvoltării antreprenoriatului, elaborată în cadrul proiectului în baza factorilor determinanți, adoptați de OCDE și Eurostat prin Programul Indicatorilor pentru Antreprenoriat.

În afară de aceasta, s-a efectuat analiza comprehensivă a performanței exporturilor care a permis identificarea unor vulnerabilități ale acestora, nemijlocit necesități de îmbunătățire a ecosistemului antreprenorial; s-a efectuat corelarea modificării performanței exporturilor pe dimensiunea calitativă cu cea a activității industriale manufacturiere. Rezultatele respective au fost valorificate în cadrul tezei de doctorat a dnei Fala Victoria.

Monitorizarea politicilor de stat, care reflectă ecosistemul antreprenorial.

A fost efectuată analiza politicilor de stat, care reflectă ecosistemul antreprenorial, precum și evaluarea impactului cadrului normativ asupra dezvoltării antreprenoriatului în Republica Moldova (în baza chestionării antreprenorilor). Analiza a arătat, că începând cu a.2004, în Republica Moldova cu diferită intensitate se realizează reforma cadrului de reglementare a activității de întreprinzător în scopul creării unui climat de afaceri favorabil. Acțiunile întreprinse de autorități pentru reducerea poverii de reglementare asupra antreprenorilor au avut un impact pozitiv asupra poziției Republicii Moldova în clasamentele internaționale (spre exemplu, în clasamentul Doing Business din a.2010 până în a.2020, Moldova a urcat de pe locul 94 până pe locul 48, iar potrivit clasamentului

Worldwide Governance Indicators în perioada 2010-2020 Moldova și-a îmbunătățit poziția la calitatea reglementărilor (de la -0,10 până la +0,04). În plus, necesitatea de a îmbunătăți condițiile pentru dezvoltarea antreprenoriatului este indicată în mai multe documente guvernamentale. Cu toate acestea, compararea rezultatelor chestionării antreprenorilor, realizate în a.2021 și a.2022, arată asupra existenței constrângerilor, legate de desfășurarea afacerilor în țară, precum și asupra înrăutățirii situației în perioada 2019-2022. Astfel, tendințele schimbării condițiilor ecosistemului antreprenorial sunt interpretate ambiguu de către antreprenori și funcționarii publici.

Realizarea celei de-a doua chestionări a antreprenorilor, prelucrarea, analiza și generalizarea rezultatelor.

A fost perfecționată metodologia realizării chestionării antreprenorilor (a fost modificat chestionarul) în scopul evaluării componentelor ecosistemului antreprenorial din Republica Moldova. Chestionarea pilot a antreprenorilor, realizată în cadrul proiectului în anul precedent, a fost destinată pentru pretestarea metodologiei elaborate de evaluare a ecosistemului antreprenorial. Potrivit rezultatelor pretestării, a fost prelucrat chestionarul, în special, a fost modificată forma reprezentării întrebărilor, pentru a le face mai accesibile pentru antreprenori; din chestionar a fost exclus capitolul privind evaluarea tendințelor schimbării indicatorilor, au fost excluse întrebările privind impactul pandemiei Covid-19 asupra schimbării situației, precum și au fost excluși indicatorii extinși pentru astfel de proceduri, precum obținerea licențelor, certificatelor și autorizațiilor speciale pentru desfășurarea afacerilor, deoarece doar o pondere mică a antreprenorilor chestionați s-au confruntat cu asemenea proceduri și pot evalua situația și tendințele schimbării în acest domeniu. În același timp, chestionarul a fost completat cu capitolul privind evaluarea nivelului cerințelor privind garanțiile solicitate de instituțiile financiare la accesarea unui credit.

A fost realizată a doua chestionare a 204 antreprenori din 25 de raioane ale Republicii Moldova. Structura eșantionului de persoane chestionate în cadrul chestionării antreprenorilor este prezentată în Anexa 3.

A fost elaborată și prelucrată baza de date, creată în baza chestionării. Au fost analizate și generalizate rezultatele celei de-a doua chestionări a antreprenorilor în scopul evaluării componentelor ecosistemului antreprenorial din Republica Moldova. În baza rezultatelor generalizate obținute la fiecare factor/componentă a ecosistemului antreprenorial a fost calculat Coeficientul evaluării ecosistemului antreprenorial (Kea), care arată evaluarea medie ponderată a ecosistemului antreprenorial la componentă, factor sau indicator, precum și evaluarea generalizată a ecosistemului în ansamblu (Anexa 3).

Analiza datelor, obținute în rezultatul chestionării, a permis de a identifica unele caracteristici specifice ale ecosistemului antreprenorial la nivel național, precum și la nivelul regiunilor de dezvoltare – ceea ce corespunde scopului etapei anuale a proiectului. La majoritatea componentelor analizate ale ecosistemului antreprenorial în ansamblu pe țară evaluările negative le depășesc pe cele pozitive. Despre aceasta ne mărturisesc valorile negative ale Coeficientului evaluării ecosistemului antreprenorial la astfel de componente, precum Cadrul normativ și reglementarea (Kea=-0,10), Accesul la finanțare (Kea=-0,19), Piețele (Kea=-0,26), Capitalul uman (Kea=-0,50), Inovațiile (Kea=-0,71), Riscurile (Kea=-1,54).

În cadrul componentei „Accesul la finanțare”, accesul la diferite surse de finanțare are un impact puțin negativ asupra dezvoltării ecosistemului antreprenorial (Kea = -0,19), cele mai mari

dificultăți fiind întâlnite la accesarea capitalului de venture (69,4% din respondenți); finanțării pe piața valorilor imobiliare (59,7%); finanțării de la donatori străini, organizații internaționale, granturi (49,4%); accesării platformelor electronice pentru atragerea finanțării- crowdfunding, criptomonede (48,2%). Totodată, cerințele ridicate privind garanțiile solicitate de instituțiile financiare la accesarea unui credit reprezintă un obstacol în dezvoltarea antreprenoriatului în țară (Kea = -0,46). Cele mai mari dificultăți în accesarea surselor de finanțare întâmpină întreprinderile din UTA Găgăuzia, accesul la fiecare din sursele de finanțare analizate fiind evaluat negativ de 50-80% din respondenți. În același timp, 85,7% și 100% din respondenți au menționat cerințe ridicate la garanțiile/gajul pentru creditele oferite de bănci și de organizațiile de creditare nebancară respectiv. În regiunea de dezvoltare Sud, comparativ cu alte regiuni, accesul la finanțare prezintă un avantaj semnificativ pentru dezvoltarea întreprinderilor (Kea =+0,31). În regiunea de dezvoltare Nord, conform opiniei respondenților, predomină impactul neutru al accesului la sursele de finanțare asupra dezvoltării ecosistemului antreprenorial, cele mai mari dificultăți fiind condiționate de cerințe înalte privind garanțiile pentru creditele de la bănci (69,6%) și de la organizații de creditare nebancare (56,5%). În Regiunea de dezvoltare Centru Accesul la finanțare are un impact neutru asupra dezvoltării antreprenoriatului. Totuși, respondenții atestă cerințe înalte privind garanțiile pentru credite de la bănci (68,0%) și de la organizații de creditare nebancare (47,8%), ceea ce creează dificultăți pentru întreprinderi. Totodată, accesul la finanțare în mun. Chișinău este la un nivel asemănător cu cel din regiunea Centru.

Valoarea coeficientului evaluării ecosistemului antreprenorial (Kea =+0.43) s-a dovedit a fi *cea mai pozitivă* la componenta "Cultura antreprenorială". Problema, ce ține de cultura antreprenorială este mai actuală pentru întreprinderile din UTA Găgăuzia (obstacol pentru cca 59% din respondenți, Kea=-0,4). Întreprinderile amplasate în celelalte regiuni de dezvoltare au menționat, că elementele caracteristice culturii antreprenoriale ar reprezenta, mai degrabă, un avantaj pentru dezvoltarea businessului. Evaluările pozitive date de antreprenori în aceste regiuni le depășesc semnificativ pe cele negative. În special, se remarcă regiunea de dezvoltare Sud, în care o pondere semnificativă a antreprenorilor au evaluat cultura antreprenorială, per ansamblu destul de înalt (75,1% din antreprenori). Factorul „Nivelul de influență a diferitor instrumente asupra popularizării informației privind antreprenoriatul în țară” a înregistrat valori negative ale coeficientului ecosistemului antreprenorial în cadrul a 4 regiuni de dezvoltare (Nord, Centru, UTA Găgăuzia și mun. Chișinău), indicând predominarea unor evaluări negative ale impactului indicatorului analizat asupra dezvoltării ecosistemului antreprenorial. Îndeosebi, antreprenorii din UTA Găgăuzia (75%) și mun. Chișinău (42,6%), au indicat asupra unui nivel mai scăzut a influenței diferitor instrumente asupra popularizării informației privind antreprenoriatul în țară. Totodată, peste 55% din antreprenorii regiunii de dezvoltare Nord au apreciat nivelul de influență a diferitor instrumente asupra popularizării informației privind antreprenoriatul în țară ca fiind neutru. Pe de altă parte, în regiunea de dezvoltare Sud o proporție semnificativă a antreprenorilor consideră, că instrumentele de popularizare a informației au un impact semnificativ asupra antreprenoriatului în țară (66% din antreprenori).

Cel mai negativ de către antreprenori a fost evaluată componenta ecosistemului antreprenorial „Riscurile” (Kea =-1,54). 69,9% și 18,9% din antreprenorii chestionați consideră, că Expunerea țării la conflicte și riscuri interne are o influență „negativă semnificativă” sau „negativă” asupra afacerilor; similar 69,7% și 19,7% din respondenți au indicat influența „negativă semnificativă” sau „negativă” a Expunerii țării la conflicte și riscuri externe. În profilul regiunilor de dezvoltare evaluările

antreprenorilor la componenta respectivă practic nu se deosebesc.

Proiectul se realizează în parteneriat cu echipa din cadrul Universității de Stat din Moldova (USM); cercetarea USM în cadrul proiectului în a.2022 a fost orientată spre evaluarea impactului incubatoarelor de afaceri amplasate în universități asupra dezvoltării abilităților și competențelor antreprenoriale ale tinerilor (în baza chestionării). **Metodologia de evaluare a impactului incubatoarelor de afaceri amplasate în universități asupra dezvoltării abilităților și competențelor antreprenoriale ale tinerilor** (în baza chestionării, studiu de caz conform sondajului din cadrul USM), elaborată de către membrii echipei USM, include trei compartimente: (1) Chestionarea profesorilor din învățământul superior (studiu de caz - USM) (Anexe 8, 10); (2) Chestionarea studenților din învățământul superior (studiu de caz - USM) (Anexe 9, 11); (3) Elaborarea concluziilor și recomandărilor, orientate spre necesitatea activității incubatorului universitar în vederea formării/ dezvoltării abilităților și competențelor antreprenoriale ale tinerilor antreprenori.

În special, în a.2022 de către echipa USM au fost obținute următoarele rezultate:

Realizarea chestionării privind evaluarea rezultatelor în dezvoltarea abilităților și competențelor obținute în cadrul educației antreprenoriale.

La chestionare au participat 118 cadre didactice și 232 studenți, masteranzi și doctoranzi. Facultățile ce au participat în sondaj au fost divizate în două compartimente, luând în considerare domeniul general de studii, fiind un criteriu, după care a fost structurat eșantionul, după cum urmează: Științe Sociale și Comportamentale, Științe ale Educației, Științe Politice și Administrative - 53 cadre didactice și 92 studenți respondenți și Științele Economice - 65 cadre didactice și 140 studenți respondenți.

Analiza rezultatelor obținute în baza sondajului.

În rezultatul chestionării cadrelor didactice au fost identificate următoarele aspecte: Gradul de cunoaștere a antreprenoriatului, dezvoltat în cadrul incubatoarelor de afaceri; Percepția profesorilor din învățământul superior privind crearea incubatoarelor universitare; Percepția profesorilor din învățământul superior privind dezvoltarea competențelor antreprenoriale ale studenților în cadrul incubatoarelor universitare.

Chestionarea studenților, masteranzilor și doctoranzilor a permis de a analiza opinia acestui grup de respondenți privitor la necesitatea activității incubatorului universitar, precum și privitor la gradul de formare a competențelor și abilităților la studenți/masteranzi/doctoranzi.

Argumentarea necesității activității incubatorului universitar în cadrul educației antreprenoriale în vederea formării abilităților și competențelor viitorilor antreprenori.

Cercetările realizate de membrii echipei din cadrul USM au identificat necesitatea:

- Revizuirii cadrului legislativ existent, ținând cont de recomandările propuse pentru reorganizarea activității incubatoarelor din mediul universitar;

- Fortificării legăturii dintre mediul academic (universitar) și mediul economic pentru creșterea competitivității economice prin promovarea reorganizării activității Incubatorului de Inovare (Incubator de Afaceri și Tehnologic) și susținerea tinerilor în dezvoltarea abilităților practice, necesare în domeniul afacerilor prin intermediul personalului universitar (cadrelor didactice cu abilități și competențe în domeniu);

- Elaborării modulului (cursului) “Incubator de afaceri versus Incubator de inovare”(“Activitatea Incubatoarelor de afaceri”) în cadrul programului de formare continuă;
- Reorganizării incubatorului de inovare “Inventica” în Incubatorul Tehnologic și de Afaceri, diversificând activitatea acestuia în cadrul USM prin formarea inițiativei antreprenoriale din mediul universitar și oferirea serviciilor, având ca obiectiv atragerea studenților/profesorilor și implementarea Start-up-urilor.

Elaborarea și prezentarea Dosarului pentru drept de autor AGEPI asupra operei științifice cu denumirea “Metodologia de determinare a Indicelui integral consolidat de evaluare și monitorizare a activității Incubatoarelor Universitare (Incubatoarelor de inovare amplasate în mediul universitar)” (Certificat de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, Seria O nr.7267 din 10.05.2022).

Validarea rezultatelor obținute.

- În anul 2022, cu referire la proiect au fost publicate 28 lucrări științifice și 9 articole de popularizare a științei. În afară de aceasta, 8 publicații științifice sunt în curs de apariție (în ediție).
- Echipa proiectului a participat cu 24 prezentări la diferite manifestări științifice internaționale, desfășurate în străinătate sau în Republica Moldova, inclusiv la ședințe plenare.
- Au fost organizate trei evenimente științifice, inclusiv două – cu participare internațională.

6. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații (obligatoriu)

Lista publicațiilor din anul 2022 în care se reflectă doar rezultatele obținute în proiect, perfectată conform cerințelor față de lista publicațiilor (a se vedea anexa)

Notă: Lista va include și brevetele de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții (conform Anexei 1A)

1. Monografii (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.1.monografii internaționale

1.2. monografii naționale

2. Capitole în monografii naționale/internaționale

3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

1. STRATAN, A., VINOGRADOVA, N., NOVAC, A., IANIOGLO, A., MAIER, L. Assessment of the Entrepreneurial Ecosystem in the Republic of Moldova: Opinion of Entrepreneurs. In: *Annales Universitatis Apulensis Series Oeconomica Journal*, Issue 2, No.23, 2021, pp.81-94. DOI: 10.29302/oeconomica.2021.23.2.8 Disponibil: <http://www.oeconomica.uab.ro/upload/lucrari/2320212/08.pdf> (editat în a.2022)

2. STRATAN, A., GUTIU, T., ȘAVGA, L. Effect of the non-observed economy on economic security in the Republic of Moldova. In: *A Comprehensive Review of Societal Studies*. 2022, Volume 6, No.1, pp. 1-11. ISSN 2602 – 1463. 0.7 c.a. BDI: DOAJ - Directory of Open Access, ERIH PLUS, Index Copernicus, MLA Directory of Periodicals. Disponibil: <http://www.across-journal.com/index.php/across/article/view/123/115>
3. STRATAN, A., FALA, V. Technological intensity of Moldovan exports upgrade since the DCFTA between Moldova and European Union have been concluded. In: *Annales universitatis apulensis series Oeconomica*. Nr.24(1), 2022, pp. 206-219. ISSN: 1454-9409 (Print) / 2344–4975 (Online) / ISSN–L 1454–9409. DOI: 10.29302/oeconomica.2022.24.1.21. Disponibil: <http://www.oeconomica.uab.ro/upload/lucrari/2420221/21.pdf>
4. GUTIU, T., SPEIAN (FRIȘCU), O. Access to finance by Moldovan small and medium enterprises: main obstacles and solutions. In: *The Journal Contemporary Economy*. 2022, Volume 7, Issue 3. ISSN 2537 – 4222. 0,6 c.a. BDI: EconPapers (RePEc), IDEAS, BASE, SCPIO, OAJI, ResearchBib, CEEOL (Central and Eastern European Online Library), Index Copernicus International – ICI Journals Master List. Disponibil: <http://www.revec.ro/article-2022-id-103-vol..7.nr..3.html>
5. MULIC, A., GAVLITCHI, Ch., ULIAN, E. Evaluation of the Innovative Activity of Insurance Companies in the Framework of Supporting the Development Policy of Business Incubators. In: IBIMA Publishing: *Journal of Innovation & Business Best Practice*, Vol. 2022 (2022), Article ID 864508, 16 pages, ISSN: 2166-0743 DOI: 10.5171/2022.864508 Disponibil: <https://ibimapublishing.com/articles/JIBBP/2022/864508/>
6. DOGA-MÎRZAC, M., Indicators for the evaluation and monitoring activity of the university incubator. In: *Food Industry Economics*, 2021. Vol.13, Issue 4. p.22-26. <https://doi.org/10.15673/fie.v13i4.2190>, Disponibil: <https://journals.onaft.edu.ua/index.php/fie/article/view/2190> (editat 30.12.2021)

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

Categoria B+

7. IANIOGLO, A. Alternative sources of enterprise financing and the impact of Covid-19 pandemic. In: *Economy and Sociology*, Vol. 1, 2022, pp.46-57. <https://doi.org/10.36004/nier.es.2022.1-05>, Disponibil: https://es.ince.md/index.php/Economy_and_Sociology/article/view/94

Categoria B

8. NOVAC, A. Un "cadru" de analiză a sectorului ÎMM-urilor din Republica Moldova în contextul dezvoltării antreprenoriatului. In: *Akados*, Nr.4 (63), 2021, pp.115-124, DOI: <https://doi.org/10.52673/18570461.21.4-63.14>, Disponibil: http://akados.asm.md/files/115-123_1.pdf (editat în a.2022)

9. NOVAC, A. Metodele de predare a educației antreprenoriale: cazul Republicii Moldova. In: *Akademios*, Nr.2 (65), 2022, pp.86-92, DOI: <https://doi.org/10.52673/18570461.22.2-65.07>, Disponibil: http://akademos.asm.md/files/86-92_1.pdf

Categoria C

10. MAIER, L. Aspecte privind activitatea de inovare a întreprinderilor la nivelul regiunilor de dezvoltare ale Republicii Moldova. În: *Intelectus*, AGEPI, aprilie 2022, pp.79-83. Disponibil: https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/160350

4.4. în alte reviste naționale

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

11. NOVAC, A. The role of human capital in the entrepreneurial ecosystem of the Republic of Moldova: the opinion of entrepreneurs. In: *Proceedings of XVII. International Balkan and Near Eastern Social Sciences Congress Series on Economics, Business and Management*, Plovdiv / Bulgaria, March 12-13, 2022/ Ed. Mariana IVANOVA, Dimitar NIKOLOSKI, Rasim YILMAZ. Pp.270-277. Disponibil: https://www.ibaness.org/conferences/plovdiv_2022/ibaness_plovdiv_proceedings_draft_2.pdf
12. NOVAC, A. Susținerea educației antreprenoriale: experiența statelor UE și lecții pentru Republica Moldova. In: International Symposium “Experience. Knowledge. Contemporary Challenges”, 10th Edition „*Opportunities for changing the Economic-Social Realities of the World*”, Universitatea ARTIFEX, May 26th-27th, 2022 , Bucharest, Romania. Pp.107-117, 0,56 c.a. Disponibil: https://www.artifex.org.ro/wp-content/uploads/2022/11/PROGRAM_EKCC_MAY_2022.pdf
13. MAIER, L. Contribuția întreprinderilor mici și mijlocii din Republica Moldova pe clase de mărime la realizarea principalilor indicatori economici și financiari în perioada 2015-2020. În *Culegerea de lucrări ale Simpozionului Internațional Experience. Knowledge. Contemporary Challenges, 10th Edition „Opportunities for changing the Economic Social Realities of the World”*, Universitatea ARTIFEX, România. 26-27 mai, 2022, pp.534-546. Disponibil: https://www.artifex.org.ro/wp-content/uploads/2022/11/PROGRAM_EKCC_MAY_2022.pdf
14. VINOGRADOVA, N. Impact of the Covid-19 pandemic on the entrepreneurial ecosystem of the Republic of Moldova: implications for SMES În: *Conferința științifico-internațională “Dezvoltarea Economico-Socială Durabilă a Euroregiunilor si a Zonelor Transfrontaliere”*, 29 octombrie 2021, Iași, România, p. 525-537. Disponibil: https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/144836 (editat în 2022)
15. NOVAC, A., MAIER, L. Considerations on SME Innovation in the Republic of Moldova: Results, Policies, Constraints. In: *Conferința științifico-internațională “Dezvoltarea Economico-Socială Durabilă a Euroregiunilor si a Zonelor Transfrontaliere”*, 29 octombrie

2021, Iași, România, pp.337-350 – 1,1 c.a. Disponibil: https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/144746 (editat în 2022)

16. GANCIUCOV, Valentina, GUTIUM, Tatiana. Modelul econometric de prognoză pe termen mediu al dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii în Republica Moldova. In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Implications of the social-economic and ecological Paradigm on the power Reports and global Governance”*; 9th Edition, December 15th-16th, 2021. București: Editura „ARTIFEX”, 2021, pp. 409-416. ISBN 978-606-8716-62-6. 0,31 c.a. Disponibil: <http://dspace.ince.md/jspui/handle/123456789/1595> , http://dspace.ince.md/jspui/bitstream/123456789/1595/1/MODELUL_ECONOMETRIC_DE_PROGNOZA.pdf (editat în a.2022)

5.2 culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

17. NOVAC, A., VINOGRADOVA, N. Stimularea implicării tinerilor în antreprenoriat prin intermediul educației antreprenoriale în Republica Moldova: situația Actuală și oportunități de îmbunătățire. În: Conferința Internațională Științifico-Practică "Creșterea economică în condițiile globalizării", Ediția a 15-a, Octombrie 15-16, 2021, Chișinău. – Chișinău: INCE, 2022 – ISBN 978-9975-3529-7-0. P.149-159. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/p-149-159.pdf (editat în a.2022)
18. IANIOGLO, A. Rolul politicilor publice în dezvoltarea ecosistemului antreprenorial. In: Culegerea articolelor Conferinței științifico-practice internaționale "Știință. Educație. Cultură". Comrat: Universitatea de Stat din Comrat, Vol. 1, 2022, p. 51-56. ISBN 978-9975-83-176-5; 978-9975-83-177-2. Disponibil: <https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferenciya-nauka-obrazovanie-kultura-posvyashchennaya-31-oj-godovshchine-kgu-tom-1.pdf>
19. IANIOGLO, A. Alternative de finanțare a afacerii în Republica Moldova. În: Culegerea de articole ale Conferinței internaționale științifico-practice „Creșterea economică în condițiile globalizării”, Vol.I, INCE, ediția a XVI-a, 12 - 13 octombrie 2022 <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.I.2022.16.15>
20. VINOGRADOVA, N., BOLDURAT, V. Assessment of infrastructure as a component of the entrepreneurial ecosystem in the Republic of Moldova: the opinion of entrepreneurs. În: Culegerea de articole ale Conferinței internaționale științifico-practice „Creșterea economică în condițiile globalizării”, Vol.I, INCE, ediția a XVI-a, 12 - 13 octombrie 2022. <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.I.2022.16.16>
21. MAIER, L. Tendințe în dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii din Republica Moldova în perioada 2015-2020 pe clase de mărime: evoluția numărului de întreprinderi și a numărului de salariați. În: Culegerea de articole ale Conferinței științifico-practice internaționale "Știință. Educație. Cultură". Comrat: USC, Vol. 1, 2022, p.59-65. ISBN 978-9975-83-176-5. Pp.59-66. Disponibil: <https://kdu.md/images/Files/mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferenciya-nauka-obrazovanie-kultura-posvyashchennaya-31-oj-godovshchine-kgu-tom-1.pdf>

22. MAIER L. Antreprenoriatul inovativ în Republica Moldova: documente de politici, factori determinanți. În: *Culegerea de articole ale Conferinței internaționale științifico-practice „Creșterea economică în condițiile globalizării”*, Vol.I, INCE, ediția a XVI-a, 12 - 13 octombrie 2022. <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.I.2022.16.24>
23. FALA, V., STRATAN, A., TOACA, Z. Progresele reformării economiei moldovenești în vederea asigurării tranziției sale la economia de piață În: Conferința științifico-internațională “Creșterea economică în condițiile globalizării”, ediția a XV-a, 15-16 octombrie 2021, Chișinău, Republica Moldova, p.160-175. 1,24 c.a. Disponibil: <http://dspace.ince.md/jspui/handle/123456789/1579> (editat în 2022)
24. GANCIUCOV, V. Prognoza dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii în Republica Moldova pe termen mediu. În: Conferința științifico-internațională “Creșterea economică în condițiile globalizării”, ediția a XV-a, 15-16 octombrie 2021, Chișinău, Republica Moldova, p.175-182, 0,50 c.a. Disponibil: <http://dspace.ince.md/xmlui/handle/123456789/1578> (editat în 2022)
25. VINOGRADOVA, N. Comparison of efficiency of enterprises of different forms of ownership in the Republic of Moldova. În: Conferința internațională economică „Competitiveness and Sustainable Development in the Context of European Integration”, Ediția a 3-a., Chișinău, 4-5 noiembrie, 2021. p.160-166, 1,44 c.a. Disponibil: https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/144336 (editat în 2022)
26. VINOGRADOVA, N. Оценка вклада предприятий с иностранными инвестициями в экономику Республики Молдова. In: Culegerea articolelor Conferinței științifico-practice internaționale "Știință. Educație. Cultură". Comrat: Universitatea de Stat din Comrat, Vol. 1, 2022, p. 89-94. ISBN 978-9975-83-176-5; 978-9975-83-177-2. Disponibil: <https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferenciya-nauka-obrazovanie-kultura-posvyashchennaya-31-oj-godovshchine-kgu-tom-1.pdf>

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

- 6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)
- 6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)
- 6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională
- 6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

7. Teze ale conferințelor științifice

- 7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

27. VINOGRADOVA, N., MAIER, L. Innovation as a component of the entrepreneurial ecosystem in the Republic of Moldova: perceptions of entrepreneurs. În: *Culegerea de lucrări ale Conferinței științifice internaționale “Contabilitatea și finanțele – limbaje universale ale afacerilor”*, Ediția a 7-a. Universitatea “Constantin Brâncoveanu” Pitești, România, 8 aprilie 2022. Disponibil: http://www.univcb.ro/java_script/uploaded/Brosura%20AFISC%202022%20SITE_3.pdf

- 7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)
- 7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională
- 7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

Notă: vor fi considerate teze și nu articole materialele care au un volum de până la 0,25 c.a.

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

- 8.1. cărți (cu caracter informativ)
- 8.2. enciclopedii, dicționare
- 8.3. atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. (ca produse ale cercetării științifice)

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

28. DOGA-MÎRZAC, M. Metodologia de determinare a Indicelui integral consolidat de evaluare și monitorizare a activității Incubatoarelor Universitare (Incubatoarelor de inovare amplasate în mediul universitar). Certificat de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, Seria O nr.7267 din 10.05.2022. (Anexa 7)

Totodata menționam ca 8 publicații sunt în curs de apariție (în ediție).

7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului (obligatoriu)

1) În cadrul proiectului a fost elaborată o metodologie de evaluare multidimensională a ecosistemului antreprenorial în Republica Moldova, obiectivele căreia sunt: (1) a evalua impactul unor componente ale ecosistemului antreprenorial asupra dezvoltării antreprenoriatului în Republica Moldova; (2) a stabili și cuantifica tendințele schimbării componentelor ecosistemului antreprenorial și a factorilor determinați ai acesteia, ținând cont de condițiile actuale din Republica Moldova. Fundamentarea științifică și empirică a provocărilor pe anumite domenii, cu care se confruntă antreprenorii va permite organizațiilor de susținere a afacerilor și autorităților publice argumentarea reflectării acestora atât în procesul de consultare și instruire a antreprenorilor, în programele furnizorilor de servicii de afaceri, orientate spre dezvoltarea competențelor antreprenoriale, cât și în documentele de politici ale statului în domeniul antreprenoriatului.

2) În cadrul proiectului a fost elaborat un nou bloc „Credite IMM” pentru modelul de prognoze pe termen mediu a principalilor indicatori ai sectorului IMM în Republica Moldova, a fost elaborat modelul de regresie liniară multiplă a creditelor acordate IMM în Republica Moldova și pentru a vizualiza impactul inflației asupra volumului împrumuturilor IMM. Modelele regresiei liniare multiple demonstrează, că accesul IMM-urilor la credite depinde în mod semnificativ de deciziile de politică monetară ale Băncii Naționale și de rata anticipată a inflației.

3) Impactul științific este determinat prin propunerea metodologiei de determinare a Indicelui integral consolidat de evaluare și monitorizare a activității Incubatoarelor Universitare (Incubatoarelor de inovare amplasate în mediul universitar), care a fost elaborată și prezentată în dosarul pentru drept de autor, care ne-a permis să obținem certificat de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe. Rezultatul înregistrat va permite evaluarea administratorilor incubatoarelor, amplasate în mediul universitar, cât și incubatoarelor de afaceri, amplasate regional, totodată oferind accesul și posibilitățile de a efectua concursul de către instituțiile universitare, ce dispun de aceste incubatoare.

4) Analiza efectuată a (1) rezultatelor chestionării profesorilor din învățământul superior privind percepția creării incubatoarelor universitare și competențelor antreprenoriale ale studenților în cadrul acestora și (2) rezultatelor chestionării studenților privind evaluarea nivelului de formare a abilităților obținute în cadrul educației antreprenoriale din mediul universitar și necesității activității incubatorului universitar în cadrul educației antreprenoriale în vederea formării abilităților și competențelor viitorilor antreprenor (studiu de caz din cadrul USM) și cele menționate în studiu au determinat impactul economico-social prin concluzionarea și accentuarea unor aspecte importante pentru a redresa atât situația economică, cât și a încadra (cointeresa) cadrele didactice și studenții în formarea și activitatea Universității antreprenoriale prin intermediul incubatorului de inovare (și nu doar) și suportul din partea acestora.

5) Cercetările realizate au arătat necesitatea creării cadrului legislativ unificat și lucrativ specific, orientat spre reglementarea incubatoarelor din mediul universitar și mediul de afaceri și formarea relațiilor parteneriale între instituțiile statului, universități și sectorul privat. Recomandările respective pentru îmbunătățirea activității incubatoarelor universitare au fost elaborate și prezentate Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare și Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova.

8. Infrastructura de cercetare utilizată în cadrul proiectului (obligatoriu)

Executorii proiectului din partea INCE au utilizat în scopul realizării cercetărilor infrastructura instituțională existentă: 3 birouri (nr.312, 316, 318), 7 locuri de muncă, utilizate cu computere, imprimante și rețea de internet. De asemenea, la dispoziția cercetătorilor stau fondurile Bibliotecii Republicane Tehnico-Științifice și repozitoriul instituțional de științe socio-economie (<http://dspace.ince.md/>). Pentru desfășurarea evenimentelor (mese rotunde, conferințe) în format mixt (online și cu prezența fizică) s-a utilizat platforma Zoom, inclusiv pachete cu plată cu durata mărită a conferințelor, achitate din mijloacele financiare ale proiectului.

Executorii proiectului din partea USM au utilizat în scopul realizării cercetărilor infrastructura de cercetare din cadrul Laboratorului de Cercetări Științifice „Dezvoltare Durabilă și Performanță Economică”, care este entitate de cercetare și activități didactice în cadrul Facultății de Științe Economice a USM și își desfășoară activitatea în baza Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea CCS „Dezvoltare Durabilă și Performanță Economică” (proces-verbal nr.14 din 28.06.2022 al ședinței Senatului USM).

9. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului (obligatoriu)

1) Cercetarea în cadrul proiectului se realizează în parteneriat dintre Institutul Național de Cercetări Economice (INCE) și Universitatea de Stat din Moldova (USM).

2) Pentru participare la cercetările științifice în cadrul proiectului au fost atrași patru cercetători, inclusiv doctoranzi, în bază de voluntariat:

- i. SAGHIN Lilia, drd. INCE - candidatura aprobată de Consiliul științific al INCE, proces verbal nr.9 din 29.12.2021.
- ii. TOMȘA Aurelia, PhD, conf. univ. ASEM - candidatura aprobată de Consiliul științific al INCE, proces verbal nr.1 din 28.02.2022, contractul de voluntariat nr. 1, încheiat la 28 februarie 2022.
- iii. FRIȘCU (SPEIAN) Olesea, drd. USM - candidatura aprobată de Consiliul științific al INCE, proces verbal nr.2 din 08.04.2022, contractul de voluntariat nr. 2, încheiat la 08 aprilie 2022.
- iv. ATAMAN Viorica, drd. în cadrul Școlii Doctorale de Științe Economice, USM - candidatura aprobată prin Ordinul USM nr.47c din 14.03.2022. Tema tezei de doctorat "Dezvoltarea incubatoarelor de afaceri orientat spre sistemul antreprenorial".

3) În procesul realizării chestionării antreprenorilor în scopul evaluării ecosistemului antreprenorial din Republica Moldova s-a beneficiat de susținere din partea următoarelor asociații de afaceri, instituții publice și a altor organizații:

- a) Centrul Internațional de Promovare a Femeii in Business (ICAWB) (reprezentanță în Chișinău și Căușeni);
- b) Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM, și-a schimbat denumirea în Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului - ODA - prin Hotărârea Guvernului nr.487 din 13.07.2022) - (Anexa 6);
- c) Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova;
- d) Asociația Companiilor din Domeniul TIC din Moldova;
- e) Asociația Businessului European;
- f) Incubatorul de Inovare „INNO Center”;
- g) Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „Moldova Fruct”;
- h) Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova (Chișinău);
- i) Camera de Comerț și Industrie (filiala Edineț);
- j) Asociația Femeilor din Găgăuzia (Comrat);
- k) Asociația Femeilor de Afaceri din Bălți;

- l) Asociația Femeilor de Afaceri din Criuleni;
- m) Asociația Obștească „Onoarea și Dreptul Femeii Contemporane”, Bălți;
- n) Asociația Obștească „Mereneanca”, s. Mereni, Anenii Noi;
- o) Asociația Obștească „Concordia”, Anenii Noi;
- p) Consiliul raional Anenii Noi;
- q) Consiliul raional Telenești;
- r) Consiliul raional Strășeni.

4) În cadrul chestionării, în scopul evaluării ecosistemului antreprenorial din Republica Moldova, în afară de întreprinderile sectorului IMM au participat reprezentanți ai celei mai mari întreprinderi din industria de prelucrare a cărnii „Carmez”, a rețelei de supermarketuri „Linella”, a cramei Chateau Vartely (Orhei), a Companiei Draexlmaier (Bălți), etc.

5) Echipa USM în procesul realizării chestionării studenților și cadrelor didactice în scopul argumentării necesității activității incubatorului universitar în vederea formării abilităților și competențelor viitorilor antreprenori a prezentat Demersurile (aplicării chestionarelor) către Decanii: Facultății de Litere (nr.2 din 28.03.2022), Facultății Științe Economice (nr.1A din 22.02.2022), Facultății Psihologie și Științe ale Educației, Sociologie și Asistență Socială (nr.01 din 26.03.2022), Facultății de Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative (nr.03 din 12.04.2022), Facultății de Matematică și Informatică (nr.04 din 12.04.2022).

6) În procesul realizării cercetărilor privind impactul incubatoarelor de afaceri amplasate în universități asupra dezvoltării abilităților și competențelor antreprenoriale ale tinerilor s-a concluzat cu dna Bulimaga Tatiana, șef Secție Relații Internaționale din cadrul USM, care este implicată direct în proiectul “Conectarea universităților și a industriei prin cooperare antreprenorială inteligentă și inteligență competitivă a studenților din Moldova, Georgia și Armenia” (CONNECT), finanțat de Comisia Europeană, în cadrul Programului Erasmus+.

7) Șef Secție Gestiunea activelor și pasivelor OTP Bank - Ciobanu Robert – a participat în cadrul Seminarului științific „Produse financiare moderne în dezvoltarea economiei” (organizat de USM și INCE, 27.05.2022), Secțiunea II. „Incubatoarele de afaceri: element de îmbunătățire a competențelor antreprenoriale ale tinerilor”. S-a discutat posibilitatea ofertelor disponibile de a fi acordate pentru tinerii, ce dispun de abilități antreprenoriale și necesită să fie susținuți cu surse financiare pentru a iniția afacerea.

8) Au fost desfășurate discuții cu referire la posibilitatea implicării mai active a studenților și profesorilor în cadrul evenimentelor și concursurilor, orientate spre promovarea start-up-urilor cu dna Viorica Cerbușca, doctor în științe economice, directorul Centrului Industrial Creativ „Artcor’ School.

10. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului (obligatoriu)

1) Rezultatele proiectului au fost aprobate în cadrul a 9 conferințe internaționale, organizate de Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, Universitatea „Constantin Brâncoveanu” din Pitești,

Universitatea "Artifex" din București, Institutul de Cercetări Economice și Sociale "Gheorghe Zane", Academia Română, Filiala Iași, Universitatea din Alba Iulia, România, Universitatea de business din Baku, Azerbaidjan, Universitatea de Agrobusiness și Dezvoltare Rurală din Plovdiv, Bulgaria.

2) Participarea echipei proiectului la organizarea Conferinței Internaționale Științifico-Practice (peste hotare) „Quality Assurance as the Main Factor of Competitive Economic Development”, 5 mai 2022, Azerbaidjan, Baku Business University (GUTIUM Tatiana – Membru al Comitetului de organizare).

3) Echipa proiectului în comun cu Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, România, organizează Masa rotundă internațională cu genericul „Dezvoltarea ecosistemului antreprenorial în Republica Moldova și România: tendințe și provocări” (25.11.2022). În cadrul mesei rotunde vor fi aprobate rezultatele științifice, obținute în cadrul proiectului de către ambele echipe (USM și INCE).

4) În cadrul Seminarului științific „Produse financiare moderne în dezvoltarea economiei” (organizat de USM și INCE, 27.05.2022), Secțiunea II. „Incubatoarele de afaceri: element de îmbunătățire a competențelor antreprenoriale ale tinerilor”, au participat cercetătorii străini:

a) Maria Jose Ayala Marin, prof. , coordonator Licență în Administrarea Afacerilor, Mentor BBA Erasmus, Facultatea de Științe Juridice și Afaceri, Universitatea Catolică San Antonio din Murcia (UCAM);

b) Dunstheimer Pascal, student Universidad Católica San Antonio de Murcia.

Au fost desfășurate discuții referitoare la organizarea procesului aplicării și realizării chestionarului pentru evaluarea rezultatelor în dezvoltarea abilităților și competențelor obținute în cadrul educației antreprenoriale; consultații referitoare la metodologia și procesele de obținere a rezultatelor din cadrul chestionării cadrelor didactice.

5) Carmen Năstase dr., prof.univ., Decan FEAA, USV, Irina-Ștefana Cibotaru, dr. conf.univ., FEAA, Universitatea “Ștefan cel Mare” din Suceava - în cadrul vizitelor s-a discutat despre ecosistemul antreprenorial în Republica Moldova și România, care sunt tendințele și provocările în acest domeniu. Totodată s-a accentuat, care sunt procesele, necesitățile și rezultatele evaluării abilităților și competențelor studenților, obținute în cadrul educației antreprenoriale din mediul universitar (în baza chestionării studenților din mediul universitar-USM).

11. Dificultățile în realizarea proiectului

Financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc. (obligatoriu)

Activitatea scăzută a antreprenorilor în procesul de completare a chestionarului. Reprezentanții asociațiilor de afaceri explică acest lucru prin „oboseala” antreprenorilor de la numărul mare de sondaje, realizate de diverse organizații (inclusiv agenții de stat) în procesul de cercetare, care nu se soldează cu schimbări sesizabile a condițiilor de desfășurare a afacerilor. Cu toate acestea, echipa proiectului, grație colaborării cu asociațiile de afaceri, a reușit să organizeze completarea chestionarului de către 204 respondenți - antreprenori.

12. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor, reflectate în p. 6)

Model:

Numele, prenumele, titlul științific al participantului; Titlul manifestării (cu indicarea tipului de manifestare – internațională, națională etc.); Organizatori, țara, perioada desfășurării evenimentului; Titlul comunicării/raportului susținut (cu indicarea tipului de prezentare – oral, poster etc.)

Lista forurilor la care au fost prezentate rezultatele obținute în cadrul proiectului de stat (Opțional) se va prezenta separat (conform modelului) pentru:

- Manifestări științifice internaționale (în străinătate)

GUTIUM Tatiana, dr. în științe economice; Conferința științifico-practică „Quality Assurance as the Main Factor of Competitive Economic Development”; Baku Business University, Azerbaijan, Baku, 5 mai 2022; Challenges and incentives for the growth of the competitiveness of the Moldovan economy (prezentarea în plen, online).

GUTIUM Tatiana, dr. în științe economice; International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Humanity is reshaping itself. Let's think beyond the Present”; Universitatea Artifex, România, București, 14 decembrie 2022; Small and Medium-Sized Enterprises in the Republic of Moldova: Trends, Challenges and Forecasts (prezentarea în plen, prezența fizică).

NOVAC Alexandra, dr. în științe economice, conf.cercet.; International Balkan and Near Eastern Social Sciences Congress Series on Economics, Business and Management (international), Plovdiv, Bulgaria, 12-13 martie 2022; The role of human capital in the entrepreneurial ecosystem of the Republic of Moldova: the opinion of entrepreneurs (oral, prezentare ppt).

IANIOGLO Alina, dr. în științe economice; International Conference on Tourism and Business ICTB, Lucerne (Elveția): Lucerne University of Applied Sciences, 24 - 27 August 2022; Comunicat cu titlul: „Tourism amid Covid-19 pandemic: analysing the effects and prospects for recovery. Case of the Republic of Moldova” (prezentarea online, <https://www.hslu.ch/-/media/campus/common/files/dokumente/w/itm/konferenzen/ictb-2022/ictb2022-conference-programme.pdf?la=en>).

VINOGRADOVA Natalia, dr.; Conferința internațională „Dezvoltarea economico-socială durabilă a Euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere”, a XVIII-a ediție, 28 octombrie 2022, Iași, România; State regulation of entrepreneurial activity in the Republic of Moldova: an obstacle or an advantage for entrepreneurs? (prezentarea ppt online).

GUTIUM Tatiana, dr., FRIȘCU (SPEIAN) Olesea, drd.; International Scientific Conference „Accounting and Finance – the Global Languages in Business”, Section IV The Role and Functions of Public and Private Finance; Universitatea „Constantin Brâncoveanu”, România, Pitești, 8 aprilie

2022; „Access to finance by Moldovan small and medium enterprises: main obstacles and solutions” (prezentarea ppt online).

GUTIUM Tatiana, dr., FRIȘCU (SPEIAN) Olesea, drd.; Conferința internațională „Dezvoltarea economico-socială durabilă a Euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere”, secțiunea I-A: dezvoltarea economico-socială a euroregiunii Sirep-Prut-Nistru și a zonelor transfrontaliere; Institutul de Cercetări Economice și Sociale ”Gheorghe Zane”, Academia Română, Filiala Iași, România, Iași, 28 octombrie 2022; „Impactul inflației asupra activității financiare: experiența întreprinderilor mici și mijlocii” (prezentarea ppt online).

STRATAN Alexandru, dr. hab, profesor, mem. cors., GUTIUM Tatiana, dr.; International Summer Conference „Interdisciplinarity and Cooperation in Cross-Border Research”; Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, Romania, Galați, 3 iunie 2022; „Effect of the non-observed economy on economic security in the Republic of Moldova” (prezentarea ppt online).

TOMȘA Aurelia, dr., conf. univ.; International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Humanity is reshaping itself. Let's think beyond the Present”; Universitatea Artifex, România, București, 14 decembrie 2022; „Retrospectiva dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii în Republica Moldova” (prezentarea ppt online).

VINOGRADOVA Natalia, dr., conf.cercet.; Masa Rotundă ”Dezvoltarea ecosistemului antreprenorial în Republica Moldova și România: tendințe și provocări”, organizată de Universitatea “Ștefan cel Mare” din Suceava, USM (Facultatea de științe economice) și INCE (Secția Cercetări în antreprenariat) în format mixt, 25.11.2022; Titlu comunicării ”Evaluarea ecosistemului antreprenorial în Republica Moldova: percepția antreprenorilor” (prezentarea ppt online).

NOVAC Alexandra, dr., conf.cercet., Masa Rotundă ”Dezvoltarea ecosistemului antreprenorial în Republica Moldova și România: tendințe și provocări”, organizată de Universitatea “Ștefan cel Mare” din Suceava, USM (Facultatea de științe economice) și INCE (Secția Cercetări în antreprenariat) în format mixt, 25.11.2022; Titlu comunicării ”Tendințele dezvoltării sectorului IMM în Republica Moldova” (prezentarea ppt online).

DOGA-MÎRZAC Mariana, ATAMAN Viorica; Masa Rotundă ”Dezvoltarea ecosistemului antreprenorial în Republica Moldova și România: tendințe și provocări”, organizată de Universitatea “Ștefan cel Mare” din Suceava, USM (Facultatea de științe economice) și INCE (Secția Cercetări în antreprenariat) în format mixt, 25.11.2022; Percepția profesorilor din învățământul superior privind crearea incubatoarelor universitare și competențelor antreprenoriale ale studenților în cadrul incubatoarelor de inovare. (studiu conform sondajului din cadrul USM) (prezentarea ppt online).

MULIC Andrei, ULIAN Ecaterina; Masa Rotundă ”Dezvoltarea ecosistemului antreprenorial în Republica Moldova și România: tendințe și provocări”, organizată de Universitatea “Ștefan cel Mare” din Suceava, USM (Facultatea de științe economice) și INCE (Secția Cercetări în antreprenariat) în format mixt, 25.11.2022; Argumentarea necesității activității incubatorului universitar în cadrul educației antreprenoriale în vederea formării abilităților și competențelor viitorilor antreprenori (studiu conform sondajului din cadrul USM) (prezentarea ppt).

UNGUREAN Dragoș; Masa Rotundă ”Dezvoltarea ecosistemului antreprenorial în Republica Moldova și România: tendințe și provocări”, organizată de Universitatea “Ștefan cel Mare” din Suceava, USM (Facultatea de științe economice) și INCE (Secția Cercetări în antreprenorat) în format mixt, 25.11.2022; Subvenționarea antreprenorilor din sectorul agricol (prezentarea ppt).

➤ Manifestări științifice internaționale (în Republica Moldova)

GUTIUM, Tatiana, dr., TOMȘA, Aurelia, dr.; 26th International Scientific Conference “Competitiveness and Innovation in the Knowledge Economy”, Session II „Fundamental and Applied Economy”, Moldova, Chișinău, ASEM, 23.09.2022; Econometric Model for Forecasting SMEs Development in the Medium Term. Case of Moldova (prezentarea ppt).

IANIOGLO Alina, dr. în șt. ec.; 7 th International conference „Management Strategies And Policies In The Contemporary Economy”, Chișinău: ASEM, 9-10 iunie 2022; Comunicat cu titlul: „Modern trends and opportunities in financing enterprises” (prezentarea ppt).

VINOGRADOVA N., dr.; Conferința științifico-practică internațională "Știință. Educație. Cultură". Comrat: USC, 11.02.2022; Titlul comunicării: Оценка вклада предприятий с иностранными инвестициями в экономику Республики Молдова (oral cu prezentare).

IANIOGLO Alina, dr. în șt. ec.; Simpozionul științific internațional “Economia națională și internațională pe timp de pandemie: dileme, provocări, soluții”. Chișinău: Universitatea Americană din Moldova, 15 aprilie 2022; Comunicat cu titlul: „Tourism industry in the Republic of Moldova amid Covid-19 pandemic” (prezentarea orală, fizic).

DOGA-MÎRZAC Mariana, dr., BAKHCHYVANZHY L., dr.; Scientific-Practical Symposium with international participation „Sustainable Public Procurement: challenges and opportunities”, USM-IDIS, Republica Moldova, 20-21.05.2022; Aspecte metodologice orientate spre funcționarea incubatoarelor de inovare din mediul universitar (prezentarea ppt).

DOGA-MÎRZAC Mariana, dr., BAKHCHYVANZHY L., dr.; Conferința Științifică Internațională „Paradigme în dezvoltarea economiei naționale și mondiale”, 28-29.10.2022; Sinteza cadrului legislativ orientat spre activitatea incubatoarelor de afaceri (prezentarea ppt).

➤ Manifestări științifice naționale

VINOGRADOVA Natalia, dr., DOGA-MÎRZAC Mariana, Seminarul Științific “Produse financiare moderne în dezvoltarea economiei”, Secțiunea II Incubatoarele de afaceri: element de îmbunătățire a competențelor antreprenoriale ale tinerilor, USM-INCE, 27.05.2022, format mixt; Caracteristicile etapei actuale a Proiectului „Evaluarea multidimensională și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional în vederea impulsării sectorului IMM în Republica Moldova (oral ppt).

MULIC Andrei, dr., Seminarul Științific “Produse financiare moderne în dezvoltarea economiei”, Secțiunea II Incubatoarele de afaceri: element de îmbunătățire a competențelor antreprenoriale ale tinerilor, USM-INCE, 27.05.2022, format mixt; Analiza politicilor de dezvoltare și cadrului legislativ orientat spre susținerea incubatoarelor de afaceri la nivel național și a Uniunii

Europene“/„Metodologia realizării chestionării studenților/masteranzilor/doctoranzilor și procesul aplicării și realizării chestionarului pentru evaluarea rezultatelor în dezvoltarea abilităților și competențelor obținute în cadrul educației antreprenoriale (oral ppt).

ULIAN Ecaterina, Seminarul Științific “Produse financiare moderne în dezvoltarea economiei”, Secțiunea II Incubatoarele de afaceri: element de îmbunătățire a competențelor antreprenoriale ale tinerilor, USM-INCE, 27.05.2022, format mixt, Evaluation of the innovative activity of insurance companies in the framework of supporting the development policy of business incubators (oral ppt).

ATAMAN Viorica, Seminarul Științific “Produse financiare moderne în dezvoltarea economiei”, Secțiunea II Incubatoarele de afaceri: element de îmbunătățire a competențelor antreprenoriale ale tinerilor, USM-INCE, 27.05.2022, format mixt, NextGenerationEU, mecanismul de redresare și reziliență pentru susținerea reformelor și a investițiilor întreprinse de țările UE (oral ppt).

➤ Manifestări științifice cu participare internațională

➤ Participarea orală la alte foruri științifice, ateliere de lucru, workshopuri, mese rotunde, ședințe de lucru ale autorităților publice (fără raport):

- Evenimentul ”From Science to Innovation – Nurturing Science-Business Linkages to Try Out New Ideas” organizat de UNECE, 25 ianuarie 2022 (Vinogradova N.).

- Ședința Grupului de lucru interministerial/Comitetului Național de Implementare a proiectului Uniunea Europeană pentru Mediu/EU4Environment în Republica Moldova: lansarea Raportului privind Indicatorii Creșterii Verzi. 18 februarie 2022 (Vinogradova N.).

- Atelierul de lucru de nivel național privind validarea Studiului „Evaluarea pieței și analiza instrumentului pentru politici eco-inovative în sectoarele prioritare ale Republicii Moldova”, organizat de ODIMM în parteneriat cu UNEP în cadrul programului EU4Environment, 16 martie 2022 (Doga-Mîrzac M., Vinogradova N.).

- Masa rotundă cu genericul „Resurse și servicii digitale pentru consumatori: protecție prin informare și educație” organizată de Biblioteca Republicană Tehnico-Științifică în parteneriat cu Agenția pentru Protecția Consumatorului și Supravegherea Pieței, BRTS, 17 martie 2022 (Gutium T.).

- Masa rotundă „Etica în organizații: aspecte teoretice și aplicative”, organizată în format online, Departamentului Filosofie și Antropologie, Universitatea de Stat, 18.03.2022 (Doga-Mîrzac M.)

- Evenimentul virtual de informare privind acțiunea Marie Skłodowska-Curie organizat de ASEM, 21 martie 2022 (Gutium T.).

- Ședința Consiliului Consultativ al IMM-urilor, pe platforma Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru: prezentarea și discutarea versiunii preliminare a Programului Național pentru Promovarea Antreprenoriatului și Creșterea Competitivității pentru anii 2022-2026 și a planului de acțiuni, 15 aprilie 2022 (Vinogradova N.).

- Al 2-lea Eveniment Național de Diseminare NI4OS-Europe în Moldova, 5 mai 2022 (Vinogradova N.).

- Evenimentul de prezentare a Studiului aprofundat asupra sectorului micilor producători și a acțiunilor care urmează să fie puse în aplicare de către guvern pentru a sprijini dezvoltarea sectorului IMM-urilor, organizat de Alianța Întreprinderilor Mici, 05 mai 2022 (Vinogradova N.).

- Masa rotundă „Provocări pentru politici publice în contextul creșterii vulnerabilității familiilor”, organizată de Centrul de Cercetări Demografice, INCE, 13 mai 2022 (Vinogradova N., Maier L.).
- Participarea la atelierul de lucru privind învățarea competențelor antreprenoriale în cadrul proiectului EntreComp Europe organizată de European Training Foundation (ETF), 18 mai 2022 (Gutium T., Ianioglo A., Vinogradova N., Novac A.).
- Masa rotundă „Sistemul de protecție socială a grupurilor social-vulnerabile ale populației Republicii Moldova: starea actuală și problemele de funcționare a acestuia”, organizată de Secția „Cercetări sociale și nivelul de trai” a Institutului Național de Cercetări Economice Republicii Moldova, 23.05.2022 (Doga-Mîrzac M., Vinogradova N.).
- Seminarul științific „Produse financiare moderne în dezvoltarea economiei”, manifestare – internațională, Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Științe Economice, „Analiza politicilor de dezvoltare și cadrului legislativ orientat spre susținerea incubatoarelor de afaceri la nivel national și a Uniunii Europene“ /„Metodologia realizării chestionării studenților/masteranzilor/doctoranzilor și procesul aplicării și realizării chestionarului pentru evaluarea rezultatelor în dezvoltarea abilităților și competențelor obținute în cadrul educației antreprenoriale“, 27.05.2022 (Mulic A.).
- Evenimentul EU4Environment Green Economy/Uniunea Europeană pentru Mediu Economia Verde „Spre o transformare verde a Republicii Moldova”, 3 iunie 2022 (Vinogradova N.).
- Evenimentul „Using Innovation-Enhancing Procurement To Foster Demand For Innovation”, organizat de UNECE, 14 iunie 2022 (Vinogradova N.).
- Masa rotundă în format on-line cu genericul „Smart Villages And Rural Development” , organizată de Academia de Studii Economice din Moldova (Incubatorul Inovațional IT4BA în cadrul ASEM) și Institutul Național de Cercetări Economice al Republicii Moldova, 17 iunie 2022 (Vinogradova N.).
- Evenimentul informațional despre Aspecte Legislative pentru Antreprenoriat Social în Moldova, organizat de Platforma pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului Social, 27 iunie 2022 (Vinogradova N.).
- Masa rotundă organizată de Centrul Cercetări Demografice cu prilejul Zilei Internaționale a Populației, în cadrul căreia a fost lansat Profilul Demografic al Republicii Moldova 2022 – harta de date pentru a facilita vizualizarea, diseminarea și sensibilizarea societății privind schimbările demografice din țară, INCE, 11 iulie 2022 (Gutium T., Vinogradova N., Maier L.).
- Întâlnirea Comitetului Național de Implementare a Economiei Verzi EU4Environment în Republica Moldova, organizat de Grupul de lucru interministerial pentru promovarea dezvoltării durabile și a economiei verzi, 9 septembrie 2022 (Vinogradova N.).
- Masa rotundă organizată de Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”, dedicată prezentării studiului „Sectorul companiilor de stat: riscurile de corupție și reformele necesare”, realizat cu suportul National Endowment for Democracy (NED), 14 iulie 2022 (Gutium T.).
- Atelierul de lucru privind prezentarea proiectului Programului Național pentru Promovarea Antreprenoriatului și Creșterea Competitivității pentru anii 2022-2026 și Planul de Acțiuni aferent, organizat de Ministerul Economiei, 2 august 2022 (Vinogradova N.).
- Ședința de lucru, organizată de Ministerul Economiei în scopul colectării informațiilor privind barierele administrative în vederea simplificării interacțiunii organelor vamale cu mediul

antreprenorial, simplificării procedurilor vamale pentru fluidizarea și securizarea tranzacțiilor comerciale, 19 septembrie 2022 (Vinogradova N.).

- Ședința de lucru, organizată de Ministerul Economiei în scopul colectării informațiilor privind barierele administrative în vederea simplificării interacțiunii organelor fiscale cu mediul antreprenorial, optimizării procedurilor de raportare financiară, administrare fiscală, precum și revizuirea sistemului sancționator în domeniul afacerilor etc., 26 septembrie 2022 (Vinogradova N.).

- Evenimentul „SME Policy Index 2024”, organizat de OCDE și Ministerul Economiei, 22.09.2022 (Vinogradova N.).

- Masa rotundă ”Implementarea metodologiei Conturilor Naționale de Transfer în monitorizarea situației populației în vârstă”, organizată de Centrul Cercetări Demografice, INCE, 30.09.22 (Vinogradova N.).

- Webinar „Utilizarea sistemului de monitorizare a programului (Jems)”, organizat de Autoritatea de Management / Secretariat Comun (AM/SC), precum și Punctul Național de Contact (PNC) din Republica Moldova, 13 octombrie 2022 (Vinogradova N.).

- Evenimentul de prezentare a rezultatelor sondajului de opinie privind nivelul de satisfacție a utilizatorilor de date față de statisticile oficiale, organizat de Biroul Național de Statistică, 20 octombrie 2022 (Maier L.).

- Evenimentul de prezentare a rezultatelor cercetării experimentale ”Ancheta de Conjunctură”, organizat de Biroul Național de Statistică, 08 noiembrie 2022 (Vinogradova N.).

- Simpozionul științifico-practic dedicat Zilei Mondiale a Calității - 2022, organizat de departamentul Management și Antreprenoriat, Academia de Studii Economice din Moldova, 10 noiembrie 2022 (Novac A., Vinogradova N., Maier L.).

- Masa rotundă “Specializarea inteligentă: de la concept academic la abordare politică” organizat de Departamentul Drept Public și Departamentul de Relații Internaționale, Oficiu Proiecte și Granturi, USM, 12.10.2022 (Mulic A.)

13. Aprecierea și recunoașterea rezultatelor obținute în proiect (premier, medalii, titluri, alte aprecieri). (Opțional)

Model: Nume, prenume; Distincția; Evenimentul (expoziție, concurs, târg ș.a.)

➤ Diplome de onoare

NOVAC A. Diploma de onoare – în semn de recunoștință și apreciere a contribuției substanțiale la dezvoltarea științei, promovarea rezultatelor remarcabile în domeniul cercetării și inovării, precum și cu prilejul Zilei Internaționale a Femeilor și Fetelor din domeniul Științei (Anexa 12).

14. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media (Opțional):

➤ Emisiuni radio/TV de popularizare a științei

Model: Nume, prenume / Emisiunea / Subiectul abordat

1. FALĂ Victoria/ Radio Moldova, Emisiunea Spațiu Public. / Nivelul competitivității naționale, factorii de creștere economică, constrângerile care împiedică dezvoltarea. 20.01.2022, <https://trm.md/ro/spatiul-public/spatiu-public-din-20-ianuarie-2020>
2. FALĂ Victoria/ Radio Moldova, Emisiunea Spațiu Public. / Repercusiunile crizei din regiune asupra importurilor și exporturilor din Republica Moldova. Necesitatea diversificării piețelor. Ponderea comerțului cu UE. 11 mai 2022, <https://www.facebook.com/photo/?fbid=3278243709073386&set=a.2068929096671526>
3. FALĂ Victoria, GUTIU Tatiana / Radio Moldova, Emisiunea Spațiu Public. / „Economia națională, analize și prognoze 2022” (activitatea IMM, impactul crizei energetice și a inflației asupra volumului investițiilor în IMM)/ 31.10.2022, https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=1723231414717658

➤ Articole de popularizare a științei

Model: Nume, prenume / Publicația / Titlul articolului

1. FALĂ Victoria: Factorii de decizie trebuie să elaboreze politici de creștere a competitivității exporturilor. Agroexpert.md. 17.01.2022. <https://agroexpert.md/rus/v-moldove/victoria-fala-factorii-de-decizie-trebuie-sa-elaboreze-politici-de-crestere-a-competitivitatii-exporturilor>
2. NOVAC, A. Mediul de afaceri (Capitolul al V-lea) În: publicația trimestrială *Tendențe în economia Moldovei*, nr. 43 (trim. III) 2021, pp.62-63, Chisinau: INCE. ISSN 1857-3126. https://ince.md/uploads/files/1643884030_met_43_machetat.pdf (editat în a.2022).
3. IANIOGLO, A. Datele generale și principalele evenimente politice, economice și sociale din Republica Moldova. În: publicația trimestrială *Tendențe în economia Moldovei*, nr. 43 (trim. III) 2021, Chisinau: INCE. ISSN 1857-3126. https://ince.md/uploads/files/1643884030_met_43_machetat.pdf (editat în a.2022).
4. NOVAC, A. Mediul de afaceri (Capitolul al V-lea) În: publicația trimestrială *Tendențe în economia Moldovei*, nr. 44 /2022 (trim.IV, 2021), pp.75-77, Chisinau: INCE. ISSN 1857-3126. https://ince.md/uploads/files/1651594357_met_44.pdf
5. IANIOGLO, A. Datele generale și principalele evenimente politice, economice și sociale din Republica Moldova. În: publicația trimestrială *Tendențe în economia Moldovei*, nr. 44 /2022 (trim.IV, 2021), Chisinau: INCE. ISSN 1857-3126. https://ince.md/uploads/files/1651594357_met_44.pdf
6. NOVAC, A. Mediul de afaceri (Capitolul al V-lea) În: publicația trimestrială *Tendențe în economia Moldovei*, nr. 45/2022, pp.60-61, Chisinau: INCE. ISSN 1857-3126. https://ince.md/uploads/files/1658747922_met_45_trim_1_2022.pdf, <https://doi.org/10.36004/nier.met.2022.45>
7. IANIOGLO, A. Datele generale și principalele evenimente politice, economice și sociale din Republica Moldova. În: publicația trimestrială *Tendențe în economia Moldovei*, nr.

45/2022, Chisinau: INCE. ISSN 1857-3126.
https://ince.md/uploads/files/1658747922_met_45_trim_1_2022.pdf,
<https://doi.org/10.36004/nier.met.2022.45>

8. NOVAC, A. Mediul de afaceri (Capitolul al V-lea) În: publicația trimestrială *Tendențe în economia Moldovei*, nr. 46/2022, pp.64-70, Chisinau: INCE. ISSN 1857-3126
https://ince.md/uploads/files/1666687987_met_46-trim.-ii-2022.pdf

9. IANIOGLO, A. Datele generale și principalele evenimente politice, economice și sociale din Republica Moldova. În: publicația trimestrială *Tendențe în economia Moldovei*, nr. 46/2022, pp.64-70, Chisinau: INCE. ISSN 1857-3126
https://ince.md/uploads/files/1666687987_met_46-trim.-ii-2022.pdf

15. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2022 de membrii echipei proiectului (Opțional)

Model: numele și prenumele pretendentului, Titlul tezei / Teză de doctorat, postdoctorat, nume și prenume conducător.

FALĂ Victoria, Perfecționarea managementului competitivității exporturilor moldovenești/
Teză de doctorat, specialitatea 521.03 - Economie și management în domeniul de activitate, conducător științific – STRATAN Alexandru, dr. hab, prof., m.c. al AȘM. - susținută în cadrul ședinței extinse a secțiilor "Cercetări în antreprenoriat" și "Analize și prognoze" ale INCE (02.02.2022) și Seminarului științific al INCE (04.07.2022).

16. Materializarea rezultatelor obținute **în proiect** (Opțional)

Forme de materializare a rezultatelor cercetării în cadrul proiectului pot fi produse, utilaje și servicii noi, documente ale autorităților publice aprobate etc.

1) În baza rezultatelor cercetării în cadrul proiectului au fost elaborate propuneri și recomandări la o serie de documente ale autorităților publice:

- Recomandări privind măsurile de reducere a poverii de reglementare asupra IMM-urilor și identificarea acțiunilor prioritare (*Nr de ieșire Nr. 01/9-011 din 14.01.2022*).
- Propuneri în vederea elaborării Programului Național pentru Promovarea Antreprenoriatului și Creșterea Competitivității pentru anii 2022-2026 și planului de acțiuni (*Nr. de ieșire Nr. 01/9-022 din 28.01.2022*).
- Comentarii și propuneri la proiectului de Hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Programului de susținere a inițiativelor de clustere (*număr unic 422/ME/2021*).
- Elaborarea propunerilor de activități la Programul de reziliență economică (la secțiunea 4 Cadrul concurențial (*Nr de intrare Nr.21-78-2640 din 14.03*))
- Propuneri la Programul de susținere a afacerilor cu potențial înalt de creștere și internaționalizare a acestora (număr unic 259/ME/2022) (*Nr. de ieșire nr.01/9-102 din 28.04.2022*)

- Propuneri la Programul național de stimulare a veniturilor și facilitare a (re)integrării cetățenilor Republicii Moldova implicați în procesul de migrație pentru anii 2022 – 2026 și Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia (*număr unic 250/CS/2022*), 18.04.2022.
- Propuneri la Programul de re tehnologizare și eficiență energetică a întreprinderilor mici și mijlocii (*aviz- Nr. de ieșire Nr. 01/9-120 din 07.06.2022*).
- Comentarii cu privire la proiectul Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova 2030”, 05 iulie 2022.

2) Participarea în calitate de experți la completarea chestionarului OCDE „OECD Small Business Act for Europe Assessment Questionnaire (SBA Assessment) 2022-23”, datele cărui vor fi utilizate la calcularea *SME Policy Index 2024* (Indicele politicilor pentru IMM-uri 2024). Indicele respectiv caracterizează implementarea Actului întreprinderilor mici pentru Europa (Small Business Act for Europe - SBA) în țările OCDE, inclusiv Republica Moldova. Evaluarea se realizează pe cinci piloni: A) Guvern receptiv, B) Capitalul uman antreprenorial, C) Acces la finanțare, D) Acces la piețe, E) Productivitatea și inovații. Aceste capitole parțial corespund cu componentele ecosistemului antreprenorial, studiate în cadrul proiectului. Perioada completării chestionarului - octombrie-decembrie 2022. Experți - Vinogradova N., Novac A.

3) Recomandările la elaborarea mecanismului de compensare a tarifelor crescânde la gazele naturale pentru agenții economici cu consum sporit de gaze în procesul de producere în cadrul Grupului de lucru (ordinul №19 din 14.02.2021 Ministerului Economiei al Republicii Moldova), 15.02.2020 (Gutium T.).

4) Realizarea sarcinii Secretariatului Consiliului Economic: Participarea la elaborarea tabelului analitic pentru identificarea principalelor impacturi și soluțiilor imediate în contextul crizei din regiune (sectorul energetic); livrarea pe data de 10.03.2022 (Gutium T.).

5) Elaborarea și prezentarea Dosarului pentru drept de autor AGEPI asupra operei științifice cu denumirea “Metodologia de determinare a Indicelui integral consolidat de evaluare și monitorizare a activității Incubatoarelor Universitare (Incubatoarelor de inovare amplasate în mediul universitar)”, 28.03.2022. Certificat de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, Seria O nr.7267 din 10.05.2022 - Anexa 7 (Doga-Mîrzac M.).

6) Recomandările cu privire la necesitatea adaptării cadrului legislativ lucrativ specific orientat spre reglementarea activității incubatoarelor din mediul universitar au fost elaborate și expediate Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare (prin scrisoarea oficială a USM nr 01/2132 din 20.09.2022) (Doga-Mîrzac M.).

7) Recomandări pentru îmbunătățirea activității incubatoarelor universitare au fost elaborate și transmise Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova (prin scrisoarea oficială repetată a INCE Nr.01/9-003 din 10.01.2022) (Doga-Mîrzac M., Vinogradova N.).

17. Informație suplimentară referitor la activitățile membrilor echipei în anul 2022

- Membru/președinte al comitetului organizatoric/științific, al comisiilor, consiliilor științifice

de susținere a tezelor (Opțional)

Model: Nume, prenume / Evenimentul (conferință, consiliu de susținere etc.) / Perioada / Calitatea (membru, președinte ș.a.)

- GUTIU Tatiana/ Quality Assurance as the Main Factor of Competitive Economic Development. Proceedings of the International Scientific – Practical Conference Dedicated to the 99th Birthday Anniversary of Nationwide Leader Aliyev, Azerbaijan, Baku Business University / May 5, 2022 / Membru a Comitetului de organizare al Conferinței Internaționale (peste hotare).
- DOGA-MÎRZAC Mariana / Ședința Comisiei de îndrumare de audiere a finalizării tezei a drd. Gavrilaş N., tema “Impactul politicilor educaționale asupra competitivității economiei Republicii Moldova”, conducător Hămuraru M., dr.,conf.univ. USM / membru.
- DOGA-MÎRZAC Mariana / Ședința Comisiei de îndrumare de audiere a Referatului științific nr.2 a drd. Ataman V., tema “Dezvoltarea incubatoarelor de afaceri orientat spre sistemul antreprenorial”, conducător Doga-Mîrzac M., dr.,conf.univ. USM / conducător.
- DOGA-MÎRZAC Mariana / Ședința Comisiei de îndrumare de audiere a Referatului științific nr.2 și 3 a drd. Frișcu O., tema “Dezvoltarea pieții valorilor mobiliare de stat în Republica Moldova”, conducător Ganea V., dr.,conf.univ. USM / membru.
- DOGA-MÎRZAC Mariana / Ședința Comisiei de îndrumare de audiere a finalizării tezei a drd. Ulian E., tema “Strategii de creștere a performanțelor companiilor și optimizare fiscală prin fuziuni și achiziții”, conducător Cojocaru M., dr.,conf.univ. USM / membru.
- DOGA-MÎRZAC Mariana / Ședința prealabilă pentru susținerea tezei de doctor în științe economice cu tema “International educational mobility in Israel as a factor for forming the economy knowledge, Masri Bushra, conducător științific: Crotenco I., dr.hab./ 10.02.2022 / membru.
- DOGA-MÎRZAC Mariana / Comisia de susținere prealabilă (publică) a tezei de doctorat “International educational mobility in Israel as a factor for forming the economy knowledge, Masri Bushra, conducător științific: Crotenco I., dr.hab./ 12.10.2022/ membru.
- DOGA-MÎRZAC Mariana / International competition of student scientific works „Black Sea Science 2022” / 25.02.2022/ membru (evaluator).
- DOGA-MÎRZAC Mariana / Simpozionul Științifico-Practic cu participare internațională Achiziții Publice Durabile: provocări și oportunități / 20-21.05.2022/ membru al Comitetului științific.
- MULIC Andrei / Conferință Științifică Internațională „Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale”, 28-29 octombrie 2022 Chișinău, Republica Moldova/ Membru al comitetului organizatoric, Membru al Comitetului științific.
- NOVAC Alexandra, VINOGRADOVA Natalia, IANIOGLO Alina / Conferința științifico-internațională “Creșterea economică în condițiile globalizării”, INCE / 12-13 octombrie 2022

- / membri ai Comitetului științific; membri ai Comitetului organizatoric.
- NOVAC Alexandra, VINOGRADOVA Natalia / Conferința științifico-internațională “Creșterea economică în condițiile globalizării”, INCE / 12-13 octombrie 2022 / moderatori ai Sesiunii I ”Antreprenoriatul, ameliorarea competitivității și strategii de relansare a economiilor naționale”.
  - VINOGRADOVA Natalia, NOVAC Alexandra, IANIOGLO Alina / Seminarul Științific de Profil al INCE la specialitățile: 521.03– Economie și management (în ramură) / membri.
  - VINOGRADOVA Natalia, NOVAC Alexandra / Comisia Metodică a INCE / membri.
  - NOVAC Alexandra, FALĂ Victoria / Comisia Etică a INCE / membri.
  - VINOGRADOVA Natalia, IANIOGLO Alina / Consiliul Științific al INCE / membri.
- Redactor / membru al colegiilor de redacție al revistelor naționale / internaționale (Opțional)
- Model: Nume, prenume / Revista / Calitatea (membru/redactor/recenzent oficial)
- DOGA-MÎRZAC Mariana / Scientific Papers Series “Management, Economic Engineering and Rural Development”, Bucuresti / membru colegiului de redacție.
  - IANIOGLO Alina / Revista teoretico-științifică „Economie și Sociologie”, cat. B+, INCE / secretar executiv.
  - IANIOGLO Alina / Business and Economic Research, ISSN 2162-4860 / membru al Comitetului editorial.
  - IANIOGLO Alina / Case Studies in Business and Management, ISSN 2333-3324 / membru al Comitetului editorial.
  - DOGA-MÎRZAC Mariana / Scientific Journal “Economic & Engineering Studies”, Cahul / membru colegiului de redacție.
  - VINOGRADOVA Natalia / International Journal of Tourism Policy (IJTP) / recenzent (aprilie 2022).
  - NOVAC Alexandra, VINOGRADOVA Natalia / Revista ”Intellectus”, cat. C, AGEPI / recenzenți.
  - NOVAC Alexandra / Revista internațională ”Информация и инновации”/ recenzent.
  - IANIOGLO Alina / Journal of Business Economics and Management /recenzent (IF 2.596)
  - IANIOGLO Alina / revista Applied Economics /recenzent (IF- 1.916).
  - GUTIU, Tatiana / Revista de știință, inovare, cultură și artă „Akademos” cat. B, AȘM /recenzent (28.06.2022).

- GUTIU, Tatiana / revista "Economy and Sociology", categoria "B+"/ recenzent (07.07.2022).
- DOGA-MÎRZAC Mariana / International Journal of Economics, Finance and Management Sciences (IJEFM), <https://www.sciencepg.com/j/ijefm> / recenzent.
- MULIC Andrei / Revistă științifică internațională online în domeniul științelor economice și sociale „Balkan Economic Review”, Universitatea „Cote d’Azur” Nița, Franța, <https://www.balkaneconomicreview.net/> Membru colegiului de redacție, recenzent.
- MULIC Andrei / Revista științifică „Studia Universitatis”, Științe exacte și economice, Cat. B, Universitatea de Stat din Moldova, <http://studiamsu.eu/stiinte-exacte-si-economice/> recenzent.
- MULIC Andrei / Referent al Editurii ASE pentru domeniile „Finanțe, asigurări și burse de valori”, „Analiză și evaluare economico-financiară”, Academia de Studii Economice din București, <https://www.ase.ro/> Membru colegiului de redacție, recenzent.

➤ Altele

- VINOGRADOVA Natalia / Programul de ecologizare a întreprinderilor mici și mijlocii (*aprobat de HG Nr. 592 din 27-11-2019*) / 2020-2022 / Membru al Comitetului de coordonare al Programului.
- VINOGRADOVA Natalia, NOVAC Alexandra / Participarea în calitate de experți la completarea chestionarului OCDE „OECD Small Business Act for Europe Assessment Questionnaire (SBA Assessment) 2022-23”, datele cărui vor fi utilizate la calcularea *SME Policy Index 2024* (Indicele politicilor pentru IMM-uri 2024) / octombrie-decembrie 2022 / experți.
- GUTIU Tatiana/ Grupul de lucru pentru elaborarea mecanismului de compensare a tarifelor crescânde la gazele naturale pentru agenții economici cu consum sporit de gaze în procesul de producere, participarea în calitate de membru conform ordinului №19 din 14.02.2021 Ministerului Economiei al Republicii Moldova /15.02.2020 / membru grupului de lucru.
- IANIOGLO Alina/ Proiect „Promovarea tinerelor femei antreprenoare în Moldova”, organizat de ONG „Vesta” și finanțat de Ministerul Federal al Afacerilor Externe al Germaniei și ChildFund Deutschland e.V. / 18-19.11.2022 / formator.
- DOGA-MÎRZAC Mariana / Evaluarea proiectelor științifice în cadrul competiției naționale a granturilor doctorale pentru anul de studii 2022-2023, Cod CPV:73210000-7, Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova / 24.05.2022- 03.06.2022 / expert.
- NOVAC A. Recenzia la teza de doctor a dnei FALA Victoria cu titlul ”Perfecționarea managementului competitivității exporturilor moldovenești” (în cadrul ședinței Secțiilor).

➤ Dezvoltarea personalului (cursuri)

- MULIC Andrei / Programul Erasmus+ staff mobility for teaching, Universidad Católica San Antonio, Murcia, Spania / 09.05.2021 -16.05.2022 / stagiar.
- IANIOGLO A. / “Digital teaching in university environment” organizat în cadrul proiectului "Connecting universities-industry through smart entrepreneurial cooperation and competitive intelligence of students in Moldova, Georgia and Armenia (CONNECT)", LUT University, Finlanda, online 03.02.2022 - 28.02.2022 (Certificat, Anexa 12).
- DOGA-MÎRZAC Mariana / Webinar cu tema „Riscul de credit: diagnosticul financiar și economic” cu lectorul marca Victoriabank - Margareta Bețiu, Director, Direcția evaluare risc de credit de la Victoriabank. ZOOM IN BANKING ediția 3.0/2021-2022; 09-10.02.2022.
- DOGA-MÎRZAC Mariana / Masă rotundă „Educația contabilă: valorile și provocările profesiei” organizată de USM și ACAP / 03.02.2022 (certificat).
- DOGA-MÎRZAC Mariana / Training privind pregătirea propunerilor de proiecte în programul Orizont Europa, Seminarul on-line privind particularitățile procesului de pregătire a propunerilor de proiecte în cadrul Programului Orizont Europa, organizat în baza Parteneriatului dintre Academia Română și Academia de Științe a Moldovei, 24.02.2022.
- DOGA-MÎRZAC Mariana / Training privind pregătirea propunerilor de proiecte în programul Orizont Europa - Partea II, Seminar cu privire la pregătirea propunerilor de proiecte în cadrul programului Orizont Europa, 06.04.2022.
- DOGA-MÎRZAC Mariana / Formare continuă Modulul I. Cultura Organizatională, Cultura organizațională: Managementul prin valori organizaționale (18.05.2022); Etica organizațională: standarde de conduită, integritate și moralitate (19.05.2022); Managementul conflictelor organizaționale (25-26.05.2022), USM (certificate).
- MULIC Andrei / Cursurilor de formare profesională continuă a cadrelor didactice Modulul Psihopedagogic 60 credite, perioada septembrie-mai 2022, USM (certificat).
- MULIC Andrei / MHELM – MOLDOVA HIGHER EDUCATION LEADERSHIP AND MANAGEMENT, proiect is funded with support from European Commission with in Erasmus+ programme, organizator UTM, noiembrie -martie 2022, <https://mhelm.utm.md>.
- MULIC Andrei / Trainingul pentru Traineri (TOT SIYB) privind implementarea Programului SIYB/ Start-and-improve-your-business al ILO (<https://www.ilo.org/empent/areas/start-and-improve-your-business/lang--en/index.htm>) în Moldova. Organizate de Organizația Internațională a Muncii, împreună cu Asociația Consultaților în Afaceri și Centrul de Consultanță în Afaceri, 17 – 21.10.2022 .

18. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect (obligatoriu).

1 pagină în engleză și 1 pagină în română ce rezumă rezultatele obținute în anul 2022.

Rezumat

Proiectul 20.80009.0807.38 „Evaluarea multidimensională și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional în vederea impulsivării sectorului IMM în Republica Moldova” se realizează de către Institutul Național de Cercetări Economice (INCE- leader) în parteneriat cu Universitatea de Stat din Moldova (USM).

În anul 2022 proiectul s-a axat pe identificarea specificului ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional în Republica Moldova. Pentru realizarea scopului respectiv de către echipa INCE a proiectului au fost îndeplinite următoarele obiective: 1) Monitorizarea indicatorilor dezvoltării sectorului IMM, 2) Evaluarea specificului principalelor componente ale ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional, 3) Monitorizarea politicilor de stat, care reflectă ecosistemul antreprenorial, 4) Realizarea celei de-a doua chestionări a antreprenorilor, prelucrarea, analiza și generalizarea rezultatelor acestei chestionări. Analiza datelor, obținute în rezultatul chestionării, a permis de a identifica unele caracteristici specifice ale ecosistemului antreprenorial la nivel național, precum și la nivelul regiunilor de dezvoltare – ceea ce corespunde scopului etapei anuale a proiectului.

Cercetarea echipei USM în cadrul proiectului în a.2022 a fost orientată spre evaluarea impactului incubatoarelor de afaceri amplasate în universități asupra dezvoltării abilităților și competențelor antreprenoriale ale tinerilor (în baza chestionării). Metodologia de evaluare a impactului incubatoarelor de afaceri amplasate în universități asupra dezvoltării abilităților și competențelor antreprenoriale ale tinerilor, elaborată de către membrii echipei USM, include trei compartimente: 1) Chestionarea profesorilor din învățământul superior; 2) Chestionarea studenților din învățământul superior; 3) Elaborarea concluziilor și recomandărilor, orientate spre necesitatea activității incubatorului universitar în vederea formării/ dezvoltării abilităților și competențelor antreprenoriale ale tinerilor antreprenori.

În rezultatul cercetărilor efectuate a fost elaborat și prezentat Dosarul pentru drept de autor AGEPI asupra operei științifice cu denumirea “Metodologia de determinare a Indicelui integral consolidat de evaluare și monitorizare a activității Incubatoarelor Universitare (Incubatoarelor de inovare amplasate în mediul universitar)”.

Valorificarea și diseminarea rezultatelor anului 2022 au fost făcute prin publicarea a 28 lucrări științifice cu referire la proiect, dintre care 6 articole în reviste științifice editate în străinătate; 4 articole în reviste naționale, categoriile B+, B și C. În afară de aceasta, au fost publicate 9 articole de popularizare a științei, 8 publicații științifice sunt în curs de apariție (în ediție). Echipa proiectului a participat cu 24 prezentări la diferite manifestări științifice internaționale, desfășurate în străinătate sau în Republica Moldova, inclusiv la ședințe plene. În cadrul proiectului au fost organizate trei evenimente științifice, inclusiv două – cu participare internațională.

Summary

Project 20.80009.0807.38 „Multidimensional assessment and development of the entrepreneurial ecosystem at national and regional level in order to boost the SME sector in the Republic of Moldova” is carried out by the National Institute for Economic Research (NIER – leader) in partnership with the State University of Moldova (SUM).

In 2022, the project focused on identifying the specifics of the entrepreneurial ecosystem at the national and regional levels in the Republic of Moldova. To achieve this goal, the following objectives have been realized by the NIER project team: 1) Monitoring the indicators of the development of the SME sector, 2) Evaluation of the specifics of the main components of the entrepreneurial ecosystem at the national and regional level, 3) Monitoring of state policies, which reflect the entrepreneurial ecosystem, 4) Carrying out the second survey of entrepreneurs, processing, analyzing and generalizing the results of this survey. The analysis of the data, obtained as a result of the survey, made it possible to identify some specific characteristics of the entrepreneurial ecosystem at the national level, as well as at the level of the regions of development - which corresponds to the goal of the annual stage of the project.

The research of the SUM team within the project in 2022 was aimed at evaluating the impact of business incubators located in universities on the development of the entrepreneurial skills and competencies of young people (based on the survey). The methodology for assessing the impact of business incubators located in universities on the development of young people's entrepreneurial skills and competencies, developed by SUM team members, includes three compartments: 1) Questioning of higher education teachers; 2) Questioning of students in higher education; 3) Elaboration of conclusions and recommendations, oriented towards the need for the activity of the university incubator in order to train/ develop the entrepreneurial skills and competencies of young entrepreneurs.

Based on the research results, the Dossier for copyright on the scientific work, named „Methodology for determining the integrated consolidated Index for the evaluation and monitoring of the activity of University Incubators (Innovation Incubators located in the university environment)” was developed and presented to the State Agency for Intellectual Property.

The valorization and dissemination of the results of 2022 were done by publishing 28 scientific papers with reference to the project, including 6 articles in scientific journals published abroad; 4 articles in national scientific journals, categories B+, B, and C. Besides, 9 articles of science popularization were published, 8 scientific publications are in the process of appearing (in edition). The project team participated with 24 presentations at various international scientific events, held abroad or in the Republic of Moldova, including during plenary sessions. Three scientific events were organized within the project, including two – with international participation.

Notă: Rezumatul va fi publicat în acces deschis pe pagina web oficială a ANCD și a AȘM, însoțite de avizul Biroului Secției de Științe a AȘM.

Rapoartele care nu vor conține rezumatele perfectate conform cerințelor nu vor fi audiate.

19. Recomandări, propuneri

- 1) De a permite includerea în Raportul final a tuturor lucrărilor științifice elaborate în cadrul proiectului și transmise spre publicare, inclusiv a lucrărilor științifice, care nu au fost publicate în anul curent (în ediție), pentru a reflecta în raport toate rezultatele, obținute și diseminate în perioada de raportare.
- 2) A include în modelul Raportului posibilitatea reflectării și a altor tipuri de activități ale echipei proiectului, spre exemplu elaborarea recenziilor la lucrări științifice, reflectarea deplasărilor executate, etc.

Conducătorul de proiect Vinogradova Natalia

Data: 18.11.2022

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul de referință în cadrul proiectului din Programul de Stat**

**20.80009.0807.38 „Evaluarea multidimensională și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial la
nivel național și regional în vederea impulsivării sectorului IMM în Republica Moldova”**

1. **Monografii** (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.1. monografii internaționale

1.2. monografii naționale

2. Capitole în monografii naționale/internaționale

3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

1. STRATAN, A., VINOGRADOVA, N., NOVAC, A., IANIOGLO, A., MAIER, L. Assessment of the Entrepreneurial Ecosystem in the Republic of Moldova: Opinion of Entrepreneurs. In: *Annales Universitatis Apulensis Series Oeconomica Journal*, Issue 2, No.23, 2021, pp.81-94. DOI: 10.29302/oeconomica.2021.23.2.8 Disponibil: <http://www.oeconomica.uab.ro/upload/lucrari/2320212/08.pdf> (editat în a.2022)
2. STRATAN, A., GUTIU, T., ȘAVGA, L. Effect of the non-observed economy on economic security in the Republic of Moldova. In: *A Comprehensive Review of Societal Studies*. 2022, Volume 6, No.1, pp. 1-11. ISSN 2602 – 1463. 0.7 c.a. BDI: DOAJ - Directory of Open Access, ERIH PLUS, Index Copernicus, MLA Directory of Periodicals. Disponibil: <http://www.across-journal.com/index.php/across/article/view/123/115>
3. STRATAN, A., FALA, V. Technological intensity of Moldovan exports upgrade since the DCFTA between Moldova and European Union have been concluded. In: *Annales universitatis apulensis series Oeconomica*. Nr.24(1), 2022, pp. 206-219. ISSN: 1454-9409 (Print) / 2344–4975 (Online) / ISSN–L 1454–9409. DOI: 10.29302/oeconomica.2022.24.1.21. Disponibil: <http://www.oeconomica.uab.ro/upload/lucrari/2420221/21.pdf>
4. GUTIU, T., SPEIAN (FRIȘCU), O. Access to finance by Moldovan small and medium enterprises: main obstacles and solutions. In: *The Journal Contemporary Economy*. 2022, Volume 7, Issue 3. ISSN 2537 – 4222. 0,6 c.a. BDI: EconPapers (RePEc), IDEAS, BASE, SCIOPI, OAJI, ResearchBib, CEEOL (Central and Eastern European Online Library), Index

Copernicus International – ICI Journals Master List. Disponibil: <http://www.revec.ro/article-2022-id-103-vol..7.nr..3.html>

5. MULIC, A., GAVLITCHI, Ch., ULIAN, E. Evaluation of the Innovative Activity of Insurance Companies in the Framework of Supporting the Development Policy of Business Incubators. In: IBIMA Publishing: *Journal of Innovation & Business Best Practice*, Vol. 2022 (2022), Article ID 864508, 16 pages, ISSN: 2166-0743 DOI: 10.5171/2022.864508 Disponibil: <https://ibimapublishing.com/articles/JIBBP/2022/864508/>
6. DOGA-MÎRZAC, M., Indicators for the evaluation and monitoring activity of the university incubator. In: *Food Industry Economics*, 2021. Vol.13, Issue 4. p.22-26. <https://doi.org/10.15673/fie.v13i4.2190>, Disponibil: <https://journals.onaft.edu.ua/index.php/fie/article/view/2190> (editat 30.12.2021)

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

Categoria B+

7. IANIOGLO, A. Alternative sources of enterprise financing and the impact of Covid-19 pandemic. In: *Economy and Sociology*, Vol. 1, 2022, pp.46-57. <https://doi.org/10.36004/nier.es.2022.1-05>, Disponibil: https://es.ince.md/index.php/Economy_and_Sociology/article/view/94

Categoria B

8. NOVAC, A. Un "cadru" de analiză a sectorului ÎMM-urilor din Republica Moldova în contextul dezvoltării antreprenoriatului. In: *Akados*, Nr.4 (63), 2021, pp.115-124, DOI: <https://doi.org/10.52673/18570461.21.4-63.14>, Disponibil: http://akados.asm.md/files/115-123_1.pdf (editat în a.2022)
9. NOVAC, A. Metodele de predare a educației antreprenoriale: cazul Republicii Moldova. In: *Akados*, Nr.2 (65), 2022, pp.86-92, DOI: <https://doi.org/10.52673/18570461.22.2-65.07>, Disponibil: http://akados.asm.md/files/86-92_1.pdf

Categoria C

10. MAIER, L. Aspecte privind activitatea de inovare a întreprinderilor la nivelul regiunilor de dezvoltare ale Republicii Moldova. În: *Intelectus*, AGEPI, aprilie 2022, pp.79-83. Disponibil: https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/160350

4.4. în alte reviste naționale

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

11. NOVAC, A. The role of human capital in the entrepreneurial ecosystem of the Republic of Moldova: the opinion of entrepreneurs. In: *Proceedings of XVII. International Balkan and Near Eastern Social Sciences Congress Series on Economics, Business and Management*, Plovdiv / Bulgaria, March 12-13, 2022/ Ed. Mariana IVANOVA, Dimitar NIKOLOSKI, Rasim YILMAZ. Pp.270-277. Disponibil: https://www.ibaness.org/conferences/plovdiv_2022/ibaness_plovdiv_proceedings_draft_2.pdf
12. NOVAC, A. Susținerea educației antreprenoriale: experiența statelor UE și lecții pentru Republica Moldova. In: International Symposium “Experience. Knowledge. Contemporary Challenges”, 10th Edition „*Opportunities for changing the Economic-Social Realities of the World*”, Universitatea ARTIFEX, May 26th-27th, 2022 , Bucharest, Romania. Pp.107-117, 0,56 c.a. Disponibil: https://www.artifex.org.ro/wp-content/uploads/2022/11/PROGRAM_EKCC_MAY_2022.pdf
13. MAIER, L. Contribuția întreprinderilor mici și mijlocii din Republica Moldova pe clase de mărime la realizarea principalilor indicatori economici și financiari în perioada 2015-2020. În *Culegerea de lucrări ale Simpozionului Internațional Experience. Knowledge. Contemporary Challenges, 10th Edition „Opportunities for changing the Economic Social Realities of the World”*, Universitatea ARTIFEX, România. 26-27 mai, 2022, pp.534-546. Disponibil: https://www.artifex.org.ro/wp-content/uploads/2022/11/PROGRAM_EKCC_MAY_2022.pdf
14. VINOGRADOVA, N. Impact of the Covid-19 pandemic on the entrepreneurial ecosystem of the Republic of Moldova: implications for SMES În: *Conferința științifico-internațională “Dezvoltarea Economico-Socială Durabilă a Euroregiunilor si a Zonelor Transfrontaliere”*, 29 octombrie 2021, Iași, România, p. 525-537. Disponibil: https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/144836 (editat în 2022)
15. NOVAC, A., MAIER, L. Considerations on SME Innovation in the Republic of Moldova: Results, Policies, Constraints. In: *Conferința științifico-internațională “Dezvoltarea Economico-Socială Durabilă a Euroregiunilor si a Zonelor Transfrontaliere”*, 29 octombrie 2021, Iași, România, pp.337-350 – 1,1 c.a. Disponibil: https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/144746 (editat în 2022)
16. GANCIUCOV, Valentina, GUTIU, Tatiana. Modelul econometric de prognoză pe termen mediu al dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii în Republica Moldova. In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Implications of the social-economic and ecological Paradigm on the power Reports and global Governance”*; 9th Edition, December 15th-16th, 2021. București: Editura „ARTIFEX”, 2021, pp. 409-416. ISBN 978-606-8716-62-6. 0,31 c.a. Disponibil: <http://dspace.ince.md/jspui/handle/123456789/1595> , http://dspace.ince.md/jspui/bitstream/123456789/1595/1/MODELUL_ECONOMETRIC_DE_PROGNOZA.pdf (editat în a.2022)

5.2 culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

17. NOVAC, A., VINOGRADOVA, N. Stimularea implicării tinerilor în antreprenoriat prin intermediul educației antreprenoriale în Republica Moldova: situația Actuală și oportunități de îmbunătățire. În: Conferința Internațională Științifico-Practică "*Creșterea economică în condițiile globalizării*", Ediția a 15-a, Octombrie 15-16, 2021, Chișinău. – Chișinău: INCE, 2022 – ISBN 978-9975-3529-7-0. P.149-159. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/p-149-159.pdf (editat în a.2022)
18. IANIOGLO, A. Rolul politicilor publice în dezvoltarea ecosistemului antreprenorial. In: Culegerea articolelor Conferinței științifico-practice internaționale "Știință. Educație. Cultură". Comrat: Universitatea de Stat din Comrat, Vol. 1, 2022, p. 51-56. ISBN 978-9975-83-176-5; 978-9975-83-177-2. Disponibil: <https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferenciya-nauka-obrazovanie-kultura-posvyashchennaya-31-oj-godovshchine-kgu-tom-1.pdf>
19. IANIOGLO, A. Alternative de finanțare a afacerii în Republica Moldova. În: Culegerea de articole ale Conferinței internaționale științifico-practice „Creșterea economică în condițiile globalizării”, Vol.I, INCE, ediția a XVI-a, 12 - 13 octombrie 2022 DOI: <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.I.2022.16.15>
20. VINOGRADOVA, N., BOLDURAT, V. Assessment of infrastructure as a component of the entrepreneurial ecosystem in the Republic of Moldova: the opinion of entrepreneurs. În: *Culegerea de articole ale Conferinței internaționale științifico-practice „Creșterea economică în condițiile globalizării”*, Vol.I, INCE, ediția a XVI-a, 12 - 13 octombrie 2022. DOI: <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.I.2022.16.16>
21. MAIER, L. Tendințe în dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii din Republica Moldova în perioada 2015-2020 pe clase de mărime: evoluția numărului de întreprinderi și a numărului de salariați. În: *Culegerea de articole ale Conferinței științifico-practice internaționale "Știință. Educație. Cultură"*. Comrat: USC, Vol. 1, 2022, p.59-65. ISBN 978-9975-83-176-5. Pp.59-66. Disponibil: <https://kdu.md/images/Files/mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferenciya-nauka-obrazovanie-kultura-posvyashchennaya-31-oj-godovshchine-kgu-tom-1.pdf>
22. MAIER L. Antreprenoriatul inovativ în Republica Moldova: documente de politici, factori determinanți. În: *Culegerea de articole ale Conferinței internaționale științifico-practice „Creșterea economică în condițiile globalizării”*, Vol.I, INCE, ediția a XVI-a, 12 - 13 octombrie 2022. DOI: <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.I.2022.16.24>
23. FALA, V., STRATAN, A., TOACA, Z. Progresele reformării economiei moldovenești în vederea asigurării tranziției sale la economia de piață În: Conferința științifico-internațională “Creșterea economică în condițiile globalizării”, ediția a XV-a, 15-16 octombrie 2021, Chișinău, Republica Moldova, p.160-175. 1,24 c.a. Disponibil: <http://dspace.ince.md/jspui/handle/123456789/1579> (editat în 2022)

24. GANCIUCOV, V. Prognoza dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii în Republica Moldova pe termen mediu. În: Conferința științifico-internațională “Creșterea economică în condițiile globalizării”, ediția a XV-a, 15-16 octombrie 2021, Chișinău, Republica Moldova, p.175-182, 0,50 c.a. Disponibil: <http://dspace.ince.md/xmlui/handle/123456789/1578> (editat în 2022)
25. VINOGRADOVA, N. Comparison of efficiency of enterprises of different forms of ownership in the Republic of Moldova. În: Conferința internațională economică „Competitiveness and Sustainable Development in the Context of European Integration”, Ediția a 3-a., Chișinău, 4-5 noiembrie, 2021. p.160-166, 1,44 c.a. Disponibil: https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/144336 (editat în 2022)
26. VINOGRADOVA, N. Оценка вклада предприятий с иностранными инвестициями в экономику Республики Молдова. In: Culegerea articolelor Conferinței științifico-practice internaționale "Știință. Educație. Cultură". Comrat: Universitatea de Stat din Comrat, Vol. 1, 2022, p. 89-94. ISBN 978-9975-83-176-5; 978-9975-83-177-2. Disponibil: <https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferenciya-nauka-obrazovanie-kultura-posvyashchennaya-31-oj-godovshchine-kgu-tom-1.pdf>

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

- 6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)
- 6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)
- 6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională
- 6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

7. Teze ale conferințelor științifice

- 7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

27. VINOGRADOVA, N., MAIER, L. Innovation as a component of the entrepreneurial ecosystem in the Republic of Moldova: perceptions of entrepreneurs. În: *Culegerea de lucrări ale Conferinței științifice internaționale “Contabilitatea și finanțele – limbaje universale ale afacerilor”*, Ediția a 7-a. Universitatea “Constantin Brâncoveanu” Pitești, România, 8 aprilie 2022. Disponibil: http://www.univcb.ro/java_script/uploaded/Brosura%20AFISC%202022%20SITE_3.pdf

- 7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)
- 7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională
- 7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

Notă: vor fi considerate teze și nu articole materialele care au un volum de până la 0,25 c.a.

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

8.1. cărți (cu caracter informativ)

8.2. enciclopedii, dicționare

8.3. atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. (ca produse ale cercetării științifice)

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

28. DOGA-MÎRZAC, M. Metodologia de determinare a Indicelui integral consolidat de evaluare și monitorizare a activității Incubatoarelor Universitare (Incubatoarelor de inovare amplasate în mediul universitar). Certificat de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, Seria O nr.7267 din 10.05.2022. (Anexa 7)

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

10.1. manuale pentru învățământul preuniversitar (aprobate de ministerul de resort)

10.2. manuale pentru învățământul universitar (aprobate de consiliul științific /senatul instituției)

10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice

Totodata menționam ca 8 publicații sunt in curs de apariție (în ediție).

NOTĂ:

- Datele bibliografice se redactează în conformitate cu standardul SM ISO 690:2012 Informare și documentare. Reguli pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare.
- Pentru fiecare lucrare va fi indicat depozitul electronic internațional, național sau instituțional în care aceasta este înregistrată, precum și **adresa electronică la care poate fi accesată lucrarea.**

Executarea devizului de cheltuieli, conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare

130/1 PS din 03 ianuarie 2022;nr.130/2 PS din 03 ianuarie 2022

(la data raportării)

Cifrul proiectului: 20.80009.0807.38

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	Cod		Anul de gestiune	
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	211180	842,3	5,6	847,9
Contribuții de asigurări de stat obligatorii	212100	237,4	1,6	239,0
Servicii informaționale	222210	3,0	-2,2	0,8
Deplasări în interes de serviciu în țară	222710			
Deplasări în interes de serviciu peste hotare	222720	20,8	10,7	31,5
Servicii editoriale	222910			
Servicii neatribuite altor aliniate	222990	10,0		10,0
Îndemn. pentru incapacitatea temporară de munca achitate din mijl. financiare ale angaj.	273500	2,5	2,5	5,0
Alte prestații sociale	273900		9,0	9,0
Procurarea mașinilor și utilajelor	314110	27,4	-8,2	19,2
Procurarea produselor alimentare	333110			
Procurarea medicamentelor și materialelor sanitare	334110			
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	336110	2,8	-2,8	
Total		1146,2	16,2	1162,4

Notă: În tabel se prezintă doar categoriile de cheltuieli din contract ce sunt în execuție și modificările aprobate (după caz)

Directorul adjunct al organizației GAGAUZ Olga

Contabil (economist) TURETCHI Tatiana

Conducătorul proiectului VINOGRADOVA Natalia

Data:

16.11.2022

LȘ

Componența echipei proiectului

Cifrul proiectului 20.80009.0807.38

Echipa proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului)						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Vinogradova Natalia	1979	dr., conf.cercet.	0,5	03.01.2022	
2.	Novac Alexandra	1982	dr., conf.cercet.	1	03.01.2022	
3.	Novac Alexandra	1982	dr., conf.cercet.	0,5	03.01.2022	
4.	Ianioglo Alina	1988	dr., conf.cercet.	1	03.01.2022	
5.	Ianioglo Alina	1988	dr., conf.cercet.	0,5	03.01.2022	
6.	GutiumTatiana	1965	dr.	0,25	03.01.2022	
7.	Maier Lidia	1961	f-grad	0,5	03.01.2022	
8.	Maier Lidia	1961	f-grad	1,0	03.01.2022	
9.	Fala Victoria	1983	doctoranda	0,5	03.01.2022	
10.	Boldurat Vladislav	1988	doctorand	0,5	03.01.2022	
11.	Plesca Maria	1985	doctoranda	0,5	03.01.2022	
12.	Doga-Mîrzac Mariana	1975	dr. hab.	0,5	03.01.2022	
13.	Mulic Andrei	1982	dr.	0,25	03.01.2022	
14.	Ungurean Dragoș	1991	doctorand	0,25	03.01.2022	
15.	Ulian Ecaterina	1994	doctorand	0,5	03.01.2022	
16.	Ataman Viorica	1981	doctorand	fără remunere	03.01.2022	

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor conform contractului de finanțare	30,8
--	------

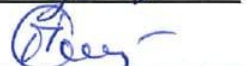
Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2022					
Nr	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării
1.	-	-	-	-	-

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor la data raportării	30,8
---	------

Directorul adjunct al organizației GAGAUZ Olga

Contabil (economist) TURETCHI Tatiana

Conducătorul proiectului VINOGRADOVA Natalia

Data: 16.11.2022

LȘ

INFORMAȚIE SUPLIMENTARĂ

1. **Nu vor fi examinate** rapoartele incomplete, fără toate semnăturile și parafa instituției și care nu corespund cerințelor de tehnoredactare (pct. 7).
2. Neprezentarea rapoartelor științifice anuale sau prezentarea rapoartelor ce nu corespund cerințelor, admite neaprobarea finanțării pentru anul următor.
3. Rapoartele anuale privind implementarea proiectelor ce implică activități de cercetare **pe animale** vor fi însoțite de avizul Comitetului de etică național/instituțional în corespundere cu HG nr.318/2019 *privind aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Comitetului național de etică pentru protecția animalelor folosite în scopuri experimentale sau în alte scopuri științifice* (https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=115171&lang=ro).
4. Rapoartele anuale privind implementarea proiectelor ce implică activității de cercetare **cu implicarea subiecților umani** vor fi însoțite de avizul Comitetului instituțional de etică a cercetării, în corespundere cu prevederile *Convenției europene pentru protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane față de aplicațiile biologiei și medicinei*, adoptată la Oviedo la 04.04.1997, semnată de către RM la 06.05.1997, **ratificată prin Legea nr. 1256-XV din 19.07.2002, în vigoare pentru RM din 01.03.2003**) și a protocoalelor adiționale.
5. **Nu pot fi prezentate informații identice în Rapoartele anuale ale mai multor proiecte.**
6. Se acceptă publicațiile în care expres sunt stipulate datele de identificare ale proiectului (denumire și/sau cifrul).
7. **Cerințe de tehnoredactare a Raportului:**
  - a) Se va exclude textul în culoare roșie (modelul raportului, Anexa 1, 1A, 1B și 1C) din raportul final, întrucât reprezintă precizări referitor la informația solicitată (de ex. *denumirea și cifrul, perioada de implementare a proiectului, anul/anii; nume, prenume; etc.*).
  - b) Câmpurile cu mențiunea „*optional*” se completează dacă sunt rezultate ce se încadrează în activitățile respective. În absența rezultatelor, câmpurile rămân **necompletate (nu se exclud rubricile respective)**.
  - c) Raportul se completează cu caractere TNR – 12 pt, în tabelele referitor la buget și personal – 11 pt; interval 1,15 linii; margini: stânga – 3 cm, dreapta – 1,5 cm, sus/jos – 2 cm.
  - d) Copertarea se va face după modelul european – spirală.

AVIZUL COMISIEI DE ETICĂ

Nr. 1 din 14.06.2022

AVIZUL COMISIEI DE ETICĂ A CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
AL INSTITUTULUI NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

DATE DE IDENTIFICARE ALE PROIECTULUI	
Titlul proiectului: 20.80009.0807.38 „Evaluarea multidimensională și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional în vederea impulsivării sectorului IMM în Republica Moldova”	
Numele cercetătorului principal (conducătorul de proiect): VINOGRADOVA Natalia, dr.	
Secția (Centrul de Cercetare): Secția Cercetări în antreprenariat	
Cerere de avizare metodologiei de realizare chestionării antreprenorilor „Evaluarea ecosistemului antreprenorial în Republica Moldova” Nr. 1 /din 08.06.2022	
DOCUMENTE EVALUATE	
Metodologia de realizare chestionării antreprenorilor „Evaluarea factorilor ecosistemului antreprenorial în Republica Moldova”	
Chestionarul „Evaluarea factorilor ecosistemului antreprenorial în Republica Moldova” (în l.română și l.rusă)	
Scrisoarea oficială de informare a participanților (antreprenorilor) /semnată de Directorul INCE	
STUDIUL A FOST APROBAT	
☒ Da	☐ Nu
☐ Se aprobă, cu condiția integrării și asumării modificărilor solicitate de CE a INCE	

Revizuri. Comisia de Etică a Cercetării Științifice al INCE va aproba, înainte de implementare, orice modificare din proiect, care are implicații etice asupra cercetării cu participanți umani.

Situații neprevăzute. Dacă apar situații neprevăzute pe parcursul proiectului, care pot crește riscul pentru participanți, cercetătorul principal va informa CE.

Președinte Comisiei de Etică a Cercetării Științifice al INCE:

POPA Viorica

Avizul a fost întocmit în două exemplare, din care unul se păstrează la secretariatul Comisie de Etică a INCE, iar cel de-al doilea se înmânează solicitantului.

Data 14.06.2022

Semnătura cercetătorului principal

(la primirea avizului) N. Vinogradova

STRUCTURA EȘANTIONULUI DE PERSOANE CHESTIONATE ÎN CADRUL CHESTIONĂRII ANTREPRENORILOR

Pentru realizarea practică a metodologiei elaborate de evaluare a ecosistemului antreprenorial și a componentelor acestuia, în a.2022 s-a realizat chestionarea antreprenorilor.

În cadrul chestionării au fost chestionați 204 antreprenori, ceea ce de două ori depășește eșantionul chestionării pilot, realizate în a.2021. Chestionarul a fost completat de către proprietari sau manageri ai întreprinderilor, care cunosc bine situația în cadrul întreprinderii respective. Respondenții au avut posibilitatea de a alege modalitatea convenabilă lor de completare a chestionarului.:

1) în format Word,

2) în internet (Google Forms) la următoarele link-uri:

- în limba română:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeYiy959eeVEVVLvqp5T7Tc6zV16ApRasQ31Dac1KX1YEDpJQ/viewform?vc=0&c=0&w=1&flr=0>

- în limba rusă:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSegylKBRvG-v0G1CdUM1WpO42ExjeIJbH4UR8shjox3GzWbvww/viewform?vc=0&c=0&w=1&flr=0>

3) pe suport de hârtie.

Chestionarea s-a realizat în iunie-octombrie 2022. În procesul realizării chestionării antreprenorilor în scopul evaluării ecosistemului antreprenorial din Republica Moldova s-a beneficiat de susținere din partea următoarelor asociații de afaceri, instituții publice și a altor organizații:

- Centrul Internațional de Promovare a Femeii în Business (ICAWB) (reprezentanță în Chișinău și Căușeni);
- Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (și-a schimbat denumirea în Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului - ODA - prin Hotărârea Guvernului nr.487 din 13.07.2022) - (Anexa 6);
- Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova;
- Asociația Companiilor din Domeniul TIC din Moldova;
- Asociația Businessului European;
- Incubatorul de Inovare „INNO Center”;
- Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „Moldova Fruct”;
- Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova (Chișinău);
- Camera de Comerț și Industrie (filiala Edineț);
- Asociația Femeilor din Găgăuzia (Comrat);
- Asociația Femeilor de Afaceri din Bălți;
- Asociația Femeilor de Afaceri din Criuleni;
- Asociația Obștească „Onoarea și Dreptul Femeii Contemporane”, Bălți;
- Asociația Obștească „Mereneanca”, s. Mereni, Anenii Noi;
- Asociația Obștească „Concordia”, Anenii Noi;
- Consiliul raional Anenii Noi;
- Consiliul raional Telenești;
- Consiliul raional Strășeni.

În cadrul chestionării, în scopul evaluării ecosistemului antreprenorial din Republica Moldova, în afară de întreprinderile sectorului IMM au participat reprezentanți ai celei mai mari întreprinderi din industria de prelucrare a cărnii „Carmez”, a rețelei de supermarketuri „Linella”, a cramei Chateau Vartely (Orhei), a Companiei Draexlmaier (Bălți), etc.

Numărul necesar de chestionare completate a fost calculat, reieșind din totalitatea generală a 60,3 mii un. (numărul întreprinderilor din Republica Moldova potrivit datelor BNS în a.2021), cu o probabilitate de încredere de 95% și interval de încredere 5%.

Structura eșantionului a fost construită astfel, încât să se potrivească cu structura totalității generale în ceea ce privește caracteristicile principale ale selecției. Ca totalitate generală și structură a acesteia s-au utilizat datele BNS privind numărul de întreprinderi și repartizarea acestora după mărime și regiunile de dezvoltare.

În continuare, în tabele este prezentată structura eșantionului după mărimea întreprinderilor (Tabelul 3.1), după regiuni de dezvoltare (Tabelul 3.2), după amplasarea întreprinderii (Tabelul 3.3), după vârsta întreprinderii (Tabelul 3.4), după genul principal de activitate (Tabelul 3.5).

Tabelul 3.1. Structura eșantionului după mărimea întreprinderilor

Mărimea întreprinderii	Unități	%
Micro (1-9 pers.)	136	66,7
Mici (10-49 pers.)	51	25,0
Mijlocii (50-249 pers.)	12	5,9
Mari (250 și mai mult pers.)	5	2,5
Total	204	100,0

Sursa: date proprii

Tabelul 3.2. Structura eșantionului după regiuni de dezvoltare

Regiunea de dezvoltare	Unități	%
Regiunea Nord	24	11,8
Regiunea Centru	27	13,2
Regiunea Sud	25	12,3
UTA Găgăuzia	7	3,4
mun. Chișinău	121	59,3
Total	204	100,0

Sursa: date proprii

Notă: *Repartizarea raioanelor țării pe regiuni de dezvoltare a corespuns repartizării, utilizate de Biroul Național de Statistică (Legea Nr.438 din 28-12-2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova).*

Tabelul 3.2. Structura eșantionului după amplasarea întreprinderii

Locul amplasării întreprinderii	Unități	%
Oraș / municipiu	149	73,0
Sat	55	27,0
Total	204	100,0

Sursa: date proprii

Tabelul 3.3. Structura eșantionului după vârsta întreprinderii

Vârsta întreprinderii	Unități	%
Până la un an	9	4,4
De la 1 până la 3 ani	26	12,7
De la 3 până la 6 ani	36	17,6
Mai mult de 6 ani	131	64,2
/ Răspuns ratat /	2	1,0
Total	204	100,0

Sursa: date proprii

Tabelul 3.4. Structura eșantionului după genul principal de activitate

Genul principal de activitate	Unități	%
Agricultura	22	10,8
Industria (producere)	31	15,2
Comert	51	25,0
Constructii	5	2,5
Servicii	72	35,3
IT	6	2,9
Transport	9	4,4
Horeca	5	2,5
/Răspuns ratat/	3	1,5
Total	204	100,0

Sursa: date proprii

În baza rezultatelor generalizate obținute la fiecare factor/componentă a ecosistemului antreprenorial a fost calculat Coeficientul evaluării ecosistemului antreprenorial (Kea), care arată evaluarea medie ponderată a ecosistemului antreprenorial la componentă, factor sau indicator, precum și evaluarea generalizată a ecosistemului în ansamblu.

$$\text{Kea} = \frac{(-2) * \% \text{ scor}_{„1”} + (-1) * \% \text{ scor}_{„2”} + (+1) * \% \text{ scor}_{„4”} + (+2) * \% \text{ scor}_{„5”}}{100\%}$$

unde:

Kea - coeficientul evaluării ecosistemului antreprenorial;

% scor_{„1”} - ponderea răspunsurilor antreprenorilor, care au evaluat indicatorul foarte negativ (scor 1);

% scor_{„2”} - ponderea răspunsurilor antreprenorilor, care au evaluat indicatorul negativ (scor 2);

% scor_{„4”} - ponderea răspunsurilor antreprenorilor, care au evaluat indicatorul pozitiv (scor 4);

% scor_{„5”} - ponderea răspunsurilor antreprenorilor, care au evaluat indicatorul foarte pozitiv (scor 5).

CHESTIONAR PENTRU ANTREPRENORI „EVALUAREA FACTORILOR ECOSISTEMULUI ANTREPRENORIAL ÎN REPUBLICA MOLDOVA”

CHESTIONAR PENTRU ANTREPRENORI „EVALUAREA FACTORILOR ECOSISTEMULUI ANTREPRENORIAL ÎN REPUBLICA MOLDOVA”

Stimați antreprenori!

Instituția Națională de Cercetări Economice (INCE) solicită completarea chestionarului în scopul evaluării ecosistemului antreprenorial în Republica Moldova. Chestionarea se realizează în cadrul proiectului Program de Stat, finanțat din bugetul de stat al Republicii Moldova. Rezultatele obținute vor permite de a preciza problemele din cadrul afacerilor moldovenești și argumenta propunerile pentru perfecționarea politicilor de dezvoltare a antreprenoriatului în țară.

Chestionarul este destinat pentru a fi completat de către proprietarul/managerul întreprinderii, care cunoaște bine situația în cadrul întreprinderii respective. Respondentul va evalua factorii în dependența de situația la întreprindere, iar în cazul în care factorul evaluat nu se referă la întreprinderea respectivă – reieșind din viziunea proprie în domeniu.

1. ACCESUL LA FINANȚARE

1.1. Vă rugăm, evaluați, pe o scală de 5 puncte, accesul la următoarele surse de finanțare:

	Foarte dificil	1	2	3	4	5	Foarte ușor	Greu de răspuns
Accesul la creditele bancare		☐	☐	☐	☐	☐		☐
Accesul la credite și împrumuturi de la organizațiile de creditare nebancaară (microfinanțare)		☐	☐	☐	☐	☐		☐
Accesul la finanțare în cadrul programelor de stat, realizate de ODIMM		☐	☐	☐	☐	☐		☐
Accesul la finanțare în cadrul proiectelor donatorilor străini, inclusiv organizații internaționale; granturi		☐	☐	☐	☐	☐		☐
Accesul la capitalul de venture (de risc)		☐	☐	☐	☐	☐		☐
Accesul la creditul comercial (primirea bunurilor și serviciilor de la parteneri/furnizori fără plata imediată)		☐	☐	☐	☐	☐		☐
Accesul la credite și împrumuturi de la persoane fizice (familie, prieteni, colegi)		☐	☐	☐	☐	☐		☐
Accesul la finanțare pe piața valorilor mobiliare		☐	☐	☐	☐	☐		☐
Accesul la platformele electronice pentru atragerea finanțării (crowdfunding, criptomonede, etc.)		☐	☐	☐	☐	☐		☐

1.2. Vă rugăm să evaluați pe o scală de 5 puncte, nivelul cerințelor privind garanțiile solicitate de instituțiile financiare la accesarea unui credit:

	Cerințe ridicate	1	2	3	4	5	Cerințe minime	Greu de răspuns
Cerințele privind garanțiile/ gajul pentru creditele acordate de bănci		☐	☐	☐	☐	☐		☐
Cerințele privind garanțiile/ gajul pentru împrumuturile acordate de organizațiile de creditare nebancaară (microfinanțare)		☐	☐	☐	☐	☐		☐

2. CAPITALUL UMAN

2.1. Vă rugăm, evaluați, pe o scală de 5 puncte, nivelul de disponibilitate a diferitor categorii de personal pe piața muncii:

	Nivel minim					Nivel maxim					Greu de răspuns
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
Disponibilitatea specialiștilor cu calificare înaltă											☐
Disponibilitatea personalului necalificat											☐
Disponibilitatea personalului cu anumite specialități											☐

2.2. Vă rugăm, evaluați, pe o scală de 5 puncte, nivelul de competență a personalului și organizării instruirii:

	Nivel minim					Nivel maxim					Greu de răspuns
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
Competența absolvenților instituțiilor de învățământ											☐
Nivelul de pregătire profesională a personalului											☐
Competențe digitale ale personalului (<i>nivelul utilizării computerelor personale, cunoașterea programelor, etc.</i>)											☐
Instruirea formală a angajaților la locul de muncă (<i>cursuri sau alte forme de formare profesională</i>)											☐

2.3. Vă rugăm, evaluați, pe o scală de 5 puncte, gradul de influență a migrației de muncă și emigrației populației asupra afacerilor:

	Influența negativă semnificativă					Influența pozitivă semnificativă					Greu de răspuns
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
Migrația forței de muncă (<i>ieșirea cetățenilor moldoveni din țară sau intrarea cetățenilor străini în RM pentru desfășurarea activităților provizorii de muncă</i>)											☐
Emigrația populației (<i>părăsirea țării pentru a se stabili în alta</i>)											☐

3. INFRASTRUCTURA

3.1. Vă rugăm, evaluați, pe o scală de 5 puncte, accesul la diverse elemente ale infrastructurii:

	Foarte dificil					Foarte ușor					Greu de răspuns
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
Accesul la sistemul de alimentare cu apă											☐
Accesul la resursele energetice											☐
Accesul la serviciile de transport (<i>transport pasageri, transport de mărfuri</i>)											☐
Accesul la sistemul de telecomunicații, în ansamblu											☐
• inclusiv accesul la Internet											☐

3.2. Vă rugăm, evaluați, pe o scală de 5 puncte, impactul asupra afacerilor a stării (calității) drumurilor în regiunea/raionul Dvs. și în țară în ansamblu:

Starea (calitatea) drumurilor	Influența negativă semnificativă					Influența pozitivă semnificativă					Greu de răspuns
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
În regiunea/raionul Dvs.											☐
În ansamblu în țară											☐

3.3. Vă rugăm, evaluați, pe o scală de 5 puncte, accesul la diverse tipuri de servicii pentru antreprenori:

	Foarte dificil					Foarte ușor					Greu de răspuns
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
Accesul la cursuri de instruire pentru antreprenori	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Accesul la consultanța antreprenorială, informații	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Accesul la serviciile de contabilitate și audit	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Accesul la serviciile de promovare a exportului	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Accesul la serviciile de recrutare și evaluare a personalului	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Accesul la serviciile de achiziționare și utilizare a inovațiilor	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Accesul la serviciile privind depășirea crizelor și insolvabilității afacerilor	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Accesul la serviciile privind implementarea metodelor digitale de desfășurare a afacerilor (<i>crearea paginilor web, promovarea bunurilor în spațiul electronic, etc.</i>)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Accesul la serviciile incubatoarelor de afaceri	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Accesul la calitatea de membru în cadrul asociațiilor de afaceri, clusterelor și la serviciile acestora	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

3.4. Vă rugăm, evaluați, pe o scală de 5 puncte, accesul la alte tipuri de resurse:

	Foarte dificil					Foarte ușor					Greu de răspuns
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
Accesul la tehnologii și echipamente noi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Accesul la materii prime și materiale	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Accesul la spații (arenda și achiziționarea)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

4. INOVAȚIILE

4.1. Vă rugăm, evaluați, pe o scală de 5 puncte, nivelul cooperării întreprinderilor cu diverse instituții în scopul elaborării/implementării inovațiilor:

	Nivel minim					Nivel maxim					Greu de răspuns
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
Universități	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Instituții de cercetare	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Agenții de dezvoltare regională	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Agenția de stat pentru proprietatea intelectuală (AGEPI)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Organizația pentru dezvoltarea sectorului IMM (ODIMM)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Agenția națională pentru cercetare și dezvoltare (ANCD)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Camera de comerț și industrie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hub-uri de afaceri	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Alte întreprinderi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Altele (Vă rugăm, indicați): <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

4.2. Vă rugăm, evaluați, pe o scală de 5 puncte, nivelul de dezvoltare a sistemului de stimulare de stat și a infrastructurii de elaborare și implementare a inovațiilor:

	Nivel minim					Nivel maxim					Greu de răspuns
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
Sistemul de stimulare de stat a elaborării și implementării inovațiilor (<i>legislația în domeniul inovării, măsuri de suport, etc.</i>)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Infrastructura existentă, care ajută întreprinderile să procure, să elaboreze și/sau implementeze inovații (<i>universități, instituții de cercetare, agenții de dezvoltare regională, hub-uri de afaceri, etc.</i>)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

4.3. Au fost implementate tehnologii IT (spre exemplu, softuri, aplicații – pentru automatizarea proceselor, lucrul la distanță, stocare de date, vânzări on-line, monitorizare, etc.) la întreprinderea Dvs.?

da; nu; greu de răspuns

4.4. Vă rugăm, evaluați, pe o scală de 5 puncte, dificultățile, legate de procedura de obținere a titlurilor de protecție a obiectelor de proprietate intelectuală (în cazul în care nu v-ați confruntat cu o astfel de procedură sau vă este greu să răspundeți, bifați răspunsul în ultima coloană a tabelului):

Procedura de obținere a titlurilor de protecție a obiectelor de proprietate intelectuală	Dificultăți mari					Nu sunt deloc dificultăți					Nu m-am confruntat/ Greu de răspuns
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
Complexitatea procedurii	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Durata procedurii	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Cheltuielile financiare	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

5. CULTURA ANTREPRENORIALĂ

5.1. Vă rugăm, evaluați, pe o scală de 5 puncte, nivelul de influență a diferitor instrumente asupra popularizării informației privind antreprenoriatul în țară:

	Nivel minim					Nivel maxim					Greu de răspuns
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
Informația furnizată de mass-media (<i>internet, publicații, TV, etc.</i>)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Conferințe (alte evenimente) cu participarea și în interesul antreprenorilor	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Premii pentru antreprenori în diferite categorii	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Concursuri ale planurilor de afaceri	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

5.2. Vă rugăm, evaluați, pe o scală de 5 puncte, nivelul competențelor/calităților antreprenoriale personale:

	Nivel minim					Nivel maxim					Greu de răspuns
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
Capacitatea de a gestiona riscuri și situații de incertitudine	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Abilitatea de a învăța din experiența proprie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Disponibilitatea de a reîncepe afacerea în caz de eșec/faliment	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Capacitatea de a delega o parte din funcțiile, angajamentele sale	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Disponibilitatea de a inova	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Cunoștințe și competențe de management (<i>administrare, marketing, cunoașterea legislației, etc.</i>)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Abilități de comunicare/ convingere	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Capacitatea de a identifica și a utiliza oportunitățile	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

5.3. Vă rugăm, evaluați, pe o scală de 5 puncte, atitudinea față de antreprenoriat în societate:

	Absolut negativă	1	2	3	4	5	Absolut pozitivă	Greu de răspuns
Atitudinea în societate față de antreprenorii de succes		☐	☐	☐	☐	☐		☐
Atitudinea în societate față de antreprenorii, care au suportat un eșec în afaceri/faliment		☐	☐	☐	☐	☐		☐
Atitudinea generală a populației față de antreprenori, antreprenoriat		☐	☐	☐	☐	☐		☐

5.4. Vă rugăm, evaluați, pe o scală de 5 puncte, nivelul culturii antreprenoriale a personalului, existente în cadrul întreprinderii Dvs. (disciplina de muncă, etica, inițiativa, angajamentul față de valorile companiei, etc.):

	Nivel minim	1	2	3	4	5	Nivel maxim	Greu de răspuns
Cultura antreprenorială a personalului existentă în cadrul întreprinderii (disciplina de muncă, etica, inițiativa, angajamentul față de valorile companiei, etc.)		☐	☐	☐	☐	☐		☐

6. PIEȚELE

6.1. Vă rugăm, evaluați, pe o scală de 5 puncte, nivelul indicatorilor, care caracterizează oportunitățile de piață pentru întreprinderea Dvs.:

	Nivel minim	1	2	3	4	5	Nivel maxim	Greu de răspuns
Nivelul concurenței pe piața internă		☐	☐	☐	☐	☐		☐
• inclusiv concurența din partea sectorului informal (economia tenebră)		☐	☐	☐	☐	☐		☐
Nivelul cererii pentru bunuri/servicii pe piața internă		☐	☐	☐	☐	☐		☐
Oportunități de înlocuire a furnizorilor/clientilor		☐	☐	☐	☐	☐		☐
Cooperarea cu întreprinderile concurente		☐	☐	☐	☐	☐		☐
Cooperarea dintre întreprinderile mari și sectorul IMM		☐	☐	☐	☐	☐		☐

6.2. Vă rugăm, evaluați, pe o scală de 5 puncte, accesul la unele oportunități, ce țin de piețele de desfacere:

	Foarte dificil	1	2	3	4	5	Foarte ușor	Greu de răspuns
Accesul la achizițiile de stat		☐	☐	☐	☐	☐		☐
Accesul la piețele UE		☐	☐	☐	☐	☐		☐
Accesul la piețele CSI		☐	☐	☐	☐	☐		☐
Accesul la informația cu privire la piețele de desfacere		☐	☐	☐	☐	☐		☐

6.3. Vă rugăm, evaluați, pe o scală de 5 puncte, impactul diferitor factori asupra atractivității raionului pentru trai și investițiile în afaceri:

	Influența negativă semnificativă					Influența pozitivă semnificativă					Greu de răspuns
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
Mecanismele de stat de atragere a investițiilor în afaceri						☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gradul atractivității investiționale a Republicii Moldova în raport cu țările vecine						☐	☐	☐	☐	☐	☐
Garanțiile de stat existente de protecție a investițiilor străine						☐	☐	☐	☐	☐	☐
Condițiile climaterice (<i>condițiile naturale</i>)						☐	☐	☐	☐	☐	☐
Starea ecologică						☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nivelul costului de trai (<i>a persoanei, familiei</i>)						☐	☐	☐	☐	☐	☐

7. CADRUL NORMATIV ȘI REGLEMENTAREA

7.1. Vă rugăm, evaluați, pe o scală de 5 puncte, nivelul dezvoltării unor aspecte privind legile și actele normative de reglementare a activității antreprenoriale:

	Nivel minim					Nivel maxim					Greu de răspuns
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
Calitatea legilor și actelor normative						☐	☐	☐	☐	☐	☐
Stabilitatea legislației și a cadrului legislativ						☐	☐	☐	☐	☐	☐
Accesul antreprenorilor la legislație						☐	☐	☐	☐	☐	☐

7.2. Vă rugăm, evaluați, pe o scală de 5 puncte, dificultățile, cu care v-ați confruntat la efectuarea procedurilor, legate de activitatea antreprenorială (în cazul, în care nu v-ați confruntat cu astfel de proceduri în ultimii 3 ani sau vă este greu să răspundeți, bifați răspunsul în ultima coloană a tabelului):

	Dificultăți mari					Nu sunt deloc dificultăți					Nu ne-am confruntat în ultimii 3 ani / Greu de răspuns
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
Înregistrarea întreprinderii						☐	☐	☐	☐	☐	☐
Introducerea modificărilor în documentele constitutive						☐	☐	☐	☐	☐	☐
Obținerea extraselor						☐	☐	☐	☐	☐	☐
Evidența contabilă și prezentarea rapoartelor						☐	☐	☐	☐	☐	☐
Impozitarea afacerilor, inclusiv:											
• Volumul impozitelor și taxelor achitate						☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Previzibilitatea modificărilor sistemului fiscal						☐	☐	☐	☐	☐	☐
Inspecții și controale de stat a activității întreprinderilor, inclusiv:											
• Numărul de controale pe parcursul anului						☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Durata efectuării controalelor						☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Cheltuielile financiare, legate de controale și inspecții						☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lichidarea întreprinderii						☐	☐	☐	☐	☐	☐
Licențierea						☐	☐	☐	☐	☐	☐
Autorizarea						☐	☐	☐	☐	☐	☐

Certificarea bunurilor și serviciilor	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐
Certificarea echipamentului	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐
Proceduri de export	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐
Proceduri de import	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐
Conectarea la rețelele electrice	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐
Obținerea autorizațiilor în construcții	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐

7.3. Vă rugăm, evaluați, pe o scală de 5 puncte, nivelul următorilor factori, legați de sistemul judiciar:

	Nivel minim					Nivel maxim					Greu de răspuns
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
Protecția drepturilor de proprietate	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Posibilitatea de a soluționa corect litigiile în instanță	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Independența sistemului judiciar de influența:											
- Politicienilor	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- Funcționarilor de stat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- Poliției	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7.4. Vă rugăm, evaluați, pe o scală de 5 puncte, cât de frecvent V-ați confruntat cu următorii factori, legați de activitatea funcționarilor de stat, antrenați în reglementarea activității antreprenoriale:

	Deloc					Foarte frecvent					Greu de răspuns
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
Luarea în considerare a opiniei antreprenorilor la adoptarea deciziilor administrative, legate de politica economică	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Participarea autorităților raionale și locale la susținerea întreprinderilor	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dependența mediului de afaceri de schimbarea funcționarilor de stat – la nivel central	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dependența mediului de afaceri de schimbarea funcționarilor de stat – la nivel local	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Birocrația	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Corupția	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. RISCURILE ȘI PLANURI DE VIITOR

8.1. Vă rugăm, evaluați, pe o scală de 5 puncte, impactul asupra afacerilor a factorilor, ce țin de riscurile interne și externe:

	Influența negativă semnificativă					Influența pozitivă semnificativă					Greu de răspuns
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
Expunerea țării la conflicte și riscuri interne (instabilitate politică și economică, conflicte teritoriale etc.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Expunerea țării la riscuri politice și economice externe (crizele economice globale, probleme în țările vecine, conflicte regionale etc.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8.2. Care sunt planurile Dumneavoastră, legate de prezenta afacere, pentru următorii doi ani?

- A dezvolta prezenta afacere;
- A reduce semnificativ principalii indicatori de muncă la întreprindere;
- A păstra principalii indicatori de muncă ai întreprinderii la același nivel;
- A reorganiza semnificativ prezenta afacere, a schimba genul de activitate al întreprinderii;
- A închide prezenta afacere și a crea o întreprindere nouă;
- A închide prezenta afacere și a deveni angajat;
- A închide prezenta afacere și a emigra;
- Altele (Vă rugăm, concretizați)

9. CARACTERISTICA ÎNTEPRINDERII ȘI RESPONDENTULUI

9.1. Indicați principalul gen de activitate a întreprinderii

9.2. De câți ani activează întreprinderea (din momentul înființării, privatizării sau reorganizării)?

9.3. Care este numărul de angajați ai întreprinderii (persoane)?

- 1-9 pers.;
- 10-49 pers.;
- 50-249 pers.;
- 250 și mai mult.

9.4. Indicați locul amplasării întreprinderii:

Oraș/ municipiu / Sat , Raion

9.5. Sexul Dumneavoastră:

- Masculin;
- Feminin

9.6. Vârsta Dumneavoastră:

- Mai tânăr/ă de 24 de ani;
- 25-34 de ani;
- 35-44 de ani;
- 45-54 de ani;
- 55-64 de ani;
- 65 de ani și mai mult

9.7. Nivelul de educație:

- Gimnaziu;
- Liceu;
- Secundar;
- Superior;
- Altele (Vă rugăm, concretizați)

Data: Tel./E-mail

VĂ MULȚUMIM PENTRU COLABORARE!

*****

Chestionarul este elaborat în conformitate cu codul de etică al INCE privind cercetările sociologice. În procesul de cercetare toate normele de confidențialitate vor fi respectate. Informațiile din chestionar vor fi utilizate într-o formă agregată /generalizată exclusiv în scopul cercetării respective, fără a face referire la întreprinderile și antreprenorii, care au participat la studiu. Cercetătorii, implicați în procesul chestionării și prelucrării chestionarelor completate, au semnat un acord pentru păstrarea confidențialității informațiilor colectate.

SCRISOARE OFICIALĂ DE ÎNSOȚIRE PENTRU PARTICIPANȚII CHESTIONĂRII

Ministerul Educației și Cercetării
 Institutul Național de Cercetări Economice
 (INCE)

MD-2064, Republica Moldova
 mun. Chișinău, str. Ion Creangă, 45

tel. (00 373 22) 50-11-00, fax (00 373 22) 74-37-94
 site-ul www.ince.md e-mail: info@ince.md

Nr. 049-136 din 20.06. 2022

Chestionarea antreprenorilor
„Evaluarea factorilor ecosistemului antreprenorial în Republica Moldova”

Stimați antreprenori,

Institutul Național de Cercetări Economice din Republica Moldova realizează chestionarea antreprenorilor în cadrul proiectului de cercetare științifică „Evaluarea multidimensională și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional în vederea impulsării sectorului IMM în Republica Moldova”. Proiectul se realizează în cadrul concursului național al Programelor de stat (2020-2023), finanțat din bugetul de stat al Republicii Moldova.

Scopul proiectului: Evaluarea multidimensională a ecosistemului antreprenorial în Republica Moldova și a tendințelor schimbării acestuia.

Obiectivul chestionării: Evaluarea impactului unor factori ai ecosistemului antreprenorial asupra dezvoltării antreprenoriatului în Republica Moldova.

Rezultatele obținute se vor discuta cu reprezentanții mediului de afaceri și ai autorităților de stat, pentru ca ulterior să servească ca argumentare pentru îmbunătățirea cadrului de reglementare și susținere a antreprenorilor autohtoni.

Vom fi recunoscători pentru participarea în cadrul acestei chestionări!

Garantăm confidențialitatea informațiilor primite!

Informațiile din chestionar vor fi utilizate într-o formă agregată / generalizată (prelucrată prin utilizarea programul SPSS Statistics) exclusiv în scopul cercetării respective, fără a face referire la întreprinderile, care au participat la chestionare.

Vă mulțumim pentru colaborare!

În anexă – Informația de referință privind tematica proiectului și lista unor termeni, utilizați în chestionar (1 pag.)

Director adjunct pentru activitate științifică
cu atribuții de director

Olga GAGAUZ, dr. hab.

Ex. Vinogradova N.
tel. 022 501 109,
mob. 069 913 804

Solicitare către Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului IMM (în prezent - Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului) pentru a contribui la răspândirea chestionarului

**Ministerul Educației și Cercetării
Institutul Național de Cercetări Economice
(INCE)**

MD-2064, Republica Moldova
mun. Chișinău, str. Ion Creangă, 45

tel. (00 373 22) 50-11-00, fax (00 373 22) 74-37-94
site-ul www.ince.md e-mail: info@ince.md

Nr. 04/9-140 din 24.06. 2022

**Directorului interimar al
Organizației pentru Dezvoltarea
Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii
Dlui Dumitru PÎNTEA**

Stimate Domnule Director,

Actualmente, în cadrul Institutului Național de Cercetări Economice (INCE) se realizează Proiectul aplicativ din cadrul Programului de stat (2020-2023) „Evaluarea multidimensională și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional în vederea impulsivării sectorului IMM în Republica Moldova” (cifrul proiectului 20.80009.0807.38). Scopul proiectului este evaluarea ecosistemului antreprenorial în Republica Moldova și a tendințelor schimbării acestuia. Cea mai importantă sursă de informație privind situația în acest domeniu este sondajul prin chestionare a antreprenorilor.

Având în vedere că Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii este unul dintre beneficiarii acestei cercetări (în baza scrisorii Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii nr.2161-07/26 din 09.10.2019), **Vă solicităm respectuos să contribuiți la diseminarea chestionarului, precum și la completarea acestuia în rândul antreprenorilor-beneficiari ai ODIMM** în vederea obținerii opiniei antreprenorilor vizavi de provocările, cu care se confruntă privind accesul la capitalul financiar, capitalul uman, instituțiile și organizațiile de susținere, inovațiile, cultura antreprenorială, piețele de desfacere, cadrul normativ și reglementarea.

Informația obținută va fi prelucrată în formă generalizată și va permite de a identifica și argumenta factorii, care împiedică dezvoltarea antreprenoriatului în regiunile țării. *În special, vor fi identificate problemele și necesitățile întreprinderilor în funcție de mărimea întreprinderii, genul de activitate, regiunea amplasării, precum și sexul antreprenorului.*

Fundamentarea științifică și empirică a provocărilor pe anumite domenii, cu care se confruntă antreprenorii, în general, și anumite grupuri de antreprenori, în special, va permite ODIMM și autorităților publice argumentarea reflectării acestora atât în procesul de consultare și instruire a antreprenorilor, cât și în elaborarea programelor noi de suport a diferitor grupuri de IMM-uri, precum și în documentele de politici ale statului în domeniul antreprenoriatului.

Contribuția Dumneavoastră la completarea chestionarelor va fi apreciată printr-un Certificat oficial, eliberat de INCE, care va confirma cooperarea cu organizația de cercetare științifică.

La finalizarea proiectului Veți primi principalele rezultate ale cercetării.

Expediem chestionarul în două limbi în format Word, și de asemenea chestionarul poate fi găsit în internet (Google Forms) la următoarele link-uri:

- în limba română:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeYiy959eeVEVVLvqp5T7Tc6zV16ApRasQ31Dac1KX1YEDpJQ/viewform?vc=0&c=0&w=1&flr=0>

- în limba rusă:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSegyIKBRvG-v0G1CdUM1WpO42ExjeIJbH4UR8shjox3GzWbvW/viewform?vc=0&c=0&w=1&flr=0>

De asemenea, la necesitate, este posibilă prezentarea chestionarelor pe suport de hârtie.

Știm că timpul dumneavoastră este valoros și apreciem suportul pe care ni-l acordați în realizarea chestionării antreprenorilor!

Întrucât, conform planului de realizare a proiectului, chestionarea antreprenorilor este planificată pentru perioada imediat următoare (**iulie-august 2022**) și sperând că veți da curs solicitării noastre, Vă rugăm să distribuiți chestionarele în rândul antreprenorilor-beneficiari ai ODIMM.

Cu profund respect,

**Director adjunct pentru activitate științifică
cu atribuții de director al INCE**

Olga GAGAUZ, dr. hab.

Conducător de proiect

Natalia VINOGRADOVA, dr.

Anexe:

- 1) Chestionar pentru antreprenori (în limbile română și rusă);
- 2) Scrisoarea de însoțire (în limbile română și rusă).

*Ex. Vinogradova N.
tel. 022 501 109,
mob.069 913 804*

**CERTIFICAT DE ÎNREGISTRARE A OBIECTELOR DREPTULUI DE AUTOR ȘI
DREPTURILOR CONEXE**

REPUBLICA MOLDOVA

**Agencia de Stat pentru
Proprietatea Intelectuala**

CERTIFICAT
DE ÎNREGISTRARE A OBIECTELOR
DREPTULUI DE AUTOR ȘI DREPTURILOR CONEXE

SERIA O NR. 7267
DIN 10.05.2022

Eliberat în temeiul Legii nr.139/2010 privind dreptul de autor
și drepturile conexe, obiectul de pe verso a fost înregistrat în Registrul
de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe

Director General

CHIȘINĂU

Seria: O

Numărul de înregistrare: 7267

Data înregistrării: 18.04.2022

Numărul cererii: 2050

Denumirea obiectului: „Metodologia de determinare a Indicelui integral consolidat de evaluare și monitorizare a activității Incubatoarelor Universitare (Incubatoarelor de inovare amplasate în mediul universitar)”

Autor: Doga-Mîrzac Mariana **IDNP:** 2002048037859

Titularul drepturilor patrimoniale:

Instituția Publică Universitatea de Stat din Moldova **IDNO:** 1006600064263

EXTRAS

din Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe:

Art. 5 alin. (6): Protecția dreptului de autor se extinde asupra formei de exprimare, dar nu se extinde asupra ideilor, teoriilor, descoperirilor științifice, procedeelelor, metodelor de funcționare sau asupra conceptelor matematice ca atare și nici asupra invențiilor cuprinse într-o operă, oricare ar fi modul de preluare, explicare sau de exprimare.

L.S.

R. Popescu

Șef Direcție Drept de Autor

**METODOLOGIA REALIZĂRII CHESTIONĂRII CORPULUI PROFESORAL
AL INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR**
(*studiul de caz în baza în cadrul USM*)

**în cadrul proiectului 20.80009.0807.38 „Evaluarea multidimensională și dezvoltarea
ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional în vederea impulsivării sectorului IMM în
Republica Moldova”**

În scopul cuantificării percepției cadrelor didactice din învățământul superior a creării incubatoarelor universitare și percepția creșterii competențelor antreprenoriale din cadrul incubatorului universitar, a fost elaborat *chestionarul pentru corpul profesoral al instituțiilor de învățământ superior (universitar)*, care activează în cadrul facultăților cu orientarea în următoarele domenii generale de studii: științele economice, științele sociale și comportamentale, științe ale educației ș.a. în special în cadrul Universității de Stat din Moldova și predau discipline direcționate spre formarea competențelor antreprenoriale și sociale (economie, finanțe, management, psihologie, pedagogie, filologie, limbi străine, relații internaționale, servicii publice matematică și statistică, ș.a.)

Argumentând alegerea metodei de cercetare s-a luat în considerare, anume că implicarea activității corpului profesoral în cadrul Incubatoarelor de afaceri (mediului antreprenorial universitar) este destul de scăzut. Această concluzie a fost confirmată de rezultatele cercetărilor din cadrul proiectului (anul 2020-2021), care reflectă situația incubatoarelor din mediul universitar autohton în activitatea și atragerea actorilor din mediul academic și universitar atât în implicarea acestora, cât și implementarea start-up-urilor sau inovațiilor. Astfel, a fost aleasă metoda chestionării (on-line), care permite posibilitatea accesării chestionarului fără dificultate și în special persoanele care sunt implicate în procesul didactic și au posibilitatea să se implice în procesele orientate spre o universitate antreprenorială.

Cercetarea a avut drept scop de a cuantifica percepția profesorilor din învățământul superior privind crearea incubatoarelor universitare și percepția privind creșterea competențelor antreprenoriale ale studenților în cadrul incubatoarelor de afaceri universitare.

Chestionarul elaborat în cadrul proiectului este format din următoarele compartimente: (A) Informație generală despre respondent, (B) Gradul de cunoaștere al domeniului antreprenorial dezvoltat în cadrul incubatoarelor de afaceri, (C) Percepția profesorilor din învățământul superior privind crearea incubatoarelor universitare, (D) Percepția profesorilor din învățământul superior privind dezvoltarea competențelor antreprenoriale ale studenților în cadrul incubatoarelor universitare. Chestionarul a fost aprobat în cadrul Comisiei de asigurare a calității din cadrul Facultății Științe Economice (proces verbal nr.2 din 29.09.2021) și în cadrul Consiliului Facultății Științe Economice (proces verbal nr.4 din 29.11.2021). Forma chestionarului este prezentată în **Anexa 10**.

Aplicarea chestionarului și anume organizarea și realizarea chestionării a cadrelor didactice din mediul universitar a fost preconizat pentru semestrul II al anului de studii 2021-2022 pe perioada lunilor martie/aprilie/mai/iunie anul 2022.

În procesul realizării chestionării studenților și cadrelor didactice în scopul argumentarea necesității activității incubatorului universitar în vederea formării abilităților și competențelor viitorilor antreprenori au fost prezentate Demersurile (aplicării chestionarelor) către Decanii: Facultății de Litere (nr.2 din 28.03.2022), Facultății Științe Economice (nr.1A din 22.02.2022), Facultății Psihologie și Științe ale Educației, Sociologie și Asistență Socială (nr.01 din 26.03.2022), Facultatea de Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative (nr.03 din 12.04.2022), Facultății de Matematică și Informatică (nr.04 din 12.04.2022).

Pe perioada chestionării s-a recurs și la metoda directă, la solicitarea unor cadre didactice, care ne-a permis să atingem un eșantion reprezentativ, iar completarea acestuia (23 respondenți au completat chestionarul în format suport hârtie) s-a finalizat cu obținerea unor date complete (*Tabelul 2*)

În cadrul chestionării s-a preconizat implicarea personalului didactic din cadrul Universității de Stat din Moldova la cinci Facultăți care dispun de discipline incluse în nivelul calificării ISCED-6 / licență, ISCED-7 / master, ISCED-8 / doctorat (*secția frecvență și frecvență redusă*).

Chestionarul a fost plasat pe platforma MOODLE a Universității de Stat din Moldova și a fost realizat prin accesarea acestuia de către cadrele didactice prin platforma respectivă, totodată menționăm că o parte din chestionare au fost aplicate în format fizic pe suport hârtie la solicitarea unor cadre didactice, chestionarea s-a realizat față în față sau în grupuri. Chestionarele acumulate pe suport hârtie au fost incluse (de persoana responsabilă) în sistemul platformei MOODLE pentru a avea o informație structurată, vizibilă și detaliată ce prezintă situația în întregime a chestionarelor acumulate în totalul acestora.

Structura și caracteristica succintă a eșantionului

În cadrul chestionării s-a preconizat să participe 110 cadre didactice, din numărul total (circa 375 persoane) al cadrelor didactice implicate în procesul de studii care activează la următoarele facultăți/departamente: (1) Facultatea Științe Economice (FȘE); (2) Facultatea Psihologie, Științe ale Educației, Sociologie și Asistență Socială (FPȘESAS); (3) Facultatea de Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative (FRIȘPA); (4) Facultatea de Litere (FL); (5) Facultatea de Matematică și Informatică (FMI). (*Anexa 3*) Total în cadrul universității activează circa 950 cadre didactice. (12,42% profesori participanți la chestionare din totalul).

În procesul chestionării au fost implicați (au participat) 118 cadre didactice (31,47% profesori participanți la chestionare), facultățile ce au participat în sondaj au fost divizate în două compartimente luând în considerare domeniul general de studii, după cum urmează: Științe Sociale și Comportamentale, Științe ale Educației, Științe Politice și Administrative - 54 respondenți și Științele Economice - 64 respondenți.

Pentru realizarea chestionării a cadrelor didactice a fost elaborat chestionarul, care ne-a permis să evidențiem următoarele întrebări:

- 1) Care este gradul de cunoaștere al domeniului antreprenoriatului, dezvoltat în cadrul incubatoarelor de afaceri?
- 2) Care este percepția profesorilor din învățământul superior privind crearea incubatoarelor din mediul universitar?
- 3) Care este percepția profesorilor din învățământul superior privind dezvoltarea competențelor antreprenoriale ale studenților în cadrul incubatoarelor de inovare?

Pentru a răspunde la prima întrebare s-au utilizat întrebări de tip închis, care ia permis respondentului să aleagă un răspuns dintr-un anumit număr de opțiuni. Patru tipuri de scale de răspuns pentru întrebări de tip închis s-a distins:

- Dihotomică, în cazul în care respondentul are două opțiuni;
- Nominală-politomă, în cazul în care respondentul are mai mult de două opțiuni;
- Ordinală-politomă, în cazul în care respondentul are mai mult de două opțiuni comandate;
- Continuă, în cazul în care respondentului îi este oferită o scală continuă.

Pentru a răspunde la întrebarea a doua și a treia s-a utilizat variația scalei Likert de 5 puncte, care include cinci puncte posibile pentru evaluarea factorilor:

1 = “dezacord total”;

- 2 = “dezacord”;
- 3 = “indiferent”;
- 4 = “acord”;
- 5 = “acord total”.

La prima etapă toți participanții grupului de lucru, care au elaborat chestionarele (membrii echipei proiectului USM), în cadrul ședinței (din 18.05.2022) au expus obiecțiile referitoare la divergențele apărute în discuție orientate spre:

- Realizarea procesului aplicării chestionarului pentru evaluarea rezultatelor în dezvoltarea abilităților și competențelor obținute în cadrul educației antreprenoriale (*studenți*);
- Realizarea procesului aplicării chestionarului pentru cuantificarea percepției profesorilor din învățământul superior privind crearea incubatorului universitar și percepția privind creșterea competențelor antreprenoriale ale studenților în cadrul incubatorului universitar (*cadre didactice*);
- Prelucrarea (tehnică) a rezultatelor obținute din cadrul chestionarelor elaborate pentru cadrele didactice și studenții din cadrul Universității de Stat din Moldova.

III. Prelucrarea rezultatelor obținute

Rezultatele obținute au fost prelucrate și generalizate cu ajutorul Platformei MOODLE din cadrul Universității de Stat din Moldova și Programului de analiză statistică SPSS.

Chestionarele completate (suport hârtie și extrasul de pe platforma moodle) vor fi păstrate în cadrul Centrului de Cercetări Științifice „Dezvoltare Durabilă și Performanță Economică”, USM pe o perioadă de doi ani după finalizarea proiectului.

METODOLOGIA REALIZĂRII CHESTIONĂRII STUDENȚILOR DIN CADRUL UNIVERSITĂȚILOR

(studiul de caz în baza în cadrul USM)

în cadrul proiectului 20.80009.0807.38 „Evaluarea multidimensională și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional în vederea impulsării sectorului IMM în Republica Moldova”

În scopul evaluării nivelului de formare a abilităților și competențelor a studenților ciclului I / II / III obținute în cadrul educației antreprenoriale din mediul universitar și necesității activității incubatorului universitar în cadrul educației antreprenoriale în vederea formării abilităților și competențelor viitorilor antreprenori, a fost elaborat *chestionarul pentru studenți / masteranzi / doctoranzi*, care fac studiile în cadrul facultăților cu orientarea în următoarele domenii generale de studii: științele economice, științele sociale și comportamentale, științe ale educației ș.a. în special în cadrul Universității de Stat din Moldova și predau discipline direcționate spre formarea competențelor antreprenoriale și sociale (economie, finanțe, management, psihologie, pedagogie, filologie, limbi străine, relații internaționale, servicii publice matematică și statistică, ș.a.)

Argumentând alegerea metodei de cercetare s-a luat în considerare, anume că implicarea activității studenți / masteranzi / doctoranzi în cadrul Incubatoarelor de afaceri (mediului antreprenorial universitar) este destul de scăzut.

Această concluzie a fost confirmată de rezultatele cercetărilor din cadrul proiectului (anul 2020-2021), care reflectă situația incubatoarelor din mediul universitar autohton în activitatea și atragerea studenți / masteranzi / doctoranzi atât în implicarea acestora, cât și implementarea start-up-urilor sau inovațiilor. Astfel, a fost aleasă metoda chestionării (on-line), care permite posibilitatea accesării chestionarului fără dificultate și în special persoanele care sunt implicate în procesul de studii și au posibilitatea să se implice în procesele orientate spre o universitate antreprenorială.

Cercetarea a avut drept scop chestionarea studenților din învățământul superior privind evaluarea nivelului de formare a abilităților și competențelor obținute în cadrul educației antreprenoriale și necesității activității incubatorului universitar în cadrul educației antreprenoriale în vederea formării abilităților și competențelor viitorilor antreprenori.

Chestionarul elaborat în cadrul proiectului este format din următoarele compartimente: (A) Informație generală despre respondent, (B) Necesitatea activității incubatorului universitar, (C) Formarea competențelor și abilităților la studenți /masteranzi /dictoranzi.

Chestionarul a fost aprobat în cadrul Comisiei de asigurare a calității din cadrul Facultății Științe Economice (proces verbal nr.2 din 29.09.2021) și în cadrul Consiliului Facultății Științe Economice (proces verbal nr.4 din 29.11.2021). Forma chestionarului este prezentată în **Anexa II**.

Aplicarea chestionarului și anume organizarea și realizarea chestionării a studenților / masteranzilor / doctoranzilor a fost preconizat pentru semestrul II al anului de studii 2021-2022 pe perioada lunilor martie/aprilie/mai/iunie anul 2022.

În procesul realizării chestionării studenților în scopul argumentarea necesității activității incubatorului universitar în vederea formării abilităților și competențelor viitorilor antreprenori au fost prezentate Demersurile (aplicării chestionarelor) către Decanii: Facultății de Litere (nr.2 din 28.03.2022), Facultății Științe Economice (nr.1A din 22.02.2022), Facultății Psihologie și Științe ale Educației, Sociologie și

Asistență Socială (nr.01 din 26.03.2022), Facultatea de Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative (nr.03 din 12.04.2022), Facultății de Matematică și Informatică (nr.04 din 12.04.2022).

Pe perioada chestionării s-a recurs și la metoda directă, la solicitarea unor studenți / masteranzi / doctoranzi, care ne-a permis să atingem un eșantion reprezentativ, iar completarea acestuia (29 respondenți au completat chestionarul în format suport hârtie) s-a finalizat cu obținerea unor date complete (Tabelul 2)

În cadrul chestionării s-a preconizat implicarea de studenți / masteranzi / doctoranzi din cadrul Universității de Stat din Moldova la cinci Facultăți care fac studiile la nivelul calificării ISCED-6 / licență, ISCED-7 / master, ISCED-8 / doctorat (*secția frecvență și frecvență redusă*).

Chestionarul a fost plasat pe platforma MOODLE a Universității de Stat din Moldova și a fost realizat prin accesarea acestuia de către studenți / masteranzi / doctoranzi prin platforma respectivă, totodată menționăm că o parte din chestionare au fost aplicate în format fizic pe suport hârtie la solicitarea unor cadre didactice, chestionarea s-a realizat față în față sau în grupuri. Chestionarele acumulate pe suport hârtie au fost incluse (de persoana responsabilă) în sistemul platformei MOODLE pentru a avea o informație structurată, vizibilă și detaliată ce prezintă situația în întregime a chestionarelor acumulate în totalul acestora.

Structura și caracteristica succintă a eșantionului

În cadrul chestionării s-a preconizat să participe 232 studenți / masteranzi / doctoranzi, din numărul total (circa 400 persoane) al studenților implicate în procesul de studii care fac studiile la următoarele facultăți/departamente: (1) Facultatea Științe Economice (FȘE); (2) Facultatea Psihologie, Științe ale Educației, Sociologie și Asistență Socială (FPȘESAS); (3) Facultatea de Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative (FRIȘPA); (4) Facultatea de Litere (FL); (5) Facultatea de Matematică și Informatică (FMI). (Tabelul 1).

În procesul chestionării au fost implicați (au participat în total) 232 de studenți / masteranzi / doctoranzi: Facultatea Științe Economice - 140 studenți, Facultatea de Litere - 23 studenți, Facultatea de Matematică și Informatică - 10 studenți, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Sociologie și Asistență Socială - 43 studenți, Facultatea de Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative – 16 studenți.

Respondenții, care au participat la chestionare, se referă la diferite Cicluri de studii, în special: Facultatea Științe Economice (Ciclul I – 74% , Ciclul II – 19% , Ciclul III – 7%); Facultatea de Litere (Ciclul I – 96%, Ciclul III – 4%); Facultatea de Matematică și Informatică (Ciclul I – 60%, Ciclul II – 40%); Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Sociologie și Asistență Socială (Ciclul I – 51%, Ciclul II – 37%, Ciclul III – 12%); Facultatea de Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative (Ciclul I – 94%,Ciclul II – 6%).

Chestionarea studenților din învățământul superior privind evaluarea nivelului de formare a abilităților și competențelor obținute în cadrul educației antreprenoriale și necesității activității incubatorului universitar în cadrul educației antreprenoriale în vederea formării abilităților și competențelor viitorilor antreprenori a fost destinată de a soluționa trei obiective stabilite: (1) Realizarea chestionării privind evaluarea rezultatelor în dezvoltarea abilităților și competențelor obținute în cadrul educației antreprenoriale; (2) Analiza rezultatelor obținute în baza sondajului; (3) Argumentarea necesității activității incubatorului universitar în vederea formării abilităților și competențelor viitorilor antreprenori.

Pentru realizarea chestionării a cadrelor didactice a fost elaborat chestionarul, care ne-a permis să evidențiem următoarele întrebări: Doriți să inițiați propria afacere?, Ați fost implicat/tă în activitatea antreprenorială?, Cunoașteți despre conceptul de “Incubator de afaceri” sau “Incubator inovațional”?, Cunoașteți dacă există în instituția unde activați un incubator de faceri?, Ați dori să aplicați/inițiați/dezvoltați propria idee de afacere prin aplicarea la concurs în cadrul Incubatorului universitar?, Ați dori să aflați mai multe cum funcționează un incubator de afaceri universitar?, Ați participa la cursuri online/offline pentru a vă informa despre crearea și dezvoltarea incubatoarelor de afaceri universitare?, Ce servicii ar trebui să ofere un

incubator de afaceri universitar?, Incubatorul universitar trebuie să se implice în educația antreprenorială care să ofere cursuri fiind o parte din programele de învățământ?, Sunt companiile gata să colaboreze cu instituțiile de învățământ superior în domeniul dezvoltării abilităților și competențelor în cadrul educației antreprenoriale?.

În chestionar s-au utilizat întrebări de tip închis, care l-a permis respondentului să aleagă un răspuns dintr-un anumit număr de opțiuni. Patru tipuri de scale de răspuns pentru întrebări de tip închis s-a distins:

- Dihotomică, în cazul în care respondentul are două opțiuni;
- Nominală-politomă, în cazul în care respondentul are mai mult de două opțiuni;
- Continuă, în cazul în care respondentului îi este oferită o scală continuă.

Pentru a răspunde la întrebările din compartimentul (C) s-a utilizat variația scalei Likert de 5 puncte, care include cinci puncte posibile pentru evaluarea factorilor:

- 1 = “dezacord total”;
- 2 = “dezacord”;
- 3 = “indiferent”;
- 4 = “acord”;
- 5 = “acord total”.

Pentru fiecare abilitate enumerată în întrebările compartimentului (C), a fost evaluată :

- A. importanța calificării sau a competenței, după părerea Dstră pentru economia națională
- B. importanța cunoștințelor și competențelor generale și specifice, în opinia Dstră, în dezvoltarea abilităților și competențelor obținute în cadrul educației antreprenoriale;
- C. nivelul la care fiecare abilitate sau competență este dezvoltată la studenți / masteranzi / doctoranzi.

La prima etapă toți participanții grupului de lucru, care au elaborat chestionarele (membrii echipei proiectului USM), în cadrul ședinței (din 18.05.2022) au expus obiecțiile referitoare la divergențele apărute în discuție orientate spre:

- Realizarea procesului aplicării chestionarului pentru evaluarea rezultatelor în dezvoltarea abilităților și competențelor obținute în cadrul educației antreprenoriale (*studenți*);
- Realizarea procesului aplicării chestionarului pentru cuantificarea percepției profesorilor din învățământul superior privind crearea incubatorului universitar și percepția privind creșterea competențelor antreprenoriale ale studenților în cadrul incubatorului universitar (*cadre didactice*);
- Prelucrarea (tehnică) a rezultatelor obținute din cadrul chestionarelor elaborate pentru cadrele didactice și studenții din cadrul Universității de Stat din Moldova.

III. Prelucrarea rezultatelor obținute

Rezultatele obținute au fost prelucrate și generalizate cu ajutorul Platformei MOODLE din cadrul Universității de Stat din Moldova și Programului de analiză statistică SPSS.

Chestionarele completate (suport hârtie și extrasul de pe platforma moodle) vor fi păstrate în cadrul Centrului de Cercetări Științifice „Dezvoltare Durabilă și Performanță Economică”, USM pe o perioadă de doi ani după finalizarea proiectului.

Tabelul 1. Aplicarea chestionarului la Facultățile din cadrul Universității de Stat din Moldova

Facultatea	Departament	Domeniul general de studii
Științe Economice	-Economie, Marketing și Turism -Finanțe și Bănci -Contabilitate și Informatică Economică -Administrarea Afacerilor	Servicii publice Științe economice
Psihologie, Științe ale Educației, Sociologie și Asistență Socială	-Psihologie -Sociologie și Asistență socială -Științe ale educației	Științe ale educației Științe sociale și comportamentale
Relații Internaționale Științe Politice și Administrative	-Științe Politice și Administrative -Relații Internaționale	Administrație publică Relații internaționale
Facultatea de Litere	-Lingvistică română și Știință Literară -Lingvistică Germană și Comunicare Interculturală -Lingvistică Română și Comunicare Interculturală -Limba engleză și Limba Franceză specialitate -Traducere, Interpretare și Lingvistică Aplicată	Științe ale educației Filologie
Matematică și Informatică	-Informatică -Matematică	Științe ale educației Matematică și statistică Tehnologii ale informațiilor și comunicațiilor

Sursa: elaborate de autori conform www.usm.md

Tabelul 2. Rezultatul chestionării cadrelor didactice și studenților/masteranzilor/doctoranzilor (platforma MOODLE) în cadrul Facultăților din Universitatea de Stat din Moldova

I. Facultatea Științe Economice		
	Nr. chestionarelor completate (platforma Moodle)	Nr. chestionarelor completate (suport hârtie)
Numărul profesorilor ce au răspuns la chestionar	64	-
Numărul studenților ce au răspuns la chestionar	140	-
II. Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Sociologie și Asistență Socială		
Numărul profesorilor ce au răspuns la chestionar	12	5
Numărul studenților ce au răspuns la chestionar	29	14
III. Facultatea de Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative		
Numărul profesorilor ce au răspuns la chestionar	5	-
Numărul studenților		16

ce au răspuns la chestionar		
IV. Facultatea de Litere		
Numărul profesorilor ce au răspuns la chestionar	9	16
Numărul studenților ce au răspuns la chestionar	8	15
V. Facultatea de Matematică și Informatică		
Numărul profesorilor ce au răspuns la chestionar	5	2
Numărul studenților ce au răspuns la chestionar	10	-
TOTAL		
Numărul profesorilor ce au răspuns la chestionar	95	23
Numărul studenților ce au răspuns la chestionar	187	45
TOTAL GENERAL		
Numărul profesorilor ce au răspuns la chestionar	118	
Numărul studenților ce au răspuns la chestionar	232	

Sursa: elaborat în baza datelor sondajului (platforma moodle USM)

CHESTIONAR
pentru corpul profesoral al instituțiilor de învățământ superior

Chestionarul este parte componentă din cadrul Proiectului de cercetare 20.80009.0807.38 Evaluarea multidimensională și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional în vederea impulsivării sectorului IMM în Republica Moldova. (INCE - USM)

Scopul chestionării: este de a cuantifica percepția profesorilor din învățământul superior privind crearea incubatoarelor universitare și percepția privind creșterea competențelor antreprenoriale ale studenților în cadrul incubatoarelor de afaceri universitare.

Chestionarea este anonimă. Rezultatele prelucrării și concluziile vor fi prezentate doar în formă generalizată.

A. INFORMAȚIE GENERALĂ DESPRE RESPONDENT

Instituția/Instituțiile de învățământ în care activați:	
Facultatea/Facultățile unde predați:	
Vârsta:	
Experiența didactică (în ani):	
Disciplina/Disciplinile predate:	
Experiența de cercetare (în ani):	

B. GRADUL DE CUNOAȘTERE AL DOMENIULUI ANTREPRENORIATULUI DEZVOLTAT ÎN CADRUL INCUBATOARELOR UNIVERSITARE

(vă rugăm să încercuiți răspunsul care vă reprezintă)

1. Ați audiat anterior cursuri la discipline din domeniul științelor economice?
 Da   Nu
2. Predați/ați predat cursuri la discipline din domeniul științelor economice?
 Da   Nu
3. Dacă *Da*, cum se numește exact disciplina pe care ați predat-o sau predați?
4. Sunteți/ați fost implicat/implicată în activități de antreprenariat?
 Da   Nu
5. Aveți/ați avut persoane din familie implicate în activitatea de antreprenariat?
 Da   Nu
6. Sunteți/ați fost implicat/implicată în activități de voluntariat (cu sau fără componenta antreprenorială)?
 Da   Nu
7. Vă este cunoscută noțiunea de incubator de afaceri sau incubator universitar?
 Da   Parțial   Nu
8. Ce asocieri vi se crează auzind sintagma *incubator de afaceri*?
(scrieți orice noțiune pe care o considerați relevantă)
9. Ce asocieri vi se creează auzind sintagma *incubator universitar*?
(scrieți orice noțiune pe care o considerați relevantă)
10. Cunoașteți dacă există în instituția unde activați un incubator/incubatoare universitare?
 Da   Nu
11. Cunoașteți dacă există în alte instituții incubatoare de afaceri sau incubatoare universitare?
 Da   Nu
12. Dacă *Da*, care anume _____
13. Cum credeți, cine are dreptul să participe la crearea incubatoarelor universitare?
(bifați una sau mai multe variante pe care le considerați potrivite)

- Instituțiile de învățământ superior
- Instituțiile statului
- Organizații non guvernamentale
- Persoane fizice (studenții, profesorii)
- Asociațiile studențești
- Persoanele juridice
- Oricine, n-ar trebui să fie restricții

14. Vă este cunoscută legislația în domeniul creării și dezvoltării incubatoarelor universitare?
 Da Nu
15. Ați dori să aflați mai multe detalii cum funcționează un incubator universitar?
 Da Nu
16. Ați participa la cursuri online/offline pentru a vă informa despre crearea și dezvoltarea incubatoarelor universitare?
 Da Pare interesant Nu
17. Vă sunt cunoscute practicile de creare a incubatoarelor universitare în alte țări?
 Da Parțial Nu
18. Ce servicii ar trebui să ofere un incubator universitar?
 Instruire în domeniul antreprenoriatului (contabilitate, resurse umane, financiare, fiscale, marketing)
 Instruire în domeniul juridic
 Spațiu de închiriat
 Servicii de secretariat (telefon, internet, imprimantă, poștă)
 Laboratoare
 Altele
 Nu știu
19. Ați dori să vă implicați în calitate de mentor/profesor într-un incubator universitar?
 Da Nu
20. Doriți să aflați cum se creează, dezvoltă incubatoarele universitare în țările UE?
 Da
 Parțial
 Nu
21. Doriți să aflați cum se creează, dezvoltă incubatoarele universitare în SUA?
 Da
 Parțial
 Nu

C. PERCEPȚIA PROFESORILOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR PRIVIND CREAREA INCUBATOARELOR UNIVERSITARE

Nr/ Ordine		Utilizați următoarea scală: 1 = dezacord total ; 2 = dezacord; 3 = indiferent; 4 = acord; 5 = acord total
22.	Credeți că incubatoarele universitare trebuie să se adreseze la toate ciclurile de învățământ universitar?	1 2 3 4 5
	Inclusiv, alegeți varianta potrivită pentru fiecare nivel:	
22.a.	Licență	1 2 3 4 5
22.b.	Masterat	1 2 3 4 5
22.c.	Doctorat	1 2 3 4 5
23.	Credeți că un incubator universitar ajută la creșterea competențelor antreprenoriale ale studenților din respectiva universitate?	1 2 3 4 5
24.	Ați fi dispuși să investiți resurse financiare într-o afacere dezvoltată într-un incubator universitar?	1 2 3 4 5

25.	Credeți că incubatoarele universitare ar putea fi centre de profit pentru universitatea unde este amplasat incubatorul?	1	2	3	4	5
26.	Credeți că universitatea ar trebui să ofere spațiu gratuit pentru incubatoarele de afaceri?	1	2	3	4	5
27.	Credeți că universitatea ar trebui să ofere servicii administrative (fax, calculatoare, poștă, internet) gratuite pentru un incubator universitar?	1	2	3	4	5
28.	Credeți că serviciile oferite de un incubator universitar va impulsiiona viitorii studenți să aleagă anume respectiva universitate?	1	2	3	4	5
29.	Credeți că o universitate națională trebuie să caute parteneriate cu alte universități întru crearea de incubatoare universitare comune?	1	2	3	4	5
30.	Credeți că aceste incubatoare universitare sunt o realitate viabilă pentru sistemul universitar din Republica Moldova	1	2	3	4	5
31.	Credeți că importul de practici din țările UE/SUA referitoare la incubatoare pentru universitățile naționale ar fi un avantaj?	1	2	3	4	5
32.	Credeți că e o idee potrivită pentru o universitate să investească resurse în crearea incubatoarelor de universitare?	1	2	3	4	5
33.	Credeți că ați achiziționa servicii și bunurile create în cadrul unui incubator universitar?	1	2	3	4	5
34.	Credeți că existența unui incubator universitar ar influența mediul academic?	1	2	3	4	5

D. PERCEPTIA PROFESORILOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR PRIVIND DEZVOLTAREA COMPETENTELOR ANTREPRENORIALE ALE STUDENȚILOR ÎN CADRUL INCUBATOARELOR UNIVERSITARE.

Nr/ Ordine		Utilizați următoarea scală: 1 = dezacord total ; 2 = dezacord; 3 = indiferent; 4 = acord; 5 = acord total				
35.	Credeți că toții studenții de la orice facultate ar trebui să aibă disciplini economice?	1	2	3	4	5
36.	Credeți că este important ca un student să cunoască bazele antreprenoriatului?	1	2	3	4	5
37.	Credeți că e util pentru un student să cunoască detalii despre crearea unei afaceri în incubatoarele universitare?	1	2	3	4	5
38.	Credeți că un student are maturitatea psiho-emoțională să se manifeste în antreprenoriat?	1	2	3	4	5
39.	Credeți că profesorii ar trebui să dezvolte competența antreprenorială pentru orice student, indiferent de facultatea urmată?	1	2	3	4	5
40.	Credeți că ar fi potrivit ca aceste instruirii adresate studenților antreprenori din cadrul incubatorului universitar să fie cu plată?	1	2	3	4	5
41.	Credeți că studenții își pot asuma riscuri pentru a pune bazele unei afaceri în cadrul incubatorului universitar?	1	2	3	4	5
42.	Credeți că profesorii ar trebui să aibă posibilitatea de fi rezidenți într-un incubator universitar alături de studenți?	1	2	3	4	5
43.	Credeți că o universitate ar trebui să atragă atenția asupra aplicabilității cunoștințelor livrate studenților?	1	2	3	4	5
44.	Credeți că micile afaceri create în cadrul incubatoarelor universitare ar putea rezista pe piață în condiții de concurență?	1	2	3	4	5
45.	Credeți că se poate de îmbinat cunoașterea academică cu	1	2	3	4	5

	cunoașterea antreprenorială?					
46.	Credeți că incubatoarele universitare ar trebui să fie destinate doar pentru studenții de la facultățile economice?	1	2	3	4	5
47.	Credeți că dezvoltarea incubatelor universitare ar influența situația academică a studenților?	1	2	3	4	5
48.	Credeți că studenții au cunoștințe integratoare pentru a demara o afacere?	1	2	3	4	5

49. Vă este cunoscută procedura prin care un student este ales drept rezident în cadrul unui incubator universitar?

Da Nu

50. Din ce resurse credeți că ar trebui finanțate crearea incubatoarele universitare?

(bifați una sau mai multe variante pe care le considerați potrivite)

- Bugetul instituțiile de învățământ superior
- Bugetul instituțiile statului
- Finanțare prin intermediul proiectelor naționale
- Resurse proprii/persoane fizice (studenții/profesorii rezidenți)
- Finanțare prin intermediul proiectelor internaționale
- Co-finanțare persoane juridice
- Oricine, n-ar trebui să fie restricții
- Nu pot răspunde la întrebare

51. Din ce resurse credeți că ar trebui finanțate proiectele rezidenților incubatoarele universitare?

(bifați una sau mai multe variante pe care le considerați potrivite)

- Bugetul instituțiile de învățământ superior
- Bugetul instituțiile statului
- Finanțare prin intermediul proiectelor naționale
- Resurse proprii/persoane fizice (studenții/profesorii rezidenți)
- Finanțare prin intermediul proiectelor internaționale
- Co-finanțare persoane juridice
- Oricine, n-ar trebui să fie restricții
- Nu pot răspunde la întrebare

52. Universitatea trebuie să se implice în educația antreprenorială pentru a o susține și promova?

53. Da Nu

53. Dacă da, selectați (după necesitatea acestora) la care activități a-ți dori să participați:

I.		A				
	Implicarea universității	Importanța conform necesităților				
1.	Concurs: Cea mai bună idee de afaceri	1	2	3	4	5
2.	Trainer voluntar pentru antreprenorii incubați	1	2	3	4	5
3.	Furnizor de servicii pentru companii incubate	1	2	3	4	5
4.	Voluntar	1	2	3	4	5
5.	Promotor	1	2	3	4	5
6.	Altele (indicați)	1	2	3	4	5

Vă mulțumim pentru răspunsurile acordate și Vă asigurăm că informația oferită de Dumneavoastră va fi utilizată exclusiv în scop de cercetare.

Data completării chestionarului _____ Intervievator _____

* Chestionarea va fi efectuată în cadrul Universității de Stat din Moldova

* Chestionarul a fost elaborat de Ataman V., drd. și Doga-Mîrzac M., dr.hab., conf.univ. și aprobat în cadrul Comisiei de asigurare a calității din cadrul FȘE (PV nr.2 din 29.09.2021) și în cadrul Consiliului FȘE (PV nr.4 din 29.11.2021)

CHESTIONAR
pentru studenți / masteranzi / doctoranzi ai universităților

Chestionarul este parte componentă din cadrul Proiectului de cercetare 20.80009.0807.38 Evaluarea multidimensională și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional în vederea impulsării sectorului IMM în Republica Moldova. (INCE - USM)

Scopul chestionării: a evalua nivelul de formare a abilităților și competențelor a studenților ciclului I / II / III obținute în cadrul educației antreprenoriale din mediul universitar și necesității activității incubatorului universitar în cadrul educației antreprenoriale în vederea formării abilităților și competențelor viitorilor antreprenor.

Chestionarea este anonimă. Rezultatele prelucrării și concluziile vor fi prezentate doar în formă generalizată.

E. INFORMAȚIE GENERALĂ DESPRE RESPONDENT

Facultatea	
Programul de studii la care sunteți înscris	
Anul de studii	
Experiență de lucru legată de studiile dvs. (număr de luni)	

B. NECESITATEA ACTIVITĂȚII INCUBATORULUI UNIVERSITAR

1. a. Doriți să inițiați propria afacere?

Da   Nu

b. Ați fost implicat/tă în activitatea antreprenorială?

Da   Nu

2. Dacă Da, alegeți care ar fi domeniul principal de activitate în care doriți să inițiați o afacere:

(selecționați o variantă de răspuns)

- industrie;   servicii (indicați) _____
 comerț;   agricultură (domeniul) _____
 turism;   alte domenii _____

După posibilitate argumentați domeniul selectat de D-stră

3. a. Cunoașteți despre conceptul de “Incubator de afaceri” sau “Incubator inovațional”?

Da   Nu   Parțial

b. Cunoașteți dacă există în instituția unde activați un incubator de afaceri?

Da   Nu   Parțial

4. Ați dori să aplicați/inițiați/dezvoltați propria idee de afacere prin aplicarea la concurs în cadrul Incubatorului Universitar?

Da   Nu

5. a. Ați dori să aflați mai multe cum funcționează un incubator de afaceri universitar?

Da   Nu

b. Ați participa la cursuri online/offline pentru a vă informa despre crearea și dezvoltarea incubatoarelor de afaceri universitare?

- Nu
 Pare interesant
 Da, online
 Da, offline

c. Ce servicii ar trebui să ofere un incubator de afaceri universitar?

- Servicii de consultanță (individuale) domeniile economic și IT (statistica, analiza datelor, matematica, marketing, management, agricultura, etc)
- Cursuri de specializare îngustă

- Oferirea spațiului pentru reprezentanți din mediul de afaceri (pentru prezentarea afacerii sale și servicii de consultanță)
- Colaborarea cu mediul de afaceri + universitate (conferințe comune, cercetări comune, târguri de locuri de muncă)

6. Incubatorul universitar trebuie să se implice în educația antreprenorială care să ofere cursuri fiind o parte din programele de învățământ?

-Da -Nu -Nu știu

Dacă da, selectați cursurile (după necesitatea acestora pentru Dstră) la care ați dori să participați:

I.	Cursuri	A				
		Importanța conform necesităților				
1.	Finanțe	1	2	3	4	5
2.	Contabilitatea pe domenii de aplicare	1	2	3	4	5
3.	Planificarea și gestiunea eficientă a afacerii	1	2	3	4	5
4.	Marketing și tehnici eficiente de vânzare	1	2	3	4	5
5.	Managementul proiectelor naționale și internaționale	1	2	3	4	5
6.	Planificarea financiară. Atragerea surselor financiare, negocierea și administrarea acestora	1	2	3	4	5
7.	Altele (indicați)	1	2	3	4	5

7. Rugăm să Vă expuneți părerea și propunerile orientate spre activitatea și dezvoltarea Incubatorului Universitar. (din perspectiva viitorilor antreprenori)

C. FORMAREA COMPETENTELOR ȘI ABILITĂȚILOR LA STUDENȚI /MASTERANZI /DICTORANZI

Pentru fiecare abilitate enumerată în paginile următoare, vă rugăm să estimați:

- A. importanța calificării sau a competenței, după părerea Dstră pentru economia națională
 B. importanța cunoștințelor și competențelor generale și specifice, în opinia Dstră, în dezvoltarea abilităților și competențelor obținute în cadrul educației antreprenoriale;
 C. nivelul la care fiecare abilitate sau competență este dezvoltată la studenți / masteranzi / doctoranzi.

Utilizați următoarea scală:

1 = nici unul; 2 = scăzut; 3 = moderat; 4 = mare; 5 = foarte mare

1. Cunoștințe și competențe generale obținute în cadrul educației antreprenoriale

I.	Cunoștințe generale, abilități sau competențe generale	A					B				
		Cerintele economiei naționale pentru educația antreprenorială					Nivelul studenților / masteranzilor / doctoranzilor				
1.	Abilitatea de a lucra în mod autonom	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
2.	Abilitatea de a lucra într-o echipă interdisciplinară	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
3.	Abilitatea de a lucra într-un context internațional	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
4.	Atenție la detalii	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
5.	Cunoștințe generale de bază din domeniul afacerilor	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
6.	Capacitate de analiză și sinteză	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
7.	Capacitatea de a aplica cunoștințele în	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5

	practică		
8.	Capacitatea de a învăța	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
9.	Comunicare - verbală și scrisă	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
10.	Creativitate	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
11.	Abilități critice și autocritice	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
12.	Luarea deciziilor	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
13.	Angajament etic	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
14.	Abilități interpersonale	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
15.	Cunoașterea unei limbi (ca exemplu rusă, engleză, germană, franceză, spaniolă)	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
16.	Leadership	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
17.	Comunicare orală și scrisă în limba maternă	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
18.	Rezolvarea problemelor	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
19.	Proiectarea și managementul proiectelor	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
20.	Abilități de cercetare	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
21.	Lucrul în condiții de stres	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5

2. Cunoștințe și competențe specifice obținute în cadrul educației antreprenoriale

I.		<u>A</u>	<u>B</u>
	Cunoștințe, abilități sau competențe specifice	Cerințele economiei naționale pentru educația antreprenorială	Nivelul studenților / masteranzilor / doctoranzilor
1.	Standarde și tehnici de contabilitate	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
2.	Analiza datelor, analize de afaceri	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
3.	Aplicarea legilor fiscale	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
4.	Audit	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
5.	Bugetare și planificare financiară	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
6.	Management financiar	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
7.	Gestionarea fluxului de numerar	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
8.	Analiza și raportarea financiară	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
9.	Investiții	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
10.	Marketing și vânzări	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
11.	Producerea de rapoarte	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
12.	Analiza și gestionarea riscurilor	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
13.	Titluri de valoare	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
14.	Foaie de calcul tabelar (Excel)	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
15.	Înțelegerea procesului bancar și a serviciilor	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5

3. Selectați alte abilități și competențe (ce nu au fost menționate) obținute în cadrul educației antreprenoriale:

II.		<u>A</u>	<u>B</u>
	Abilități și competențe obținute	Cerințele economiei naționale pentru educația antreprenorială	Nivelul studenților / masteranzilor / doctoranzilor
1.	Managementul proiectelor	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
2.	Elaborarea/analiza rapoartelor	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
3.	Abilități IT și matematice	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
4.	Capacitatea de inovare	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5

5.	Inițiativa și spiritul antreprenorial	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
6.	Altele (indicați)	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5

4. Selectați ce competențe și cunoștințe în domeniul educației antreprenoriale, în opinia Dvs, vor fi necesare în 5 ani pentru profesioniști și angajați?

II.		<u>A</u>					<u>B</u>				
	<u>Cunoștințe, abilități sau competențe</u>	<u>Cerințele în viitor pentru educația antreprenorială</u>					<u>Nivelul studenților, masteranzilor, doctoranzilor</u>				
1.	Abilități de gestionare a informației – time management	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
2.	Capacitatea de adaptare la situații noi	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
3.	Cunoașterea legii și a codurilor juridice	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
4.	SAP sau software conexe	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
5.	Experiență în tehnologie, flexibilitate și adaptabilitate	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
6.	Altele (indicați)	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5

5. Selectați care sunt principalele provocări și oportunități pentru educația antreprenorială la nivel național?

- Inovarea și antreprenoriatul
- Folosirea adecvată a mijloacelor TIC
- Cunoașterea Standardelor Financiare Internaționale
- Atragerea resurselor financiare
- Implicarea în proiecte internațional (ex. USAID)
- Altele (indicați) _____

6. a) Așteptați un impact puternic al tehnologiilor informaționale asupra educației antreprenoriale în Republica Moldova?

-Da -Nu -Nu știu

b) Selectați care sunt domeniile ce anticipați cele mai puternice efecte?

- Intreprinderi mici și mijlocii
- Băncile comerciale
- Companii de microfinanțare
- Companii de asigurare
- Altele (indicați) _____

c) Selectați așteptările orientate spre schimbările în ceea ce privește nevoia educației antreprenoriale cu mai multă digitalizare în viitorul apropiat?

I.		<u>A</u>				
	<u>Așteptări în nevoia digitalizării în educația antreprenorială</u>	<u>Importanța</u>				
1.	Introducerea în planul de învățământ a disciplinelor cu profil IT	1	2	3	4	5
2.	Organizarea procesului de învățământ în format on-line	1	2	3	4	5
3.	Introducerea în unitățile de conținut a disciplinelor informației despre aplicarea ultimelor tendințe din domeniului Fin Tech (ex. Blockchain, Criptovaluta)	1	2	3	4	5
4.	Aplicarea softului specializat în domeniul modelării operațiunilor financiare, investiționale, gestiunii riscurilor și etc.	1	2	3	4	5
5.	Altele (indicați)	1	2	3	4	5

7. Universitățile trebuie să se implice în educația antreprenorială care să înlocuiască o parte din programele de învățământ?

-Da -Nu -Nu știu

Dacă da, selectați (după necesitatea acestora) la care ați dori să participați:

I.		A				
	Implicarea universității	Importanța conform necesităților				
1.	Crearea businessului	1	2	3	4	5
2.	Activitatea Incubatorului de afaceri	1	2	3	4	5
3.	Gestiunea proiectelor internaționale	1	2	3	4	5
4.	Finanțarea proiectelor investiționale	1	2	3	4	5
5.	Management financiar	1	2	3	4	5
6.	Altele (indicați)	1	2	3	4	5

8. Se așteaptă că trei din cinci locuri de muncă să dispară din cauza unui risc ridicat de automatizare (reprezentanți ai băncilor, contabili și alte ocupații). Care dintre posturile antreprenoriale vor fi afectate în principal în opinia dvs.?

I.		A				
	Posturi antreprenoriale	Importanța conform necesităților				
1	Director vânzări	1	2	3	4	5
2	Director operații tranzacții	1	2	3	4	5
3	Director proiect	1	2	3	4	5
4	Șef proiect/program	1	2	3	4	5
5	Manager general / manager informații pentru afaceri	1	2	3	4	5
6	Formator / Formator de formatori	1	2	3	4	5
7	Contabil	1	2	3	4	5
8	Funcționari în servicii de evidență contabilă	1	2	3	4	5
9	Casier	1	2	3	4	5
10	Funcționari în birouri de informații/ funcționari în centre de informare	1	2	3	4	5
11	Operator de interviu	1	2	3	4	5
12	Altele (indicați)	1	2	3	4	5

9. a) Sunt nevoile educației antreprenoriale destul de clare pentru următorii 5 ani?

- Da
- Nu
- Nu știu

b) Sunt companiile gata să colaboreze cu instituțiile de învățământ superior în domeniul dezvoltării abilităților și competențelor în cadrul educației antreprenoriale?

- Da
- Nu
- Nu știu

10. Doriți să completați la acest chestionar, opinia dvs. privind dezvoltarea abilităților și competențelor obținute în cadrul educației antreprenoriale?

Vă mulțumim pentru răspunsurile acordate și Vă asigurăm că informația oferită de Dumneavoastră va fi utilizată exclusiv în scop de cercetare.

* Chestionarea va fi efectuată în cadrul Universității de Stat din Moldova.

* Chestionarul a fost elaborat de Mulic A., dr.conf.univ. și Ulian E, drd. și aprobat în cadrul Comisiei de asigurare a calității din cadrul FȘE (PV nr.2 din 29.09.2021) și în cadrul Consiliului FȘE (PV nr.4 din 29.11.2021)

CERTIFICATE DE ABSOLVIRE A CURSURILOR (TRAININGURI), CERTIFICATE DE RECENZENT, DIPLOME DE ONOARE

CERTIFICATE #472

THIS CERTIFICATE IS AWARDED TO

ALINA IANIOGLO

for successful participation in the "Digital teaching in university environment" online training, organized within the framework of the project "Connecting universities-industry through smart entrepreneurial cooperation and competitive intelligence of students in Moldova, Georgia and Armenia (CONNECT)".
Reference number: 617393-EPP-1-2020-1-MD-EPPKA2-CBHE-JP.
Training period 03.02.2022 - 28.02.2022

As a result of successful completion of the training, participant acquires the following competencies:

- Apply techniques of flipped classroom design to their course
- Differentiate and select tools for content creation
- Apply various forms of educational process organization
- Create engaging content for their course

LEONID CHECHURIN
Professor, Head for the System Engineering group at LUT University, Finland, Lead Instructor

ELENA SIMCIUC
Project coordinator, PhD in Economic Sciences, Moldova State University

Science Publishing Group
1 Bookville Plaza, 9th and 11th Floors,
New York, NY 10003 U.S.A.

Certificate of Reviewer

Reference: IJEFM Date: April 15, 2022

The certificate is awarded to

Mariana Doga Mirzac, Department of Finance, Moldova State University, Chisinau, Moldova

In recognition of the appointment as a Reviewer of *International Journal of Economics, Finance and Management Sciences(IJEFM)*

ISSN Print: 2326-9553; ISSN Online: 2326-9561
<https://www.sciencepg.com/ijefm>
from April 15, 2022 to April 15, 2024

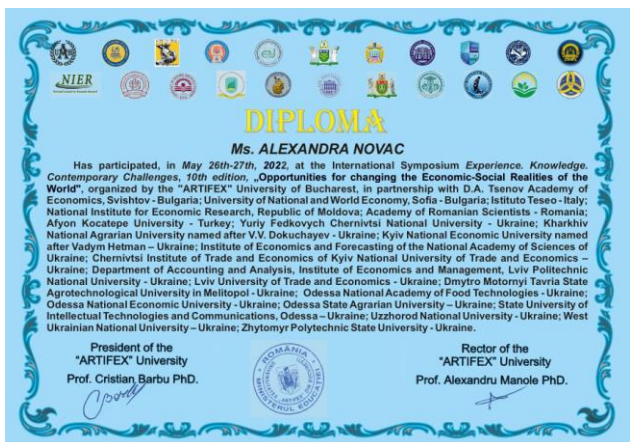
By and on behalf of
SCIENCE PUBLISHING GROUP INC

Editorial Supervisor

Anexa 13.

CERTIFICATE DE PARTICIPARE LA EVENIMENTE ȘTIINȚIFICE

Extras din procesul verbal nr.6
Consiliul științific al Institutului Național de Cercetări Economice
15 noiembrie 2022

La ședință au fost prezenți:
13 din 14 membri ai Consiliului Științific
Invitați - dl. Alexandru STRATAN, m.c., dr.hab., prof.

Cu privire la rezultatele implementării
în anul 2022 a proiectelor din cadrul
Programului de Stat 2020-2023

În baza examinării principalelor rezultate obținute în anul 2022 în cadrul proiectului 20.80009.0807.38 „EVALUAREA MULTIDIMENSIONALĂ ȘI DEZVOLTAREA ECOSISTEMULUI ANTREPRENORIAL LA NIVEL NAȚIONAL ȘI REGIONAL ÎN VEDEREA IMPULSIONĂRII SECTORULUI IMM ÎN REPUBLICA MOLDOVA”, conducător de proiect VINOGRADOVA Natalia, dr., conf.

S-A HOTĂRĂT:

1. De aprobat raportul științific anual și rezultatele implementate în cadrul proiectului 20.80009.0807.38 „Evaluarea multidimensională și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional în vederea impulsiei sectorului IMM în Republica Moldova”;
2. De transmis către Agenția Națională pentru Cercetare Dezvoltare, până 18 noiembrie 2022 inclusiv, 3 exemplare ale Raportului științific anual privind implementarea proiectului 20.80009.0807.38 „Evaluarea multidimensională și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional în vederea impulsiei sectorului IMM în Republica Moldova” pe suport de hârtie, inclusiv: versiunea electronică a raportului (în format WORD și PDF) și rezumatul raportului științific în limba română și engleză în format electronic (în format Word).

VOTAT UNANIM

Președinte al Consiliului,
dr.hab., conf. cerc.

Olga GAGAUZ

Secretarul științific al Consiliului,
dr., conf. cerc.

Angela TIMUȘ